

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KOCHANOWICE NA LATA 2017-2022

Projekt dokumentu opracowany w oparciu o proces partycypacyjny
z udziałem podmiotów lokalnych

Kochanowice , 2017 r.

SPIS TREŚCI

Część 1: Założenia metodologiczne i pozycja programu w lokalnym systemie planowania	3
1.1. WPROWADZENIE.....	4
1.2. DOKUMENTY STRATEGICZNE WYZNACZAJĄCE KIERUNKI I RAMY REWITALIZACJI	7
Część 2: Diagnoza sytuacji.....	9
2.1. SYNTETYCZNY OPIS GMINY KOCHANOWICE	10
2.2. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH W SFERZE SPOŁECZNEJ W GMINIE	13
2.3. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH SFERY ŚRODOWISKOWEJ	23
2.4. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH W SFERZE PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ I TECHNICZNEJ	24
2.5. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH W SFERZE GOSPODARCZEJ	28
2.6. BADANIA DOTYCZĄCE PROBLEMÓW ORAZ POTRZEB SPOŁECZNYCH I INWESTYCYJNYCH	30
2.7. DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI	33
2.8. DIAGNOZA POGŁĘBIONA OBSZARU REWITALIZACJI	38
2.9. KLUCZOWE PROBLEMY OBSZARU REWITALIZACJI I ICH ŹRÓDŁA.....	44
Część 3: Ukierunkowanie rewitalizacji	46
3.1. WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI W WYNIKU ZREALIZOWANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	47
3.2. CELE REWITALIZACJI	49
Część 4: Realizacja rewitalizacji.....	55
4.1. KIERUNKI REWITALIZACJI	56
4.2. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE ROZWIĄZUJĄCE PROBLEMY	58
Część 5: System wdrażania i zarządzania Programem	67
5.1. MECHANIZMY WDRAŻANIA PROGRAMU	67
5.1.1. Mechanizm komplementarności.....	68
5.1.2. Mechanizm partycypacji - mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji.....	72
5.2. SYSTEM WDRAŻANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	75
5.3. OPERATOR REWITALIZACJI, JEGO KOMPETENCJE, ZADANIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ	77
5.4. PLAN FINANSOWY LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI - INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE.....	80
5.5. MONITORING I EWALUACJA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	83

Załączniki.....	88
ZAŁĄCZNIK 1: RAMOWY UKŁAD ANKIETY REALIZOWANEJ W TOKU PRAC PRZYGOTOWAWCZYCH LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI.....	89
ZAŁĄCZNIK 2: SCENARIUSZ WARSZTATÓW	92
Warsztaty – cykl pierwszy	92
Warsztaty – cykl drugi	93
ZAŁĄCZNIK 3 SCENARIUSZ SPOTKAŃ KONSULTACYJNYCH Z MIESZKAŃCAMI	95

CZĘŚĆ 1: ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE I POZYCJA PROGRAMU W LOKALNYM SYSTEMIE PLANOWANIA

- uwarunkowania i założenia wyznaczające prace nad Lokalnym Programem Rewitalizacji
 - powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Kochanowice na lata 2017-2022 z dokumentami strategicznymi

1.1. WPROWADZENIE

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Kochanowice na lata 2017-2022 stanowi – zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rozwoju – podstawę dla kształtowania kompleksowego procesu wyprowadzania obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego. Rewitalizacja to działania całościowe, na które składają się wzajemnie powiązane przedsięwzięcia odnoszące się do kwestii społecznych, a także gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych lub środowiskowych. Stosowane podejście integruje interwencję na rzecz społeczności, przestrzeni i gospodarki lokalnej; jest ono skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany.

[Uplasowanie
Lokalnego
Programu
Rewitalizacji
w systemie
planowania](#)

Program w zakresie strukturalnym, treściowym i metodologicznym został w pełni dostosowany do kryteriów i zasad nakreślonych w wytycznych w zakresie rewitalizacji, określonych przez Ministerstwo Rozwoju oraz w ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. Wśród warunków, które spełnia Program wymienić należy:

- powiązanie koncepcji rewitalizacji oraz działań na rzecz jej wdrożenia z kierunkami rozwoju lokalnego, nakreślonymi w dokumentach lokalnych, a co za tym idzie, kształtowanie procesu rewitalizacji jako wsparcia dla rozwoju lokalnego i w ściślejszej korelacji z innymi działaniami podejmowanymi w ramach polityki lokalnej;
- wzmacnianie procesu rewitalizacji partycypacją społeczną, w szczególności zaś zaangażowanie w proces rewitalizacji możliwie szerokiego spektrum podmiotów lokalnych, a także podmiotów z otoczenia, które mogą wspomagać rozwiązywanie zidentyfikowanych problemów;
- oparcie koncepcji rewitalizacji na wielowymiarowej diagnozie uwzględniającej zbiór uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych względem gminy oraz obszaru rewitalizacji.

Program realizuje politykę rozwoju Kochanowic określoną w podstawowych dokumentach strategicznych i planistycznych, w szczególności Strategii Rozwoju Gminy Kochanowice. Został także skorelowany z celami krajowej i regionalnej polityki rozwoju określonej w głównych dokumentach strategicznych, planistycznych i programowych, w tym m.in.: *Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Strategią Rozwoju Kraju 2020, Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie* oraz *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego 'Śląskie 2020+'.*

Dokument został sformułowany w oparciu o szeroką partycypację społeczną obejmującą:

[Partycypacja
społeczna](#)

- warsztaty z przedstawicielami partnerów sektora samorządowego, obywatelskiego i biznesowego,
- badania ankietowe, w których mogli wziąć udział wszyscy mieszkańcy gminy,
- prowadzenie wywiadów bezpośrednich z menedżerami lokalnymi,

- realizację spotkań z mieszkańcami, w szczególności reprezentującymi grupy społeczne wymagające specjalnego wsparcia,
- przegląd materiałów analitycznych, diagnostycznych, studialnych dostarczonych przez podmioty lokalne,
- wizje lokalne w terenie.

Partycypacja społeczna to najważniejsza z zasad, która powinna być egzekwowana zarówno na etapie tworzenia, jak i wdrażania Programu.

Rewitalizacja gminy Kochanowice przebiegać będzie w czterech współzależnych wymiarach.

Wymiary
rewitalizacji

wymiar społeczny - relacje między mieszkańcami, aktywność społeczna, zaangażowanie w sprawy publiczne, sytuacja społeczna i skala problemów społecznych, cechy kapitału ludzkiego, problemy bezrobocia, warunki życia w miejscu zamieszkania, aspekty bezpieczeństwa, dziedzictwo kulturowe

wymiar gospodarczy - struktura gospodarcza i jej przemiany, warunki dla rozwoju przedsiębiorczości i przyciągania inwestycji, sytuacja na rynku pracy, zainteresowanie mieszkańców podejmowaniem działalności gospodarczej

wymiar środowiskowy - stan składowych środowiska, rodzaj presji antropogenicznych, zrównoważone wykorzystywanie zasobów, gospodarka odpadami, warunki zdrowotne, świadomość i postawy ekologiczne mieszkańców

wymiar przestrzenno-funkcjonalny i techniczny - dostęp do infrastruktury i usług oraz ich jakość, funkcjonalność zagospodarowania przestrzennego, poziom obsługi komunikacyjnej, jakość przestrzeni publicznych, stan techniczny obiektów budowlanych, w tym mieszkaniowych, rozwiązania techniczne na rzecz środowiska

Źródło: Opracowanie własne.

Reasumując, można stwierdzić, że Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Kochanowice na lata 2017-2022 charakteryzuje zbiór niezbędnych dla takich dokumentów cech:

Cechy
charakteryzują
ce LPR gminy
Kochanowice

- dokument został opracowywany z udziałem mieszkańców oraz różnych podmiotów lokalnych wpływających na sytuację gminy,
- Program jest skoncentrowany przestrzennie, dotyczy ściśle określonych obszarów kryzysowych (których łączna powierzchnia nie przekracza 20% ogólnej powierzchni gminy, a liczba mieszkańców 30% ogółu lokalnej populacji – ograniczenia zgodne z Wytycznymi Ministerstwa Rozwoju),
- jest skonstruowany wokół zagadnień/problemów społecznych,
- prowadzi od zidentyfikowanych problemów do rozwiązań, w wielu przypadkach opartych na działaniach partnerskich,
- preferuje podejście kompleksowe na rzecz ożywienia obszarów zdegradowanych, przywrócenia tym obszarom funkcji społecznych i gospodarczych, poprawy jakości przestrzeni, środowiska, infrastruktury, warunków mieszkaniowych,
- uwzględnia zewnętrzne wytyczne do tego typu dokumentów oraz zapisy zawarte w strategicznych i programowych opracowaniach regionalnych.

1.2. DOKUMENTY STRATEGICZNE WYZNACZAJĄCE KIERUNKI I RAMY REWITALIZACJI

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Kochanowice jest skorelowany z lokalnym systemem planowania. W gminie określono w 2016 roku strategię rozwoju, która obok analizy sytuacji Kochanowic określa także cele i główne zamierzenia strategiczne¹.

Strategia jest traktowana jako generalna koncepcja dostosowywana elastycznie do kontekstu rozwojowego gminy w partnerstwie ze środowiskami lokalnymi. Strategia ma orientację narzędziową, skupia się na wskazywaniu konkretnych działań i przedsięwzięć. W tym aspekcie reprezentuje podejście analogiczne do Lokalnego Programu Rewitalizacji, którego sednem jest zbiór przedsięwzięć do partnerskiej realizacji z udziałem mieszkańców gminy. Zapisy Strategii - zwłaszcza w wymiarze infrastrukturalnym - mogą być traktowane jako synergiczne względem działań określonych w LPR.

Lokalny
system

planowania

Synergia polityk gminy

Źródło: Opracowanie własne.

CELE OPERACYJNE LPR	POWIĄZANE ZAPISY ZE STRATEGII ROZWOJU GMINY KOCHANOWICE (CELE OPERACYJNE/ZADANIA)	Cele operacyjne na tle Strategii Rozwoju Kochanowic
C1.1. Stale podnoszone kompetencje umożliwiające funkcjonowanie mieszkańców na rynku pracy.	▪ Rozwój oferty zajęć dodatkowych dla uczniów, ▪ Rozwój sieci przedszkoli publicznych	
C1.2. Silne więzi łączące mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz ich odpowiedzialność za wspólnotę lokalną i miejsce zamieszkania.	▪ Promocja organizacji pozarządowych, ▪ Edukacja mieszkańców w zakresie zewnętrznych środków umożliwiających finansowanie inwestycji proekologicznych,	

¹ Strategia Rozwoju Gminy Kochanowice, Kochanowice, 2001.

	▪ Zwiększanie świadomości mieszkańców dotyczącej ich wpływu na lokalne środowisko i jakość powietrza
C1.3. Dostępność udogodnień dla grup mieszkańców o ograniczonych możliwościach zaspokajania swoich potrzeb.	▪ Utworzenie centrum wspierania osób starszych ▪ Rozwój sieci przedszkoli publicznych
C1.4. Współdziałające społeczności lokalne gminy i wyeliminowane zjawiska wykluczenia i alienacji.	▪ Powołanie Centrum Rozwoju Gminy Kochanowice Sp. z o.o., ▪ Promocja organizacji pozarządowych, ▪ Budowa i modernizacja bazy oświatowej, sportowej i rekreacyjnej
C2.1. Ożywione gospodarczo tereny i obiekty, które pełniły ważne funkcje w historycznym rozwoju gminy.	▪ Rewitalizacja zabytkowych zabudowań dworskich w Kochanicach, ▪ Wsparcie gminy dla rozwoju produkcji ekologicznej żywności
C2.2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji dla realizacji pomysłów i aspiracji mieszkańców.	▪ Powołanie Centrum Rozwoju Gminy Kochanowice Sp. z o.o., ▪ Stworzenie tras do biegania i nordic-walking, ▪ Stworzenie Informacji Turystycznej
C2.3. Uporządkowana i funkcjonalna przestrzeń obszaru rewitalizacji podnosząca prestiż mieszkańców oraz przyciągająca uwagę podmiotów z otoczenia.	▪ Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej, ▪ Budowa i modernizacja oświetlenia drogowego, ▪ Budowa i przebudowa ciągów pieszych wzdłuż dróg, ▪ Budowa i rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej, ▪ Gazyfikacja gminy, ▪ Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, ▪ Budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych wraz z budową dróg rowerowych na terenie gmin powiatu lublinieckiego – gmina Kochanowice, ▪ Budowa i modernizacja bazy oświatowej, sportowej i rekreacyjnej, ▪ Stworzenie profilu gminy Kochanowice na portalach społecznościowych, takich jak Facebook czy Instagram, ▪ Modernizacja strony internetowej gminy.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI

- syntetyczny opis gminy Kochanowice
- czynniki i zjawiska kryzysowe w gminie w sferach rewitalizacji
- wyniki badań dotyczących problemów i potrzeb społeczności lokalnej
 - wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
 - kluczowe problemy obszaru rewitalizacji i ich źródła

2.1. SYNTETYCZNY OPIS GMINY KOCHANOWICE

Gmina Kochanowice jest położona w północno-zachodniej części województwa śląskiego. Jest ona jedną z ośmiu gmin powiatu lublinieckiego. Gmina sąsiaduje bezpośrednio z miastem powiatowym Lubliniec oraz gminami Pawonków, Koszęcin, Ciasna i Herby.

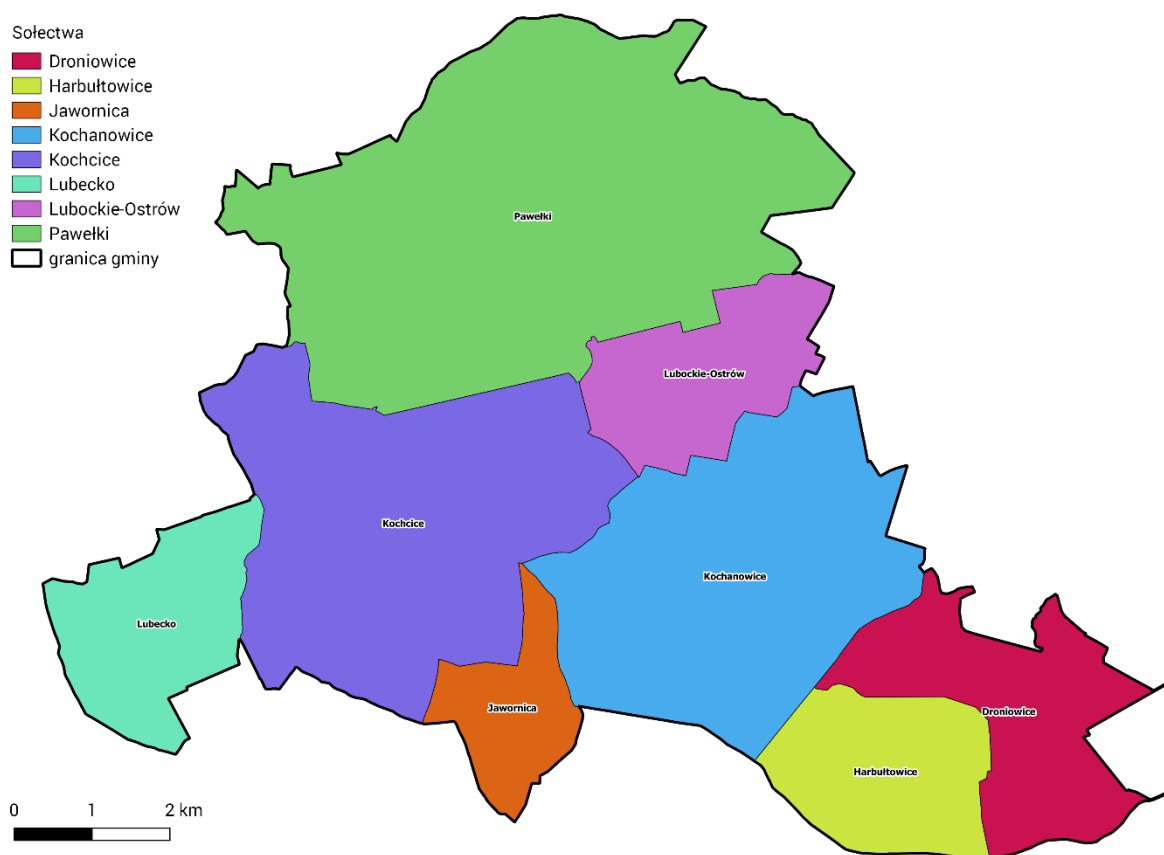
Położenie
i układ
administracyjny

Powierzchnia gminy wynosi 80 km² i jest podzielona administracyjnie na osiem sołectw:

- Kochanowice, w skład którego wchodzi miejscowość Swaciok, o łącznej powierzchni 14,17 km²,
- Kochcice wraz z miejscowością Szklarnia, o łącznej powierzchni 16 km²,
- Dronowice - 6,75 km²,
- Harbutowice – 5,1 km²,
- Jawornica – 3,01 km²,
- Lubecko – 5,27 km²,
- Lubockie-Ostrów - 4,96 km²,
- Pawelki – 24,58 km².

Jednostki te stanowią podstawę przeprowadzonych analiz zróżnicowań wewnętrznych oraz kluczowy wymiar wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

Podział administracyjny gminy Kochanowice na sołectwa

Źródło: Opracowanie własne.

Gmina położona jest na obszarze Wyżyny Śląskiej, w a przez jej obszar przepływają dwa potoki: Kochcicki i Kochanowicki, które stanowią dopływy Liswarty. Ponadto w południowej części gminy płynie potok Lubliniecki, zaś przy granicy z Lublińcem znajdują się dwa wzniesienia: Górka Kochcicka i Górka Lubecka.

Znaczna część pokryta jest przez lasy. Z powierzchni ogółem 40% obszaru to tereny leśne.

Dużą powierzchnię zajmuje Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą. Stanowi on atrakcyjne miejsce o wysokich walorach środowiskowych. Na jego obszarze występują liczne gatunki ptaków, w tym między innymi piliki, orliki krzykliwe czy bociany czarne. Na terenie parku wyznaczono dydaktyczną ścieżkę przyrodniczą o długości 7 km przebiegającą od leśniczówki w sołectwie Lubockie do schroniska młodzieżowego i drewnianego kościoła w Pawełkach.

Do szczególnych atrakcji Parku zaliczyć należy także stanowisko różanecznika katawbijskiego oraz staw Stara Brzoza o powierzchni ponad 52 hektarów.

Przez gminę przebiega Szlak Pomników Przyrody, którego elementem jest unikatowe w skali kraju stanowisko ponad stuletnich rododendronów. Na terenie gminy znajduje się również 19 drzew i krzewów stanowiących pomniki przyrody. Do pomników przyrody występujących w gminie zaliczyć należy ponadto głaz narzutowy znajdujący się w parku w sołectwie Kochcice.

Gmina Kochanowice jest gminą o charakterze rolniczym. Użytki rolne stanowią prawie połowę jej powierzchni. Na terenie gminy działają głównie gospodarstwa rolne o charakterze rodzinnym, zajmujące się produkcją roślinną i zwierzęcą. Niemniej działają tutaj także wysokospecjalistyczne gospodarstwa o profilu związanym z hodowlą bydła i trzody chlewnej.

Przez teren gminy przebiegają ważne szlaki komunikacyjne, m.in. droga krajowa nr 11 Katowice - Poznań – Kołobrzeg (w układzie północ-południe), droga krajowa nr 46 Kłodzko - Opole – Częstochowa – Szczekociny (wschód-zachód). Przez gminę przebiegają również istotne linie kolejowe Warszawa - Opole oraz Katowice - Poznań.

KOCHANOWICE

Sołectwa

Ludność sołectwa liczy 2132 mieszkańców, w tym: miejscowość Kochanowice – 2096, a przysiółek Swaciok – 36. Łączna powierzchnia sołectwa wynosi 14,17 km². Sołectwo Kochanowice w całości położone jest w obrębie Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą. W Kochanowicach znajdują się: kościół parafialny pw. Św. Wawrzyńca z 1823 roku oraz jeszcze starszy, bo z pocz. XIX w., pałac rodziny Aulock, obecnie siedziba Gimnazjum im. Jana Pawła II. Obok szkoły znajduje się nowoczesne boisko wielofunkcyjne. W Kochanowicach ma swoją siedzibę Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminne Centrum Kultury i Informacji, Gminna Biblioteka Publiczna, Zespół Szkół, w tym Publiczna Szkoła Podstawowa, Gimnazjum, Samorządowe Przedszkole oraz Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej. Aktywnie działa miejscowa jednostka OSP oraz Ludowy Klub Sportowy RUCH Kochanowice. Co roku na terenie sołectwa organizowane jest „Święto Ciapkapusty”.

Działa tutaj także sześć organizacji pozarządowych.

KOCHCICE

Sołectwo zamieszkuje 1971 mieszkańców. Łączna powierzchnia sołectwa wynosi 16 km². W Kochcicach znajdują się: pałac Ballestremów z 1909 roku, otoczony 16 hektarowym, zabytkowym parkiem – obecnie siedzibą ośrodka rehabilitacyjnego, folwark z 1903 roku, późniejszy PGR (obecnie własność gminy) oraz na „Górcie Kochcickiej” jedna z najlepszych w Polsce południowej strzelnic myśliwskich z zapleczem hotelarsko-gastronomicznym i parkiem rozrywki. Na terenie Kochcic działają następujące instytucje: Zespół Szkolno-Przedszkolny, filia Gminnej Biblioteki Publicznej, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Zakład Doświadczalny Oceny Odmian Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Pawłowicach oraz Pawilon Sportowy. Na sali i na boisku obok trenuje miejscowy Klub Sportowy MECHANIK Kochcice, działa też jednostka OSP oraz Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich. Na terenie sołectwa organizowany jest corocznie rodzinny festyn „Czas dojrzałych wiśni”, promujący tradycyjne przetwory owocowo-warzywne. Liczba ludności sołectwa: 1971, w tym miejscowość Kochcice – 1901, i przysiółek Szklarnia – 70 osób.

Działają tutaj cztery organizacje pozarządowe.

LUBECKO

Sołectwo zamieszkiwane jest przez 818 mieszkańców. Łączna powierzchnia sołectwa wynosi 5,27 km². W Lubecku znajduje się kościół pw. Wniebowzięcia NMP, a jednocześnie Sanktuarium Matki Boskiej Lubeckiej – najstarszy zabytek gminny z 1679 roku, powiększony w 1776, odnowiony w 1787. Podczas prac konserwatorskich odkryto tutaj XIV wieczne freski, które stały się sensacją w skali regionu. W miejscowości ma swoją siedzibę Zespół Szkół oraz filia Gminnej Biblioteki Publicznej. Aktywnie działa miejscowa OSP.

JAWORNICA

Sołectwo położone jest na granicy z miastem powiatowym - Lublińcem. Zamieszkiwane jest przez 573 mieszkańców. Łączna powierzchnia sołectwa wynosi 3,01 km². We wsi znajdują się: zabytkowa, murowana kapliczka oraz kościół pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika. W Jawornicy, w budynku gminnym byłej szkoły mają siedzibę Straż Gminna oraz eksplorator wodno-kanalizacyjny ZOŚ HYDROTECH. Znajduje się tutaj także boisko sportowe oraz plac zabaw dla dzieci. Na terenie sołectwa organizowany jest corocznie festyn „Dzień jawora”, promujący miejscowy folklor i tradycje, integrujący społeczeństwo i stwarzający możliwość dobrej zabawy.

HARBUŁTOWICE

Sołectwo liczące 267 mieszkańców. Łączna powierzchnia sołectwa wynosi 5,1 km². Wieś w całości położona na terenie Parku Krajobrazowego; typowo rolnicza z wieloma dużymi i nowoczesnymi gospodarstwami rolnymi. W Harbułtowicach znajduje się remiza OSP wybudowana w czynie społecznym. W 2013 roku rozbudowano budynek OSP o zaplecze socjalno-gospodarcze i Izbę Pamięci Regionalno-Kulturowej. Obok znajduje się teren rekreacyjno-sportowy. Sołectwo organizuje coroczny rodzinny festyn „Świąteczko do nieba”, promujący tradycje rodzinne i miejscowy folklor.

W Harbułtowicach mają swoją siedzibę następujące instytucje, organizacje i stowarzyszenia:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Harbułtowicach,
- Dom Spotkań w Harbułtowicach.

DRONIOWICE

Sołectwo liczące 381 mieszkańców. Łączna powierzchnia sołectwa wynosi 6,75 km². Wieś w całości położona na terenie Parku Krajobrazowego, jest laureatką II miejsca w konkursie ogłoszonym przez Urząd Marszałkowski „Piękna wieś województwa śląskiego”. W centrum mieści się odremontowana zabytkowa kapliczka pw. św. Jana i Pawła. We wsi działa Wiejski Dom Spotkań wybudowany w ramach Programu Odnowy Wsi. W sołectwie organizowany jest co roku festyn „Święto Lipowej Herbaty”, promujący miejscowy produkt w postaci kwiatów lipy i miodów. Działa także jednostka OSP oraz Ludowy Klub Sportowy DRON-HAR Droniowice.

PAWEŁKI

Pawełki to letniskowa wieś licząca 214 mieszkańców. Łączna powierzchnia sołectwa wynosi 24,58 km². Wieś w całości położona jest na terenie Parku Krajobrazowego. W Pawełkach znajduje się zabytkowy drewniany kościółek pw. Matki Boskiej Fatimskiej, całoroczne Szkolne Schronisko Młodzieżowe, uznane w 2010 za najlepsze Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Polsce. W sołectwie działają gospodarstwa agroturystyczne. Pawełki leżą w centrum dużego kompleksu leśnego „Brzoza” – stanowisko pomnikowe różanecznika katawbijskiego i pozostałości stawu z unikatową roślinnością wodną i torfowiskową oraz różnorodnym ptactwem wodnym. Co roku na terenie sołectwa jest organizowany festyn „Święto kwitnącego różanecznika”, promujący walory flory.

LUBOCKIE – OSTRÓW

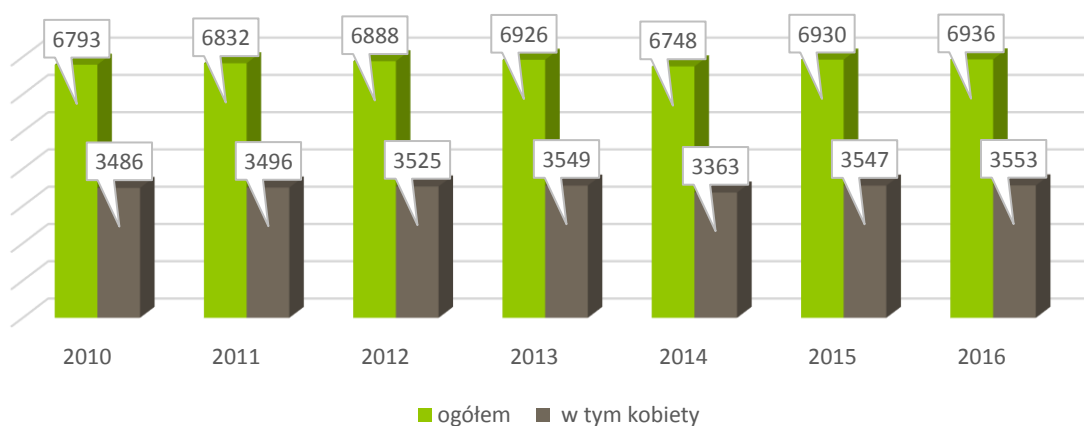
Sołectwo liczące 577 mieszkańców. Łączna powierzchnia sołectwa wynosi 4,96 km². Wieś w całości położona na terenie Parku Krajobrazowego, przy ścieżce przyrodniczo-ekologicznej „Na brzozę”. W sołectwie znajdują się: gospodarstwa agroturystyczne oraz w Lubockiem – Styczyszach wiele pięknie zabudowanych działek letniskowych. We wsi jest też kaplica pw. Miłosierdzia Bożego, Dom Spotkań, działa Jednostka OSP. Wieś uczestniczy w Programie Odnowy Wsi. W sołectwie organizowany jest bardzo popularny coroczny festyn „Święto zdrowej żywności”, promujący wyroby kuchni regionalnej (np. pasztety, sery, makaron, ciasta).

2.2. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH W SFERZE SPOŁECZNEJ W GMINIE

Gminę Kochanowice na koniec roku 2016 zamieszkiwało 6936 osób, z czego 51,2% stanowiły kobiety. Należy stwierdzić, iż liczba mieszkańców w latach 2010-2016 nieznacznie wzrosła z 6793 osób w 2010 do 6936 osób w 2016, czyli o 2 %. Wzrost ten nastąpił zarówno w grupie kobiet jak i mężczyzn.

Ludność
i zmiany
demograficzne

Liczba ludności w gminie Kochanowice w latach 2010-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG.

Analizując rozmieszczenie przestrzenne liczby ludności największą liczbą ludności charakteryzują się sołectwa Kochanowice (2141 os.) oraz Kochcice (1974 os.). Najmniejsze wartości notują sołectwa Pawełki (212 os.) oraz Harbutowice (265 os.).

Generalnie w poszczególnych sołectwach utrzymuje się względnie stała liczba ludności, jednak największym przyrostem liczby mieszkańców w latach 2010-2016 charakteryzowały się sołectwa: Jawornica i Kochanowice, gdzie odnotowano ok 5% wzrost liczby ludności.

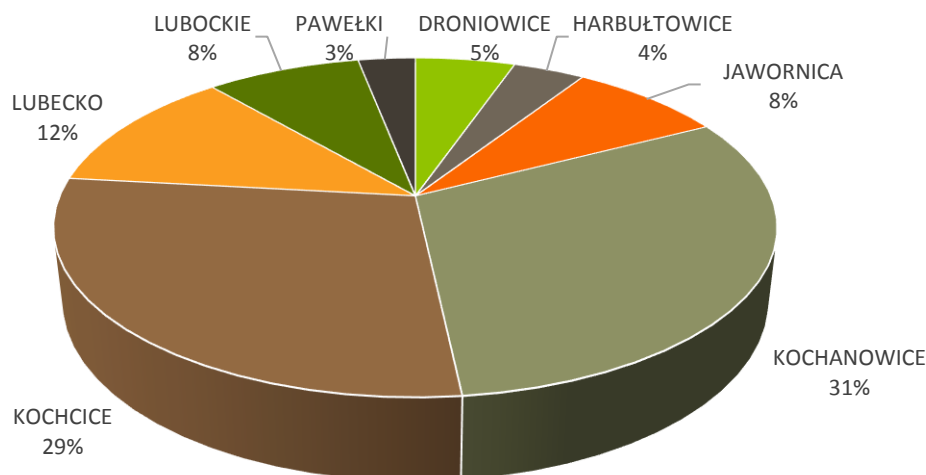
Liczba ludności w sołectwach gminy Kochanowice w latach 2010-2016

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	zmiana 2016/2010
DRONIEWICE	381	378	377	380	369	376	369	-3%
HARBUŁTOWICE	262	264	264	261	262	261	265	1%
JAWORNICA	546	553	561	573	522	583	574	5%
KOCHANOWICE	2038	2076	2098	2127	2085	2147	2141	5%
KOHCICE	1949	1939	1967	1969	1910	1970	1974	1%
LUBECKO	828	830	829	827	816	818	829	0%
LUBOCKIE- OSTRÓW	585	589	584	576	575	561	572	-2%
PAWEŁKI	204	203	208	213	209	214	212	4%
OGÓŁEM GMINA	6793	6832	6888	6926	6748	6930	6936	2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG.

Pod względem udziału w ogólnej liczbie ludności najwyższym wskaźnikiem charakteryzuje się sołectwo Kochanowice – 31% oraz sołectwo Kochcice – 29%.

Udział ludności poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie ludności gminy w 2016 roku.

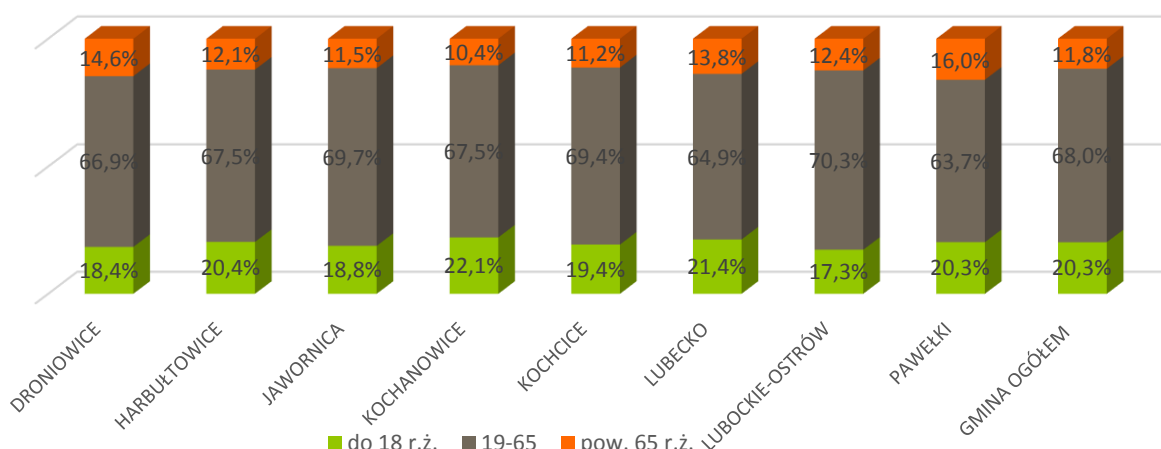

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG.

W strukturze wiekowej gminy największą liczbę ludności stanowią osoby w wieku 19-65 lat. Osoby te to 68% mieszkańców gminy, natomiast osoby do 18 roku życia - 20,3%, zaś powyżej 65 roku - 11,7%. W latach 2010-2016 nastąpił nieznaczny spadek udziału liczby ludności w wieku poniżej 18 roku życia i w grupie 19-65, w obu grupach o ok. 1,2 pp. O pogarszającej się sytuacji demograficznej świadczyć może wzrost wskaźnika obciążenia demograficznego, wyrażony liczbą ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. W 2010 roku wskaźnik ten wynosił 54,9 osób w wieku poprodukcyjnym/100 osób w wieku przedprodukcyjnym, a w 2016 wskazywał on już 58. Wzrost tego wskaźnika świadczyć może że w przyszłości sytuacja demograficzna gminy może się w dalszym ciągu pogarszać.

W zakresie zróżnicowań wewnątrzgminnych najgorszą sytuacją demograficzną (gorszą niż przeciętnie w gminie), wynikającą z najniższego udziału grupy osób w wieku przedprodukcyjnym charakteryzują się sołectwa: Lubockie-Ostrów, Droniowice, Jawornica oraz Kochcice.

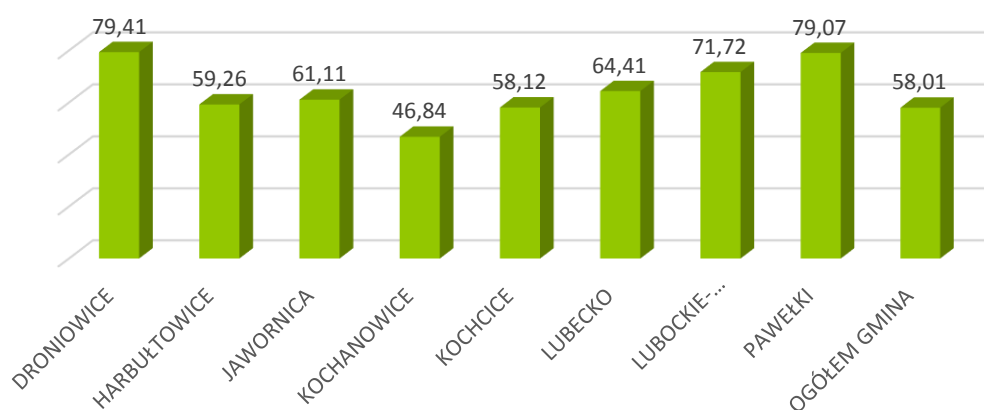
Struktura grup wiekowych w ludności ogółem w sołectwach w 2016 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG.

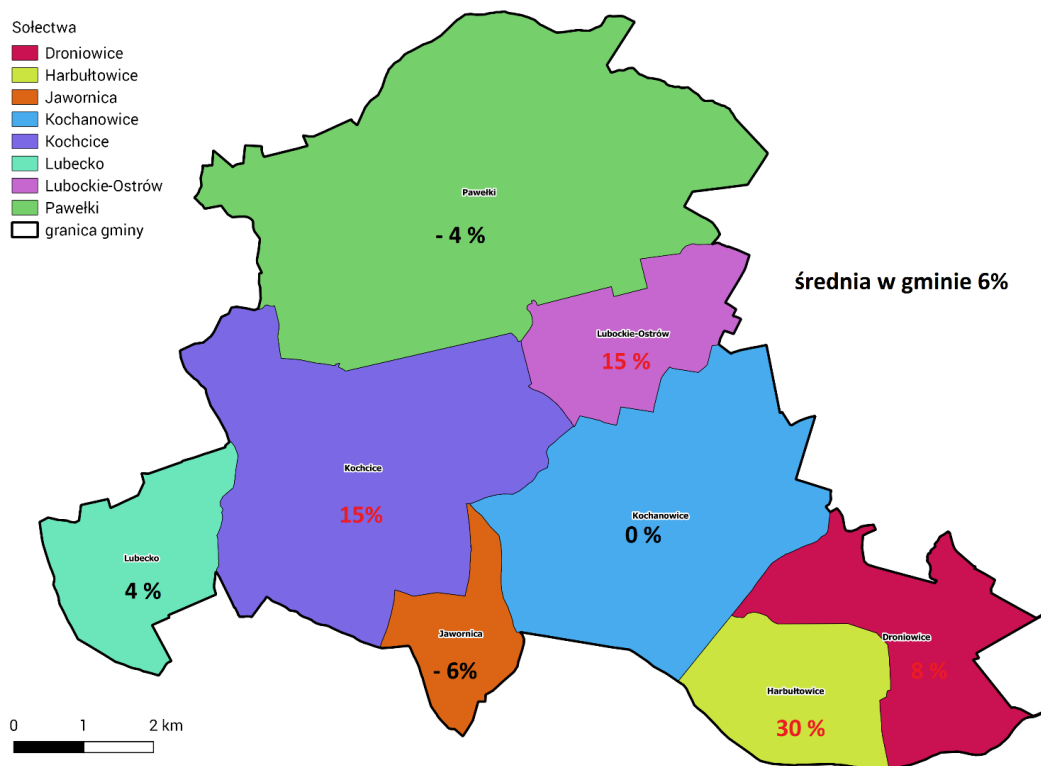
Przekłada się to na niekorzystny wskaźnik obciążenia demograficznego wyrażonego liczbą ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. Pod tym względem niekorzystna sytuacja (gorsza niż średnia w gminie) charakteryzuje wszystkie sołectwa z wyjątkiem sołectwa Kochanowice. Należy jednak podkreślić, że w zakresie tendencji od roku 2010 sytuacja jest zróżnicowana. Średnio w gminie wskaźnik ten wzrósł o 6%, natomiast największy przyrost odnotowano w Harbuttowicach – 30%, Kochcicach- 15%, Lubockie-Ostrów -15% oraz Droniowicach -8%.

Wskaźnik obciążenia demograficznego - liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w sołectwach w 2016 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG.

Zróżnicowanie zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2010-2016.

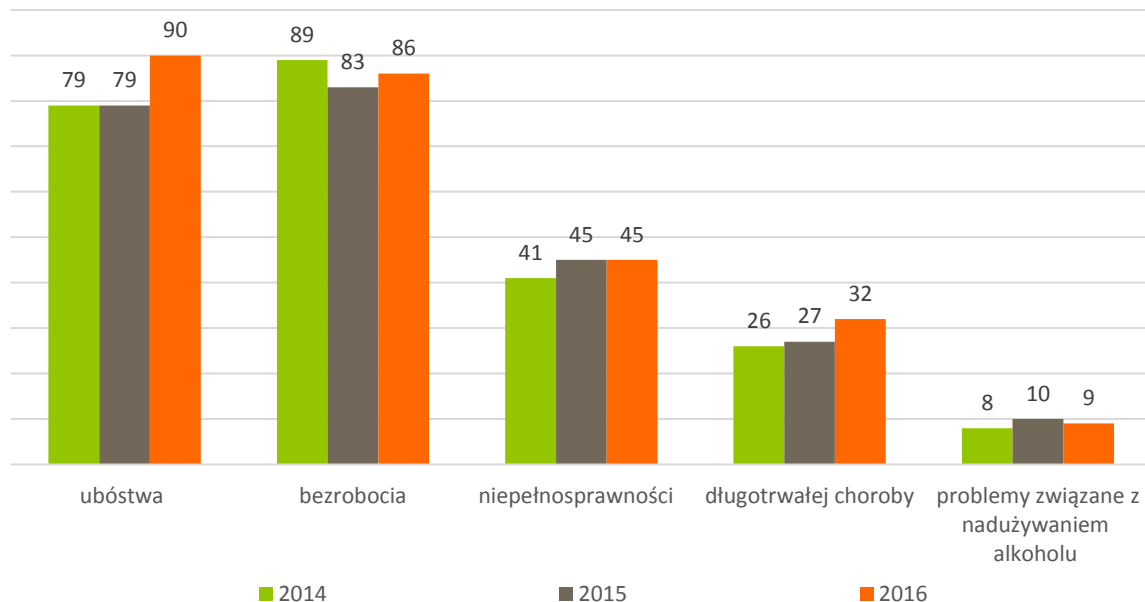
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG.

Na koniec 2016 roku na terenie gminy z pomocy społecznej korzystało łącznie 156 rodzin, liczących 473 członków. Do głównych przyczyn przyznania pomocy społecznej w gminie należą: [Pomoc społeczna](#)

- ubóstwo – 90 rodzin, 255 osób w rodzinach,
- bezrobocie – 86 rodzin, 244 osób w rodzinach,
- niepełnosprawność – 45 rodzin, 108 osób w rodzinach,
- długotrwałe choroby – 45 rodzin, 69 osób w rodzinach,
- problemy związane z nadużywaniem alkoholu – 9 rodzin, 144 osób w rodzinach.

Należy jednak podkreślić, że w okresie ostatnich trzech lat wzrasta zarówno liczba rodzin, jak i osób w rodzinach korzystających z pomocy z tytułu ubóstwa, niepełnosprawności i długotrwałej choroby, zaś w pozostałych w/w kategoriach utrzymuje się na względnie stałym poziomie.

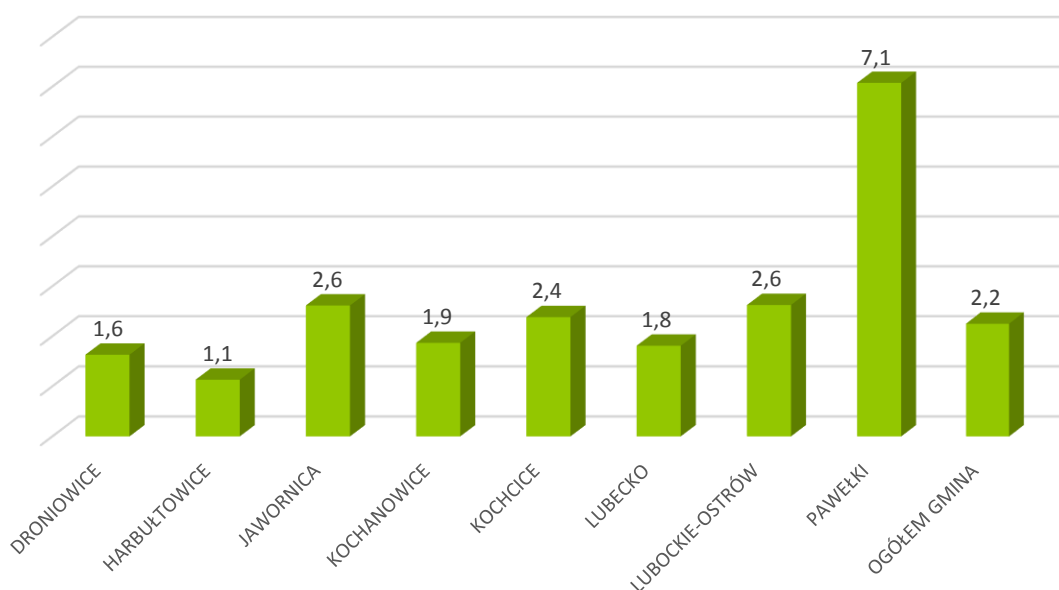
Liczba rodzin korzystających w pomocy społecznej w latach 2014-2016 wg wybranych powodów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS.

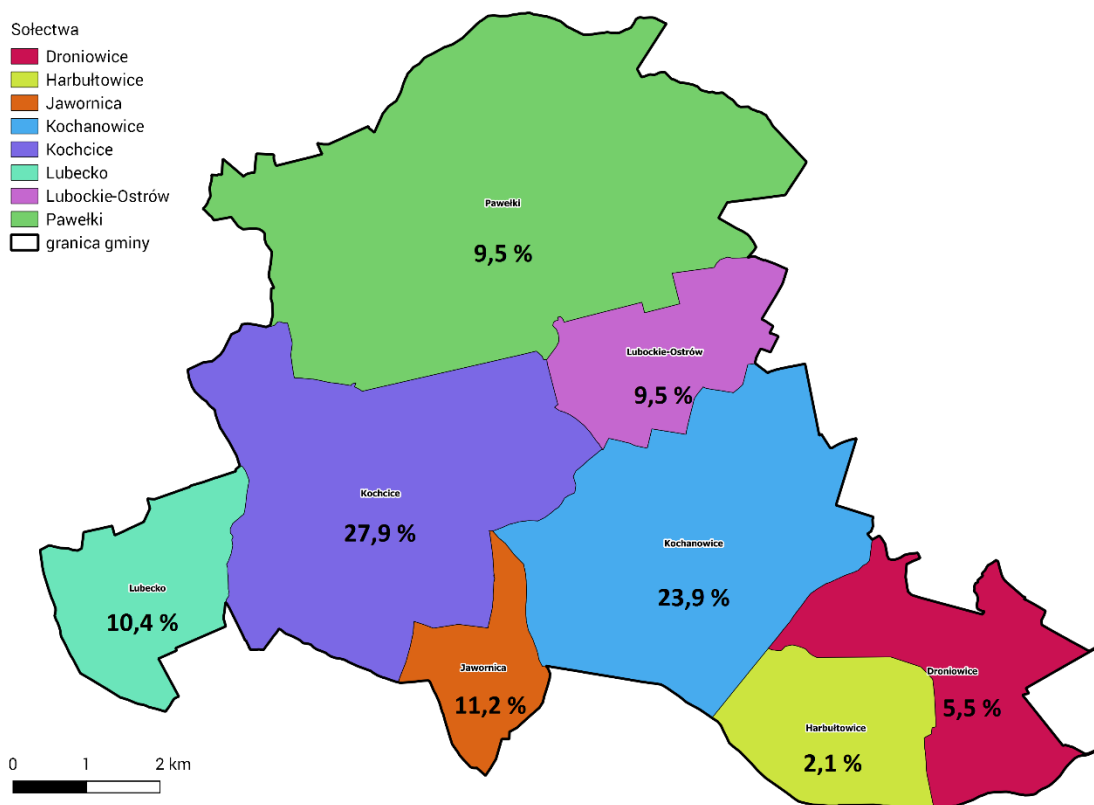
Pod względem rozmieszczenia osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej skala zjawiska jest największa w sołectwach: Kochcice – 27,9% wszystkich korzystających oraz Kochanowice - 23,95%. W przeliczeniu liczby rodzin na 100 mieszkańców wskaźnik powyżej średniej gminnej, wynoszący 2,2 dotyczy sołectw: Pawełki – 7,1 osoby/100 mieszkańców, Jawornica oraz Lubockie-Ostrów po 2,6 i sołectwo Kochcice – 2,4.

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców wg sołectw w 2016 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS.

Udział w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej wg liczby osób w rodzinach korzystających w 2016 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS.

Analizując przyczyny przyznania pomocy i ich przestrzenne zróżnicowanie należy stwierdzić, że do głównych przyczyn (ze względu na liczebność objętych pomocą) należy zaliczyć ubóstwo oraz bezrobocie.

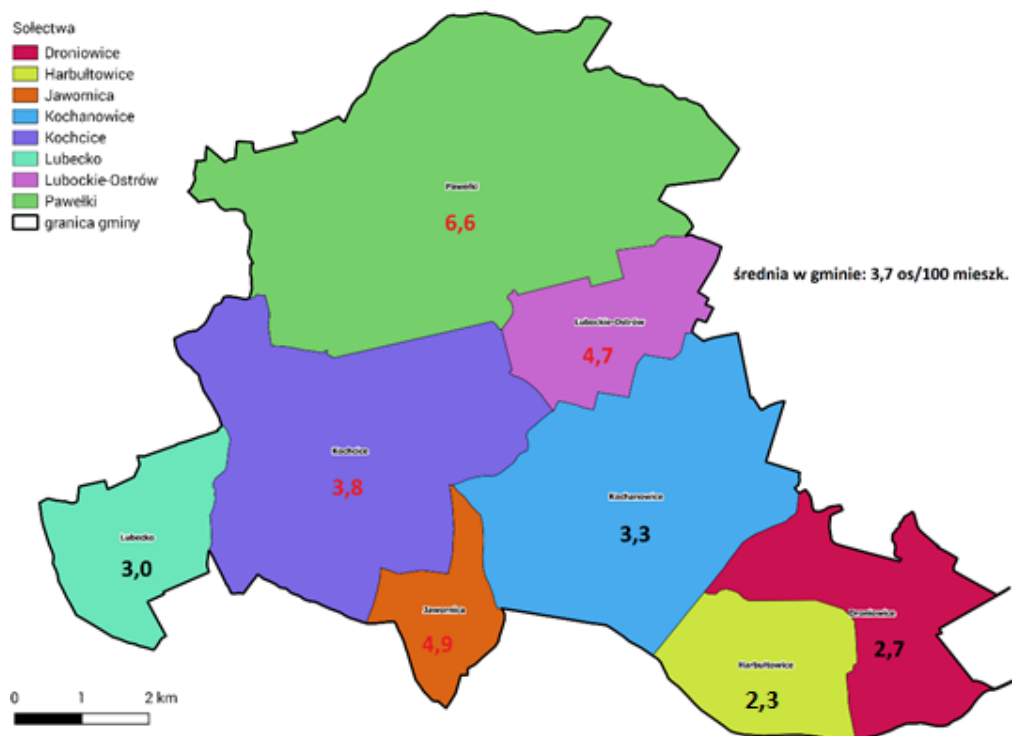
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w 2016 roku.

	Powód przyznania pomocy			
	ubóstwo	bezrobocie	długotrwała choroba	niepełnosprawność
Droniowice	10	9	5	3
Harbułtowice	6	4	5	2
Jawornica	28	27	6	19
Kochanowice	70	63	27	29
Kochcice	75	75	7	29
Lubecko	25	31	7	18
Lubockie-Ostrów	27	19	8	7
Pawełki	14	16	4	1
GMINA OGÓŁEM	255	244	69	108

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS.

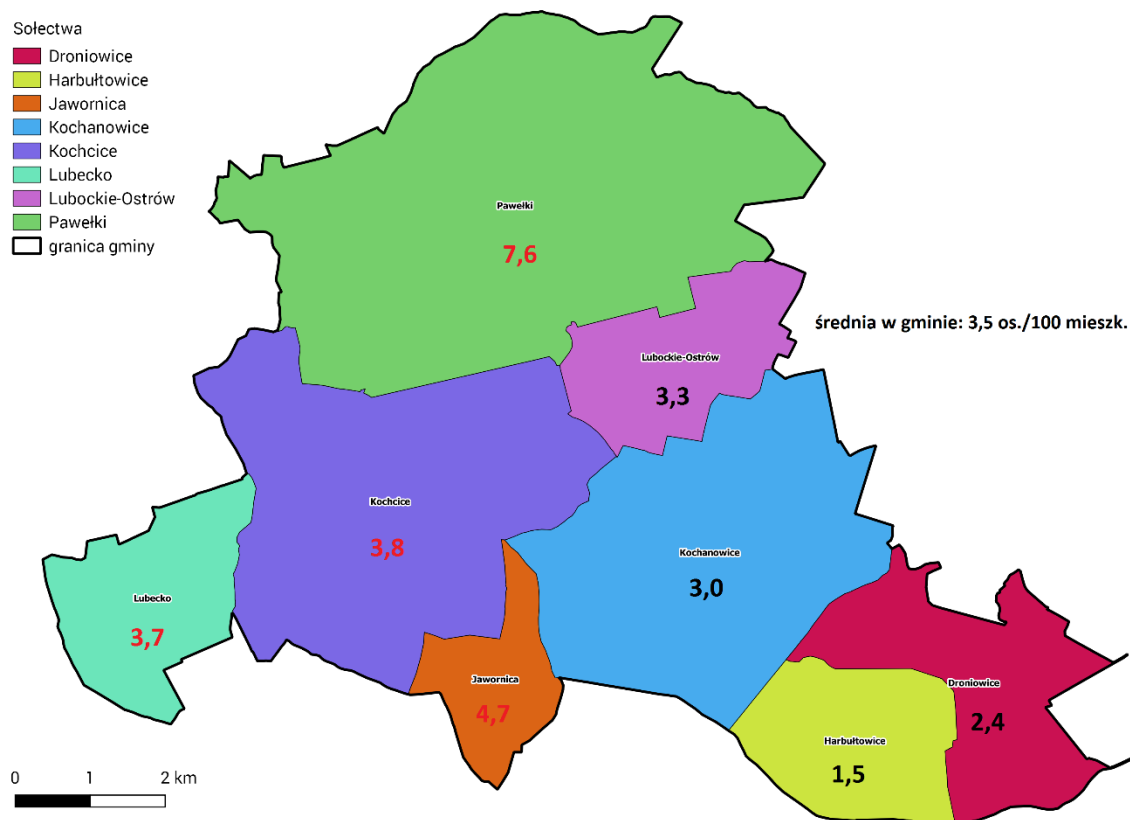
Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców w poszczególnych sołectwach oraz skupiając się na dwóch kluczowych problemach, tj. wsparciu z tytułu ubóstwa oraz bezrobocia, wskaźnikami przeciętnie gorszymi aniżeli średnia w gminie charakteryzują się sołectwa: Jawornica, Kochcice oraz Pawełki.

Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z tyt. ubóstwa na 100 mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS.

Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z tyt. bezrobocia na 100 mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Jednym z istotnych problemów społeczności lokalnej, powodującym różnorakie problemy w sferze społecznej jest zjawisko bezrobocia. **Bezrobocie**

W gminie Kochanowice na koniec 2016 roku zarejestrowanych było 217 osób bez pracy, z czego aż 135 osób to kobiety (62%). W głównej liczbie bezrobotnych, aż 57% tj. 124 osoby to długotrwale bezrobotni, co świadczyć może o stałości tego zjawiska i problemach z aktywizacją tych osób. Niewielki udział – 4,1% w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowili absolwenci wchodzący na rynek pracy.

Największa liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotni zamieszkiwała sołectwa Kochcice oraz Kochanowice. W przeliczeniu na 100 mieszkańców najmniej korzystnymi wskaźnikami w tym zakresie charakteryzowały się sołectwa Kochcice, Jawornica oraz Lubecko.

Bezrobocie w sołectwach w 2016 roku.

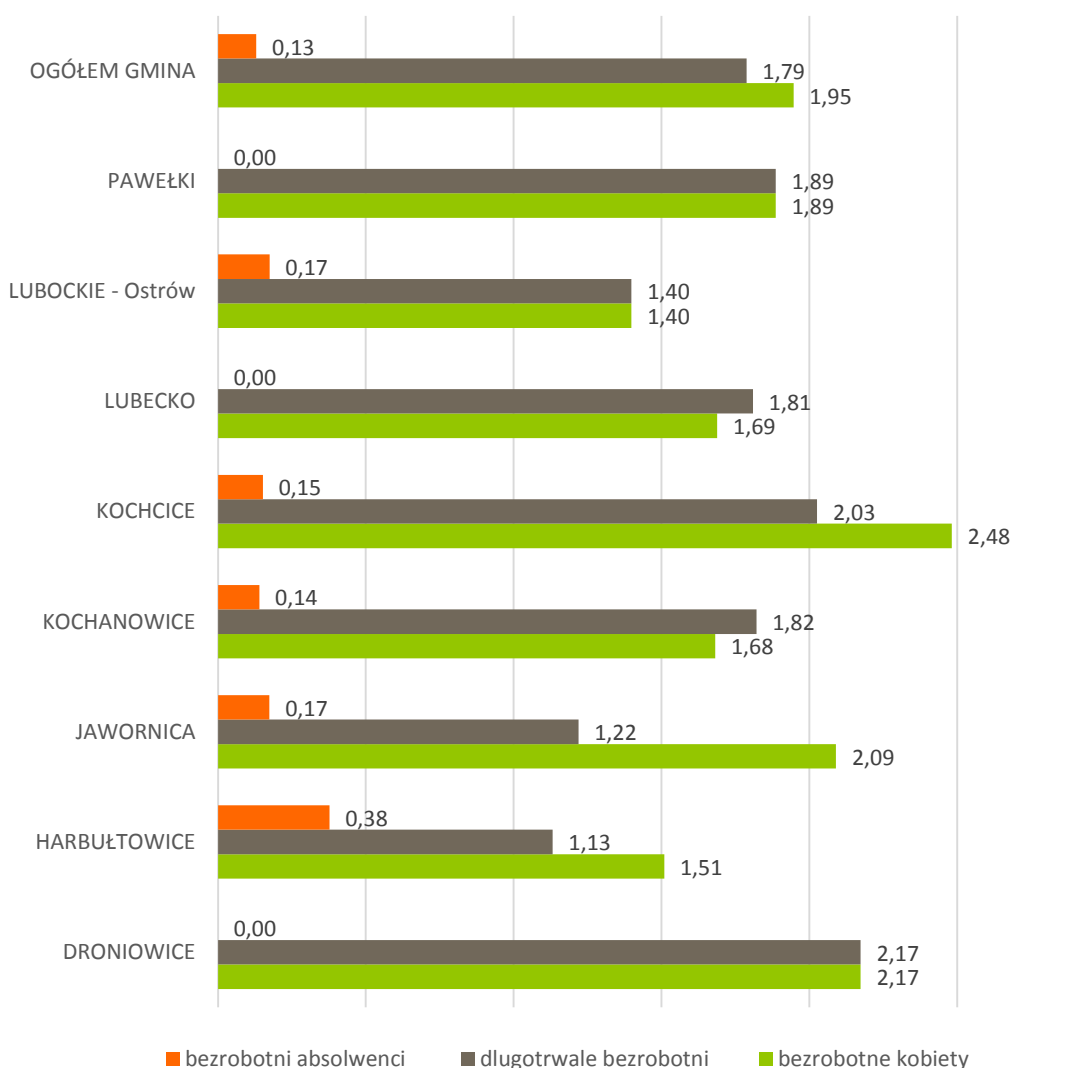
	bezrobotni ogółem	w tym			bezrobotni ogółem na 100 mieszkańców
		kobiety	długotrwale bezrobotni	bezrobotni absolwenci	
DRONIWICE	8	8	8	0	2,2
HARBUŁTOWICE	5	4	3	1	1,9
JAWORNICA	19	12	7	1	3,3
KOCHANOWICE	60	36	39	3	2,8
KOCHCICE	79	49	40	3	4,0

LUBECKO	26	14	15	0	3,1
LUBOCKIE - OSTRÓW	14	8	8	1	2,4
PAWEŁKI	6	4	4	0	2,8
OGÓŁEM GMINA	217	135	124	9	3,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Lublińcu.

Analizując zjawisko bezrobocia w zakresie długotrwałości, liczby kobiet pozostających bez pracy oraz wśród absolwentów należy stwierdzić, że najwyższe natężenie problemu występuje w Kochcicach oraz Kochanowicach. Lepiej sytuacja kształtuje się natomiast w sołectwach: Harbułtowie, Jawornica, Lubecko, Lubockie-Ostrów oraz Pawełki.

Liczba osób bezrobotnych wg kategorii na 100 mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Lublińcu.

Na terenie gminy zarejestrowane są 22 organizacje pozarządowe. Działają one w sferze aktywizacji społecznej, zdrowia, sportu i rekreacji. W gminie jest opracowywany i wdrażany Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi. Do podmiotów działających w sferze rozwijania i upowszechniania sportu i rekreacji należą:

- Uczniowski Klub Sportowy „HERKULES” przy Zespole Szkół w Kochanowicach, zrzeszający 78 członków,
- Uczniowski Klub Sportowo – Turystyczno – Krajoznawczy „TRAPER” z siedzibą w Kochanowicach (70 członków),
- Klub Sportowy „TAJFUN” Harbułtowie (55 członków),
- Uczniowski Klub Sportowy „ŁABĘDŹ” Kochcice,
- Klub Skata Sportowego – Oddział Terenowy w Kochanowicach.

Duże zasługi dla rozwoju sportu, a zwłaszcza popularyzacji piłki nożnej mają kluby z wieloletnią tradycją, tj. Ludowy Klub Sportowy „RUCH” Kochanowice, Ludowy Klub Sportowy „MECHANIK” Kochcice, Ludowy Klub Sportowy „DRON – HAR” Droniowice.

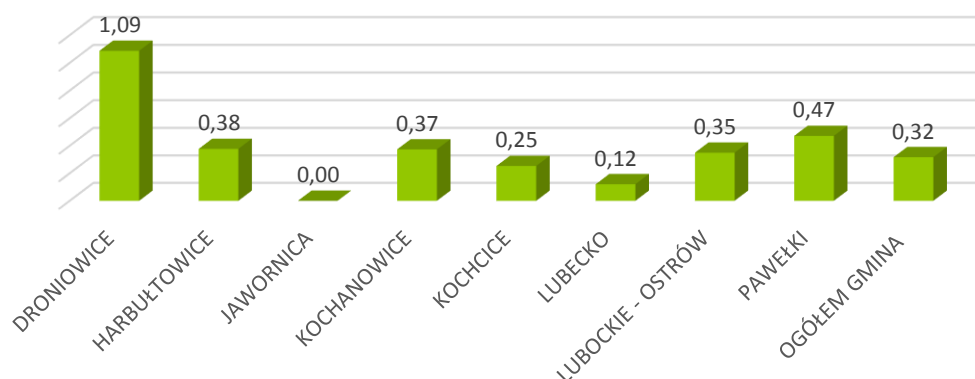
W gminie Kochanowice funkcjonuje także grupa podmiotów, skupiających się na podnoszeniu aktywności społeczności lokalnej. W tym zakresie należy wymienić:

- Towarzystwo Ekumeniczne „Sanus Vivere”, w którym działa ok. 100 członków,
- Stowarzyszenie Miłośników Gminy Kochanowice - 50 członków,
- Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich Kochcice w województwie śląskim - 36 członków,
- Stowarzyszenie Odnowy i Rozwoju Sołectwa Pawełki - 34 członków.

Na terenie gminy działa również 6 jednostek straży pożarnej: w Kochanowicach, w Kochcicach, w sołectwie Lubockie – Ostrów, w Droniowicach, w Harbułtowicach oraz w Lubecku. Dwie z tych jednostek, tj. OSP Kochanowice, OSP Kochcice należą do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Analizując liczbę organizacji pozarządowych w odniesieniu do liczby ludności w sołectwach należy stwierdzić, że do obszarów o niższym wskaźniku natężenia tego typu organizacji należą Jawornica, Kochcice, oraz Lubecko.

Liczba organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców.

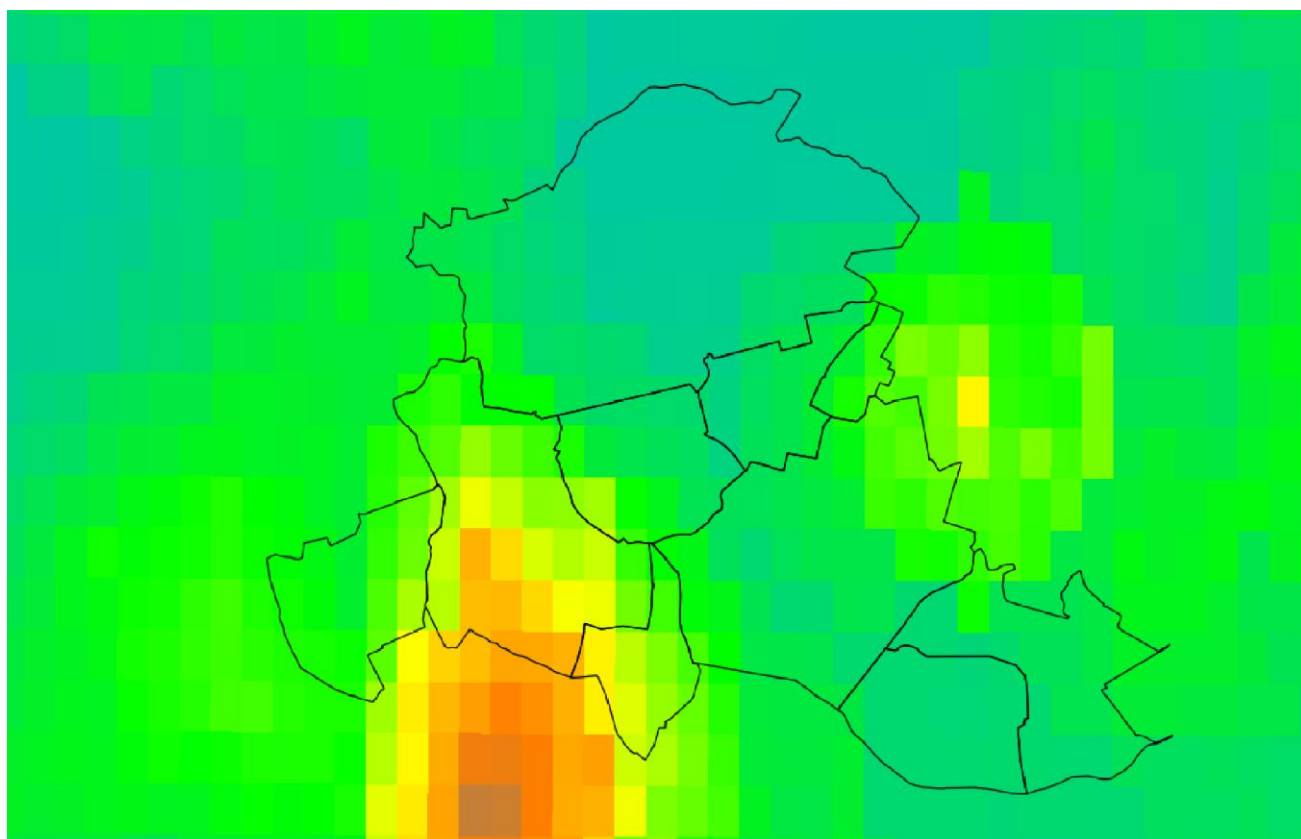

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG.

Ponad 40% powierzchni gminy Kochanowice zajmują lasy. Znaczną część obszaru zajmuje Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą. Na terenie gminy znajduje się 19 drzew i krzewów ze statusem pomników przyrody. Są to głównie dęby szypułkowe (m.in. w Kochcicach), dęby czerwone, lipy drobnolistne, płatan y klonolistne, stanowisko różanecznika katawbijskiego o powierzchni 0,5 ha.

Na terenie gminy brak stacji pomiarowych monitorujących jakość powietrza. Z tego też względu ocenę tej sfery oparto na analizie informacji zawartych w ORSPI. Można zatem przyjąć, że gmina Kochanowice leży w strefie niskiego stopnia uciążliwości ze względu na jakość powietrza. Do obszarów o obniżonej jakości powietrza, ze względu na stopień stężenia pyłów zawieszonych PM_{2,5} i PM₁₀ zaliczyć należy sołectwo graniczące z miastem powiatowym Lublińcem, tj. Kochcice.

Obszar o obniżonej jakości powietrza (kolor pomarańczowy - żółty).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ORSPI.

Największe zagrożenia jakości powietrza na terenie gminy stanowią niska emisja pochodząca z indywidualnych systemów grzewczych oraz emisja transgraniczna – spoza granic gminy. Ponadto czynnik wpływający na obniżenie jakości powietrza stanowić może także ruch drogowy, w szczególności na drogach krajowych DK 11 i DK 46 przebiegających przez gminę.

Ruch drogowy stanowi tutaj główne źródło hałasu. Przekroczenia dopuszczalnych wielkości mogą dotyczyć zwłaszcza obszaru na przebiegu dróg krajowych DK 11 i DK 46 w sołectwach Kochanowice, Lubecko oraz Kochcice.

Czynnikiem negatywnie oddziałującym na środowisko naturalne oraz na zdrowie mieszkańców występowania jest azbest. Według danych z czerwca 2017 roku, opublikowanych w Bazie Azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju, na terenie gminy Kochanowice znajdowało się 388 912 kg wyrobów zawierających azbest pozostających do unieszkodliwienia, z czego 99,7% było we władaniu osób fizycznych. W oparciu o informacje zawarte w systemie *bazaazbestowa.gov.pl* prowadzonym przez Ministerstwo Rozwoju we wszystkich sołectwach znajdują się działki, na których ustalono obecność materiałów azbestowych.

2.4. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH W SFERZE PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ I TECHNICZNEJ²

W całkowitej powierzchni gminy największy udział zajmują użytki rolne, które stanowią prawie 51% powierzchni ogółem. Ponad 43% to tereny leśne, natomiast grunty zabudowane stanowią jedynie 4,6 % powierzchni gminy.

Użytkowanie
terenu

Użytkowanie terenu w gminie Kochanowice.

	powierzchnia w ha	udział w powierzchni ogółem
użytki rolne razem	4070	50,9%
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	3453	43,2%
grunty pod wodami razem	10	0,1%
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	370	4,6%
nieużytki	45	0,6%
tereny różne	54	0,7%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W gminie Kochanowice najwięcej jest gospodarstw o powierzchni do 5 ha, które w 2015 roku stanowiły 90,3% wszystkich podmiotów (między 2010 a 2015 nastąpił wzrost ich liczby o 22,8%). Gospodarstwa liczące od 5 do 10 ha stanowią 7,1% - ich udział w ogólnej strukturze gospodarstw rolnych wzrósł od 2010 roku o 8,7%. Wyraźnie - o 23% wzrosła także liczba gospodarstw rolnych o wielkości pomiędzy 10 a 50 ha. Jednak mimo tego wzrostu, w 2015 roku stanowiły one jedynie 2,5% wszystkich gospodarstw.

Na terenie gminy zlokalizowane są liczne zasoby dziedzictwa kulturowego. Należy jednak podkreślić, że wykorzystanie tego zasobu i potencjału wiąże się z potrzebą poniesienia znacznych nakładów związanych z modernizacją wielu obiektów i terenów do potrzeb mieszkańców i odwiedzających gminę.

Zasoby
kulturowe

² Wykorzystano diagnozę ilościową zawartą w Strategii Rozwoju Gminy opracowaną w 2016 roku.
STRATEGIA ROZWOJU GMINY KOCHANOWICE NA LATA 2016 – 2025 - Uchwała Nr XXII/181/16 Rady
Gminy Kochanowice z dnia 29 grudnia 2016 roku.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków.

położenie	Obiekt	zakres ochrony
Kochanowice	Kościół parafialny pod wezwaniem Św. Wawrzyńca z pierwszej połowy XIX wieku, późno klasycystyczny	Granice ochrony obejmują obiekt wraz z najbliższym otoczeniem
Kochanowice	Pałac (obecnie szkoła), z początku XIX wieku wraz z dawnymi zabudowaniami folwarcznymi	Granice ochrony obejmują cały kompleks wraz z najbliższym otoczeniem
Kochcice	Pałac wraz z parkiem i zabudowaniami gospodarczymi – bramą, budynkiem dawnego dworu, wozownią, rządcówką, czworakami, domem woźniców z wozownią, stajnią, oborą, domem wdów, gorzelnią, spichlerzem, cielętnikiem.	Wpis do rejestru obejmuje wymienione obiekty w granicach dawnego założenia pałacowego.
Lubecko	Kościół parafialny pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, z XVIII wieku	Granice ochrony obejmują obiekt w ramach ogrodzenia i wyposażenie wnętrza

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.wkz.katowice.pl/> (15 czerwca 2017).

Poza obiektami znajdującymi się w rejestrze zabytków, do wartościowych obiektów o walorach kulturowych zaliczyć można drewniany kościółek pw. Matki Boskiej Fatimskiej w Pawełkach, pochodzący z 1928 roku oraz liczne kapliczki (m.in. w Jawornicy, Droniowicach, Kochanowicach i Kochcicach).

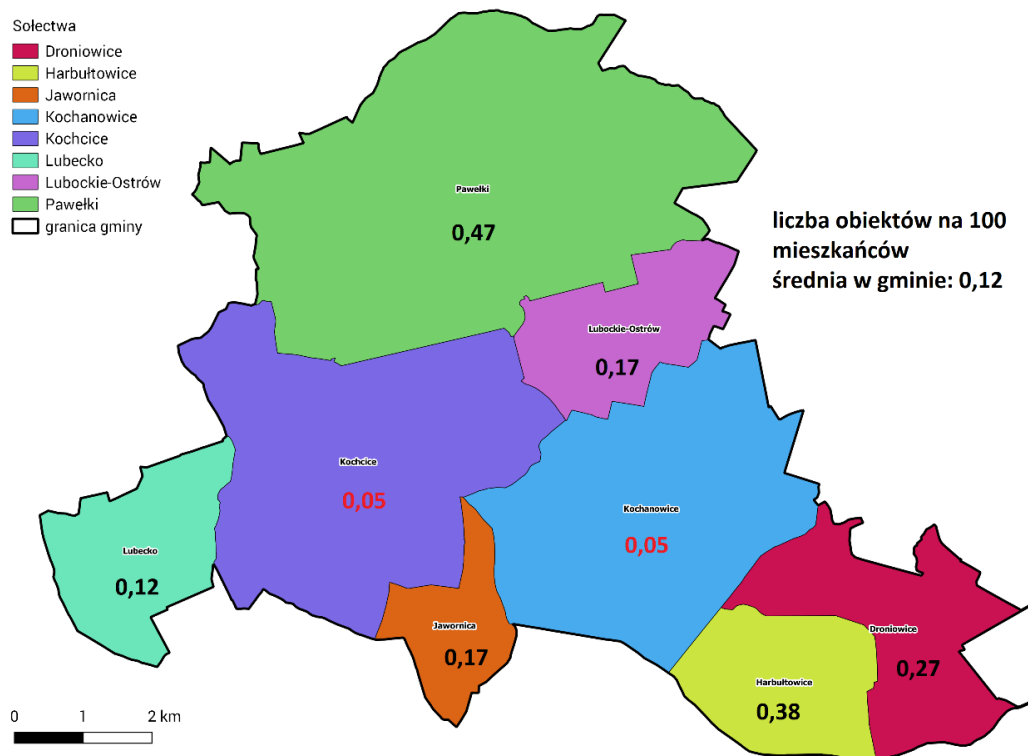
W miejscowości Kochcice znajdują się zabytkowe zabudowania dawnego dworu, do lat 90. XX w. wykorzystywane przez nieistniejący już PGR. Stan techniczny obiektów wymaga podjęcia intensywnych działań rewitalizacyjnych zarówno w wymiarze infrastrukturalnym, jak i nadania nowych funkcji znajdującym się tam obiektom. Obszar ten bezpośrednio sąsiaduje z zespołem pałacowo-parkowym, w którym znajduje się siedziba Oddziału Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej w Piekarach Śląskich. W skład zabudowań wchodzi m.in.: wozownia, rządcówka, czworaki, dom woźniców z wozownią, stajnia, obora, gorzelnia, spichlerz i cielętnik.

Główną instytucją zajmującą się organizacją i rozwojem kultury w gminie jest Gminne Centrum Kultury i Informacji w Kochanowicach (GCKiI). Działalność Centrum związana jest z organizacją różnego typu zajęć: plastycznych, instrumentalnych, tanecznych, wokalnych, teatralnych, modelarskich, językowych. W Centrum można bezpłatnie skorzystać z nowoczesnego sprzętu komputerowego, skanera, drukarki oraz podstawowych urządzeń biurowych. Centrum zajmuje się również promowaniem walorów turystycznych gminy. Przy GCKiI funkcjonuje Młodzieżowa Orkiestra Dęta - Kochanowicki „Young Band” i Chór „Canzona”, grupa śpiewacza „Kochciczanki”, grupa wokально-teatralna „Kochanowicka Biesiada” oraz grupa wokально-gitarowa.

W prawie wszystkich sołectwach i miejscowościach gminy znajdują się także obiekty sportowo-rekreacyjne, w tym boiska sportowe i place zabaw dla dzieci. Należy jednak zwrócić uwagę, że określając dostępność do tego typu obiektów poprzez liczbę mieszkańców przypadających na jeden obiekt, można stwierdzić, że najmniej korzystnymi wskaźnikami charakteryzują się sołectwa Kochanowice oraz Kochcice.

Usługi
publiczne

Dostępność do obiektów rekreacyjnych – placów zabaw.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG.

W gminie Kochanowice funkcjonują trzy szkoły podstawowe:

- w Zespole Szkół w Kochanowicach,
- w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kochcicach,
- w Zespole Szkół w Lubecku.

Od roku szkolnego 2011/2012 odnotowuje się stały wzrost liczby uczniów w każdej placówce - odpowiednio o 8,6%, 4,3% i 5,1%. Wszystkie szkoły dysponują salami gimnastycznymi oraz pracowniami komputerowymi.

W ramach Zespołów Szkół w Kochanowicach i Lubecku funkcjonują gimnazja, przy czym w przypadku pierwszego odnotowano wzrost liczby uczniów od roku szkolnego 2011/2012 (o 8,3%), a w przypadku drugiego - spadek (o 5,6%). Szkoły te posiadają sale gimnastyczne i po dwie pracownie komputerowe z dostępem do internetu. Uczniowie mogą też korzystać ze świetlic szkolnych czynnych przez 36 godzin tygodniowo (w Kochanowicach) lub 42 godziny tygodniowo (w Lubecku).

Na terenie gminy Kochanowice funkcjonują dwie placówki podstawowej opieki zdrowotnej. Jedna jest zlokalizowana w sołectwie Kochanowice, a druga w Kochcicach. W gminie jest też apteka (w Kochanowicach).

Sieć drogowa gminy Kochanowice obejmuje dwie drogi krajowe:

- nr 11 Katowice – Poznań,
- nr 46 Opole – Częstochowa.

Ponadto na sieć drogową gminy składa się 37,61 km dróg powiatowych oraz 115,2 km dróg gminnych. W Strategii Rozwoju Gminy oceniono, że nawierzchnia dróg gminnych

Infrastruktura
transportowa

jest zróżnicowana. Występują nawierzchni tu nawierzchnie bitumiczne, betonowe i tłuczniowe. Prawie 58% dróg gminnych posiada nawierzchnię twardą ulepszoną (66,8 km), zaś pozostałe drogi twardą. Stan techniczny dróg gminnych jest dobry. Gmina w ramach swoich możliwości finansowych stara się polepszać stan dróg poprzez wymianę nawierzchni. Stan chodników w gminie jest bardzo dobry i dobry. Chodniki znajdują się w Kochanowicach (5400 m), Kochcicach (4750 m), Lubecku (2200 m), Harbułtowicach (500 m) oraz Droniowicach (400 m). Stan parkingów gminnych jest bardzo dobry i dobry. W gminie ponadto znajduje się ścieżka pieszo - rowerowa Jawornica - Kochanowice o długości 1,5 km. Stan techniczny ścieżki oceniany jest jako dobry.

Zgodnie z zapisami Strategii na terenie gminy długość sieci wodociągowej wynosi 74,1 km. Z sieci wodociągowej korzysta 2089 gospodarstw, co stanowi 95,43% ogółu wszystkich odbiorców. Zużycie wody na cele gospodarczo-bytowe kształtuje się na poziomie 173 100 m³ na rok. Na cele przemysłowe zużywa się rocznie 1 900 m³ wody. Wiek sieci wodociągowej to 5-40 lat. Zaopatrzenie terenów skoncentrowanej zabudowy realizowane jest z wodociągów grupowych. Woda czerpana jest z czterech ujęć wód podziemnych zlokalizowanych w Kochcicach (2 studnie), Kochanowicach (2 studnie oraz 4 awaryjne nieczynne), Lubockie (1 studnia) oraz Pawełki (1 studnia). Gospodarstwa z terenu miejscowości Harbułtowice i Droniowice w całości zasilane są wodą spoza terenu gminy. Dodatkowo w Pawełkach znajduje się stacja uzdatniania wody. Jakość wody pitnej oceniana jest jako dobra. Wydajność eksploatacyjna studni oceniana jest na 818 m³/d.

Infrastruktura
komunalna

Sieć kanalizacji sanitarnej obejmuje największe miejscowości: Kochcice, Kochanowice, Lubecko, Jawornicę, Droniowice i Harbułtowice. Objętych jest nią obecnie ok. 77,3% mieszkańców gminy. Ścieki z Kochcic i Kochanowic odprowadzane są do mechaniczno - biologiczno - chemicznej oczyszczalni ścieków w Kochcicach; z Lubecka i Jawornicy - do oczyszczalni w Lublińcu, natomiast ścieki z Droniowic i Harbułtowic do oczyszczalni w Lisowie. Długość sieci deszczowej wynosi 18,4 km, zaś sanitarnej 53,4 km. Wiek sieci jest zróżnicowany i wynosi od 3 do 38 lat. Ogółem z sieci kanalizacyjnej korzysta 1620 podmiotów. Wśród odbiorców zdecydowana większość to odbiorcy indywidualni (gospodarstwa domowe- stanowią 98,6% ogółu korzystających (1597 podmiotów). W gminie 72 gospodarstwa domowe posiadają indywidualne oczyszczalnie ścieków, pozostałe 133 gospodarstwa są niepodłączone do sieci i korzystają z szamb.

Zasoby mieszkaniowe gminy stale wzrastają - na koniec 2015 roku liczba mieszkań wyniosła 1923, i była o 5% wyższa niż w 2010 roku. Wraz ze wzrostem liczby mieszkań wzrosła łączna powierzchnia użytkowa do 195 804 m², tj. o 7% więcej niż w 2010 roku. *Sytuacja mieszkaniowa gminy w latach 2010-2015.*

Mieszkalnictwo

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	zmiana 2015/ 2010
mieszkania	1 831	1 850	1 869	1 891	1 908	1 923	5%
izby	9 063	9 182	9 277	9 386	9 476	9 547	5%
powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	182 686	185 627	188 026	190 978	193 638	195 804	7%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W 2016 roku oddano do użytkowania łącznie 16 nowych mieszkań z 86 izbami, o łącznej powierzchni użytkowej 2392 m². Największą liczbę nowych mieszkań oddano do użytku w sołectwie Kochcice - 6 oraz Kochanowice - 4.

Mieszkania oddane do użytku w gminie w 2016 roku.

	mieszkania ogółem	izby	powierzchnia użytkowa
	na 100 mieszkańców		
DRONIEWICE	0,27	0,82	26,63
HARBUŁTOWICE	0,38	1,89	84,15
JAWORNICA	0,17	1,22	19,34
KOCHANOWICE	0,19	1,07	28,40
KOHCICE	0,30	1,62	44,58
LUBECKO	0,12	0,72	20,63
LUBOCKIE-OSTRÓW	0,00	0,00	0,00
PAWEŁKI	0,94	4,72	141,98
GINA OGÓŁEM	0,23	1,24	34,49

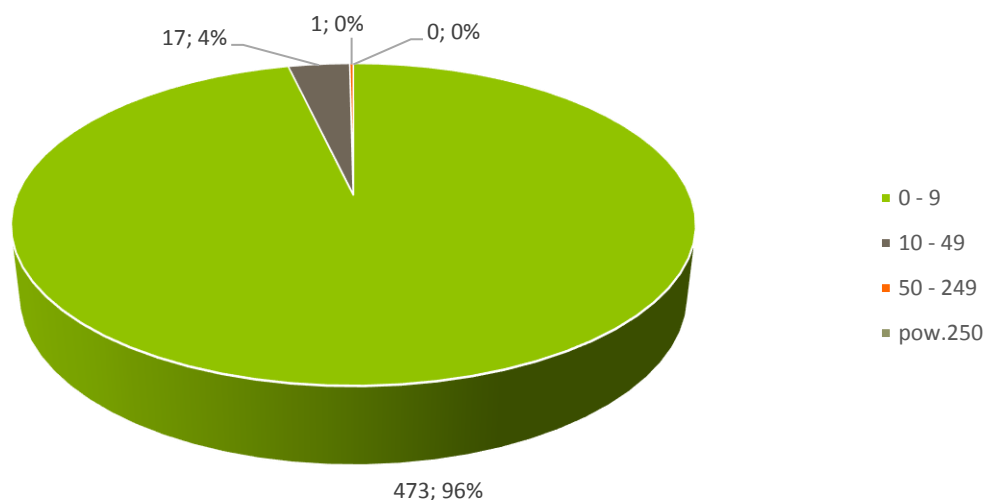
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.5. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH W SFERZE GOSPODARCZEJ

Na koniec 2016 roku w gminie zarejestrowanych było 491 podmiotów gospodarki narodowej. Z tej liczby aż 82% stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W strukturze gospodarczej gminy dominują podmioty zatrudniające do dziewięciu pracowników. W gminie zarejestrowany był także jeden podmiot zatrudniający powyżej 50 pracowników.

[Aktywność gospodarcza](#)

Struktura podmiotów w gminie wg wielkości zatrudnienia w 2016 roku.

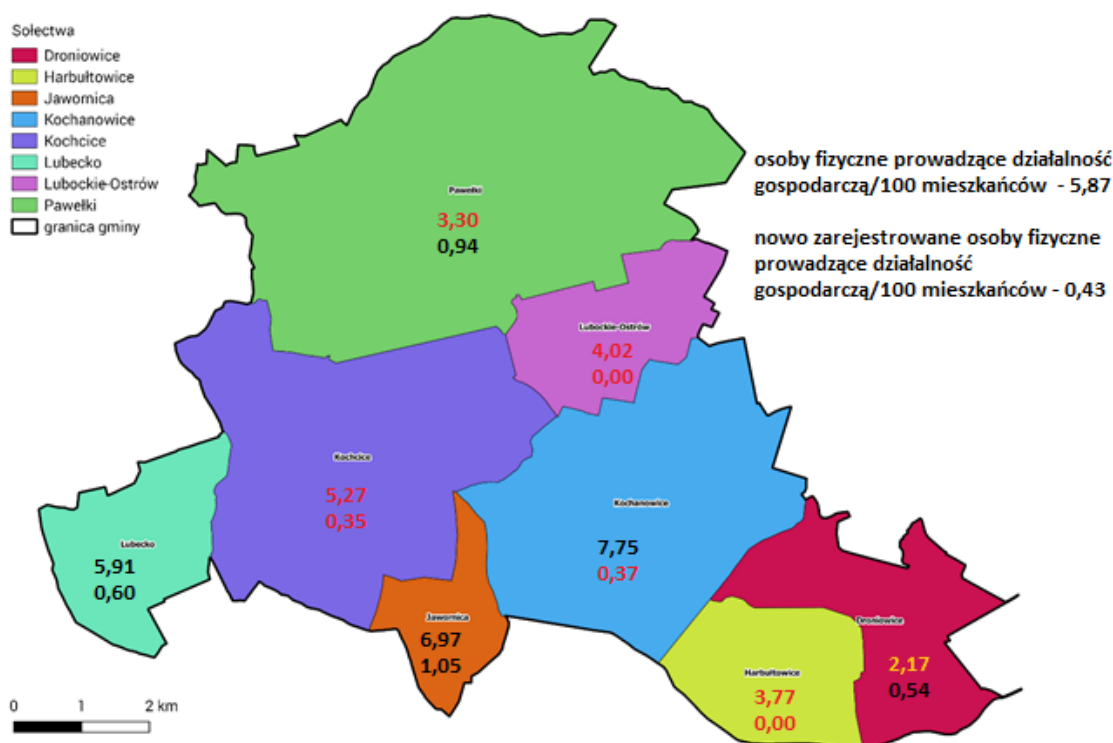
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W gminie Kochanowice wyraźnie dominuje sekcja gospodarcza: działalność związana z handlem hurtowym i detalicznym, w tym szeroko pojęta naprawa (26,7% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych). Następna sekcja liczy mniej przedsiębiorstw – budownictwo (29%). W kolejnych sekcjach podmiotów gospodarczych jest zdecydowanie mniej: przetwórstwo przemysłowe (16,5%), transport i gospodarka magazynowa (8,8%) oraz pozostała działalność usługowa (8,8%). Najmniej podmiotów funkcjonuje w sektorach: rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo (2,9%) oraz działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (2,9%).

W 2016 roku na terenie gminy zarejestrowano 35 nowe podmioty. Najwięcej nowych podmiotów zarejestrowano w ramach grupy - pozostała działalność - 20 podmiotów, natomiast 14 w grupie przemysł i budownictwo, a zaledwie jeden w grupie rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. W grupie tej, aż 30 podmiotów to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Największą liczbę nowych podmiotów zarejestrowano w sołectwie Kochanowice - 10 podmiotów oraz Kochcice - 9.

Analizując zróżnicowanie wewnątrzgminne poziomu przedsiębiorczości, wyrażone liczbą osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców, do sołectw charakteryzujących się najniższym wskaźnikiem należą: Droniowice, Harbutowice, Kochcice, Lubockie-Ostrów oraz Pawełki.

Zróżnicowanie aktywności gospodarczej w gminie w 2016 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.6. BADANIA DOTYCZĄCE PROBLEMÓW ORAZ POTRZEB SPOŁECZNYCH I INWESTYCYJNYCH

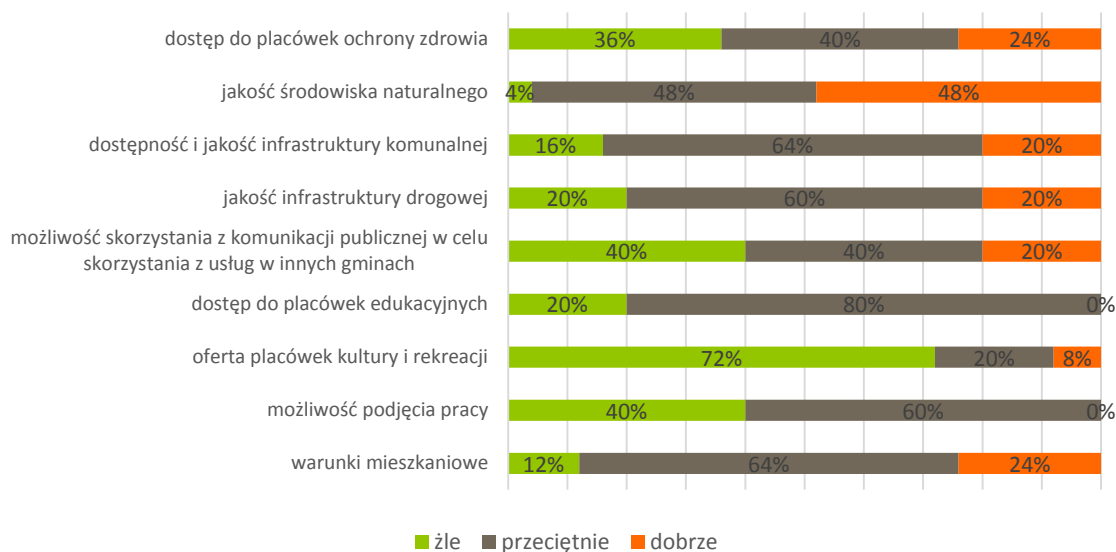
W toku prac związanych z opracowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji, poza badaniami danych ilościowych zastosowano narzędzia partycypacyjne pozwalające na pogłębienie diagnozy statystycznej. W ramach tego wymiaru prac przeprowadzono:

Potrzeby
i opinie
mieszkańców

- badania ankietowe – uzyskano łącznie wyniki z 25 przeprowadzonych ankiet,
- warsztaty diagnostyczne i projektowe – trzy warsztaty,
- otwarte konsultacje i spotkanie z mieszkańcami,
- wywiady bezpośrednie z władzami samorządowymi gminy.

W przeprowadzonym badaniu ankietowym uczestniczący w niej mieszkańcy generalnie ocenili jako korzystne warunki życia w gminie. Najgorzej ocenianym aspektem jest oferta placówek kultury i rekreacji oraz możliwości podjęcia pracy i dostęp do placówek służby zdrowia, w tym dla osób starszych i niepełnosprawnych.

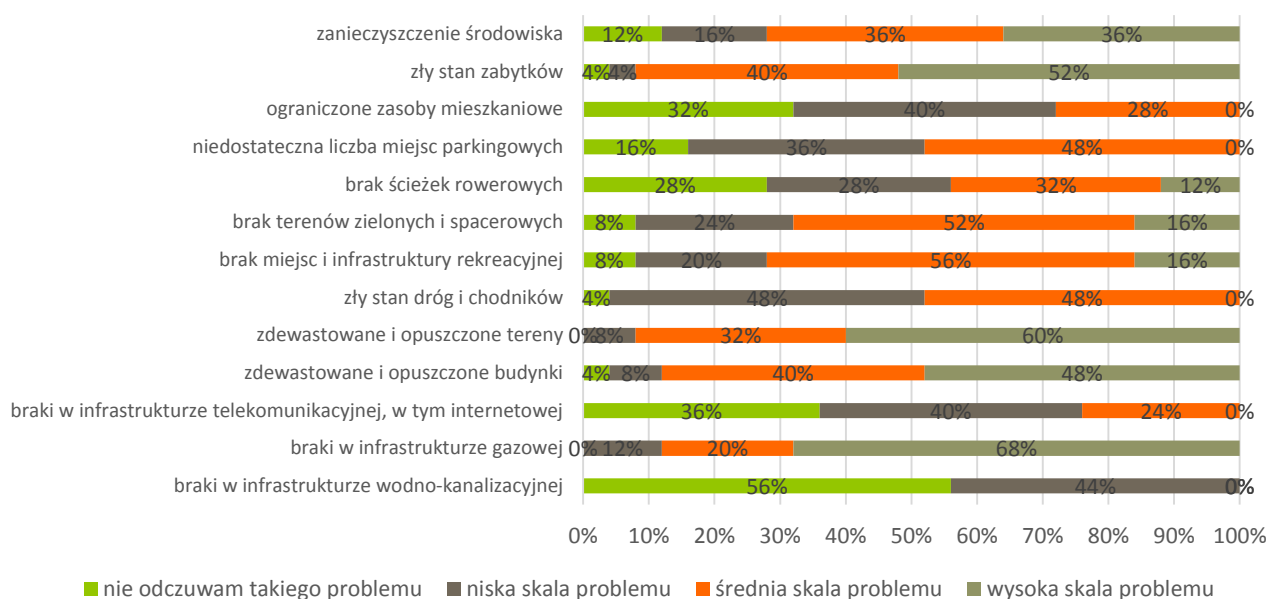
Ocena jakości życia w gminie Kochanowice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Do problemów o charakterze technicznym i infrastrukturalnym których natężenie jest odczuwane stopniu średnim i wysokim ankietowani mieszkańcy zaliczyli: braki w infrastrukturze gazowej, zdewastowane i opuszczone budynki i tereny, w tym o wartościach kulturowych, zły stan zabytków oraz brak miejsc i infrastruktury rekreacyjnej oraz zanieczyszczenie środowiska, głównie powietrza poprzez niską emisję.

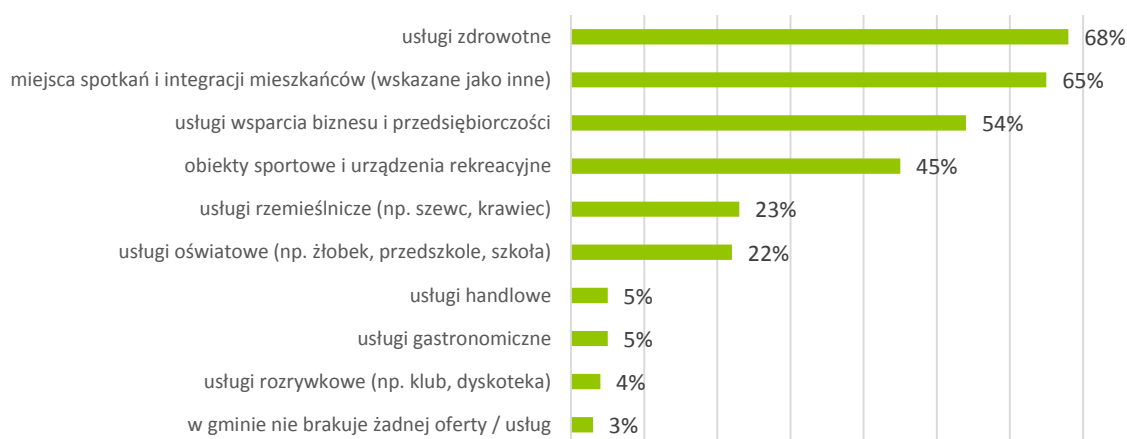
Problemy występujące w gminie w sferze technicznej i infrastrukturalnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Do kluczowych deficytów w zakresie usług ankietowani zaliczyli brak miejsc i infrastruktury wypoczynku i rekreacji, usług zdrowotnych w szczególności skierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych, słabość systemu wsparcia i rozwoju biznesu i przedsiębiorczości oraz niewystarczającą liczbę miejsc spotkań i realizacji aktywności społecznych mieszkańców.

Usługi, których w gminie Kochanowice najbardziej brakuje

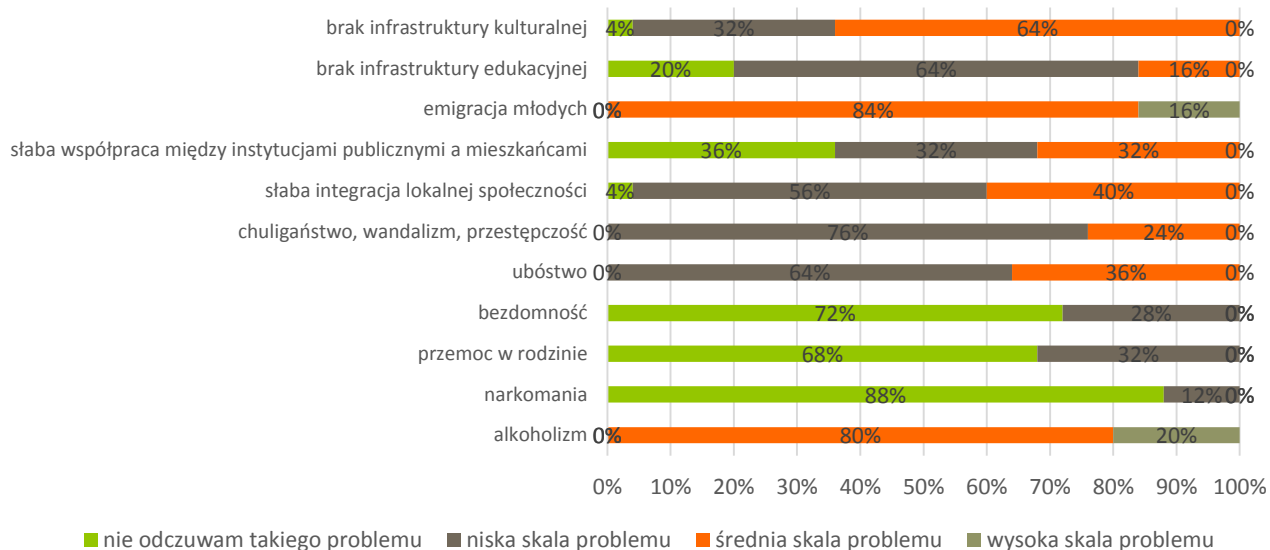

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

W sferze społecznej najbardziej odczuwalnymi problemami według ankietowanych są:

alkoholizm, ubóstwo, emigracja młodych oraz braki w infrastrukturze kulturalnej umożliwiającej realizację aktywności społecznych.

Problemy występujące w gminie w sferze społecznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Syntetyczne wyniki ankiet oraz warsztatów i innych form partycypacji w ujęciu kluczowych problemów i potencjałów prezentuje poniższa tabela.

Kluczowe problemy	Kluczowe potencjały
SFERA SPOŁECZNA	
- niski poziom zaangażowania mieszkańców w działalność społeczną i niski udział w procesach decyzyjnych, - niewystarczający poziom integracji mieszkańców, zwłaszcza wśród osób młodych, - starzenie się społeczności gminnej, - występowanie grup społecznych zagrożonych marginalizacją społeczną, ubóstwem, - niedostosowanie lub niskie kompetencje zawodowe osób bezrobotnych, - stygmatyzacja osób pochodzących ze środowisk popegeerowskich, - utrwalone postawy bierności zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, - ograniczony dostęp infrastruktury umożliwiającej prowadzenie aktywności społecznych	- działające aktywnie organizacje pozarządowe, - obiekty i tereny możliwe do zaadaptowania dla realizacji działań aktywizujących społecznie zawodowo i gospodarczo, - liczne imprezy organizowane w gminie
Obszary wymagające działań	w głównej mierze obszar Kochcic oraz w mniejszym zakresie sołectwa Pawełki, Jawornica, Lubockie-Ostrów oraz Lubecko
POZOSTAŁE SFERY	
- niski poziom przedsiębiorczości, - brak wystarczającej ilości miejsc do rekreacji,	- wysoka jakość środowiska, - bliskość istotnych dróg krajowych,

• obecność dzikich wysypisk śmieci, • zły stan dróg lokalnych oraz braki w infrastrukturze towarzyszącej, tj. brak chodników, ścieżek rowerowych, oświetlenia, • występowanie obiektów z elementami zawierającymi azbest, • braki w infrastrukturze kanalizacyjnej i brak infrastruktury gazowej, • brak lokalnej komunikacji publicznej, • zanieczyszczanie powietrza poprzez niską emisję z palenisk domowych	• istniejące obiekty o wysokim potencjale kulturowym i historycznym, • aktywna polityka inwestycyjna gminy
Obszary wymagające działań	Kochcice – w zakresie wykorzystania potencjału terenów i obiektów mogących służyć poprawie aktywności społecznej i ekonomicznej mieszkańców, cała gmina w zakresie jakości dróg.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet, warsztatów i wywiadów

2.7. DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI

Delimitację obszaru zdegradowanego, a w konsekwencji obszaru rewitalizacji, przeprowadzono w oparciu o podejście ilościowe z uzupełnieniem o analizę jakościową. [Tryb delimitacji](#)

Analizę ilościową przeprowadzono z dokładnością dostosowaną do systemu gromadzenia danych w poszczególnych jednostkach. W pierwszym kroku dokonano zestawienia danych ilościowych obrazujących rozkład zróżnicowań wewnątrzgminnych w podziale na jednostki administracyjne, tj. sołectwa. Głównym źródłem informacji były dane pozyskane z Urzędu Gminy Kochanowice oraz dane znajdujące się w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kochanowicach.

Wielkości liczbowe zostały przypisane do sołectw i odniesione do średniej wielkości danego zjawiska w gminie. Dotyczy to danych ilustrujących rozmieszczenie w gminie problemów społecznych – odzwierciedlonych przede wszystkim przez skalę korzystania z różnych instrumentów pomocy społecznej oferowanych przez GOPS, bezrobocie oraz zjawiska w sferze gospodarczej, środowiskowej oraz przestrzenno-techniczno-funkcjonalnej. Dzięki temu możliwe stało się wskazanie obszarów koncentracji problemów.

Obraz wyłaniający się z analizy ilościowej poddano wstępnej ocenie eksperckiej ze strony partnerów społecznych i mieszkańców. Celem tej oceny było przedyskutowanie tendencji zachodzących w poszczególnych częściach gminy – określenie kierunku zmian oraz możliwości aktywizacji mieszkańców dotkniętych problemami w poszczególnych skupiskach zjawisk kryzysowych. Tematem analiz była również skuteczność podejmowanych dotychczas działań nakierowanych na usuwanie problemów społecznych.

W drugim kroku – polegającym na jakościowej analizie problemów obszaru zdegradowanego, na potrzeby wskazania obszaru rewitalizacji przeprowadzono pogłębione badania obszaru kryzysowego, według wskaźników określonych dla

diagnozy gminy, poprzez pozyskanie dodatkowych informacji jakościowych. W tym etapie wykorzystano wyniki:

- warsztatów diagnostycznych i projektowych,
- konsultacji i spotkań z mieszkańcami,
- wywiadów bezpośrednich.

W oparciu o wielowymiarową analizę ilościową gminy Kochanowice i opierając się na sołectwie jako jednostce analitycznej, dokonano doboru wskaźników i ocen o istotnym znaczeniu i skali, pozwalających na identyfikację obszarów koncentracji problemów.

Obszar
zdegradowany

W zakresie sfery społecznej w analizie wskaźnikowej wykorzystano:

- tendencje w zakresie zmiany liczby ludności w latach 2010-2016,
- wskaźnik obciążenia demograficznego wyrażony liczbą ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym,
- przyrost wskaźnika obciążenia demograficznego wyrażonego liczbą ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w latach 2010-2016,
- liczbę korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa oraz bezrobocia na 100 mieszkańców,
- liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców wg sołectw w 2016,
- liczbę osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z tyt. ubóstwa na 100 mieszkańców,
- liczbę osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z tyt. bezrobocia na 100 mieszkańców,
- liczbę osób bezrobotnych ogółem na 100 mieszkańców,
- liczbę kobiet bezrobotnych na 100 mieszkańców,
- liczbę osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców,
- liczbę organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców.

W zakresie sfery przestrzenno-infrastrukturalno-funkcjonalnej oparto się na ocenie:

- występowania obiektów o walorach kulturowych wymagających poniesienia znacznych nakładów inwestycyjnych związanych z wykorzystaniem ich potencjału,
- dostępności do obiektów rekreacyjnych – placów zabaw – liczba obiektów na 100 mieszkańców,
- liczbie oddanych nowych mieszkań na 100 mieszkańców.

Występowanie problemów w sferze środowiskowej oceniono na podstawie:

- stopnia natężenia pyłów obniżających jakość powietrza,
- identyfikacji obszarów narażonych na nadmierne natężenie hałasu (wynikające z przebiegu dróg o znacznym natężeniu ruchu w szczególności krajowych).

Stopień zróżnicowania problemów gospodarczych oceniono na podstawie:

- liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców,

- liczby nowo zarejestrowanych podmiotów na 100 mieszkańców.

	Droniowice	Harbutowice	Jawornica	Kochanowice	Kochcice	Lubecko	Lubockie-Ostrów	Pawelki		wartość referencyjna
CZYNNIK										
SFERA SPOŁECZNA										
Zmiana liczby ludności w latach 2010-2016	-3%	1%	5%	5%	1%	0%	-2%	4%	<	2%
Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	79,41	59,26	61,11	46,84	58,12	64,41	71,72	79,07	>	58,01
Przyrost wskaźnika obciążenia demograficznego, wyrażonego liczbą ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w latach 2010-2016	8%	30%	-6%	0%	15%	4%	15%	-4%	>	6%
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców wg sołectw w 2016	1,63	1,13	2,61	1,87	2,38	1,81	2,62	7,07	>	2,25
Liczba korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa oraz bezrobocia na 100 mieszkańców	2,72	2,26	4,88	3,27	3,80	3,02	4,72	6,60	>	3,68
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z tyt. bezrobocia na 100 mieszkańców	2,45	1,51	4,70	2,943	3,80	3,74	3,32	7,55	>	3,52
Liczba osób bezrobotnych ogółem na 100 mieszkańców	2,17	1,89	3,31	2,80	4,00	3,14	2,45	2,83	>	3,13
Liczba kobiet bezrobotnych na 100 mieszkańców	2,17	1,51	2,09	1,68	2,48	1,69	1,40	1,89	>	1,95
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców	2,17	1,13	1,22	1,82	2,03	1,81	1,40	1,89	>	1,79
Liczba organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców	1,09	0,38	0,00	0,37	0,25	0,12	0,35	0,47	<	0,32
Liczba zjawisk problemowych – średnia dla jednostek - 5,25	5,00	3,00	7,00	1,00	10,00	6,00	5,00	5,00		
SFERA PRZESTRZENNO-INFRASTRUKTURALNO-KULTUROWA										
Występowanie obiektów o walorach kulturowych, wymagających poniesienia znacznych nakładów inwestycyjnych związanych z wykorzystaniem ich potencjału skala oceny: 1-tak, 0 nie (ocena warsztatowa)	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	=	1,00
Liczba obiekt. rekreacyjnych - plac zabaw na 100 mieszkańców	0,27	0,38	0,17	0,05	0,05	0,12	0,17	0,47	<	0,12
Objęcie obszaru siecią kanalizacji sanitarnej, skala oceny: 1-tak, 0 nie	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00	=	0,00

Liczba oddanych nowych mieszkań na 100 mieszkańców	0,27	0,38	0,17	0,19	0,30	0,12	0,00	0,94	<	0,23
SFERA ŚRODOWISKOWA										
Natężenie pyłów obniżających jakość powietrza (ocena warsztatowa)	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	=	1,00
Obszary narażone na nadmierne natężenie hałasu związanego z przebieganiem dróg, skala oceny: 1-tak, 0 nie (ocena warsztatowa)	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00	=	1,00
SFERA GOSPODARCZA										
Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców	2,17	3,77	6,97	7,75	5,27	5,91	4,02	3,30	<	5,87
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów - osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców	0,54	0,00	1,05	0,37	0,35	0,60	0,00	0,94	<	0,43
Liczba zjawisk problemowych; średnia dla jednostek – 2,87	1	2	2	4	6	2	4	2		

Źródło: Opracowanie własne.

W oparciu o analizę wskaźnikową, jako obszary koncentracji problemów społecznych wskazano:

- sołectwo Jawornica,
- sołectwo Kochcice,
- sołectwo Lubecko.

Obszary te uzyskały wskaźnik liczby problemów społecznych wyższy niż średnia ze wszystkich analizowanych jednostek. W drugim kroku zbadano liczbę występowania problemów w pozostałych sferach. Do jednostek o ponadprzeciętnej liczbie zjawisk problemowych, co wynika z analiz ilościowych oraz badań przeprowadzonych z udziałem partnerów społecznych, zaliczono:

- sołectwo Kochanowice,
- sołectwo Kochcice oraz
- Lubockie- Ostrów.

Ostatecznie opierając się na zapisach „Wytocznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”, przygotowanych przez Ministerstwo Rozwoju³ przyjęto, że obszar zdegradowany to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Biorąc pod uwagę wyniki analizy wskaźnikowej oraz spełnianie łącznie warunków:

- istotnej koncentracji problemów w sferze społecznej oraz
- znacznej liczby problemów w pozostałych sferach,

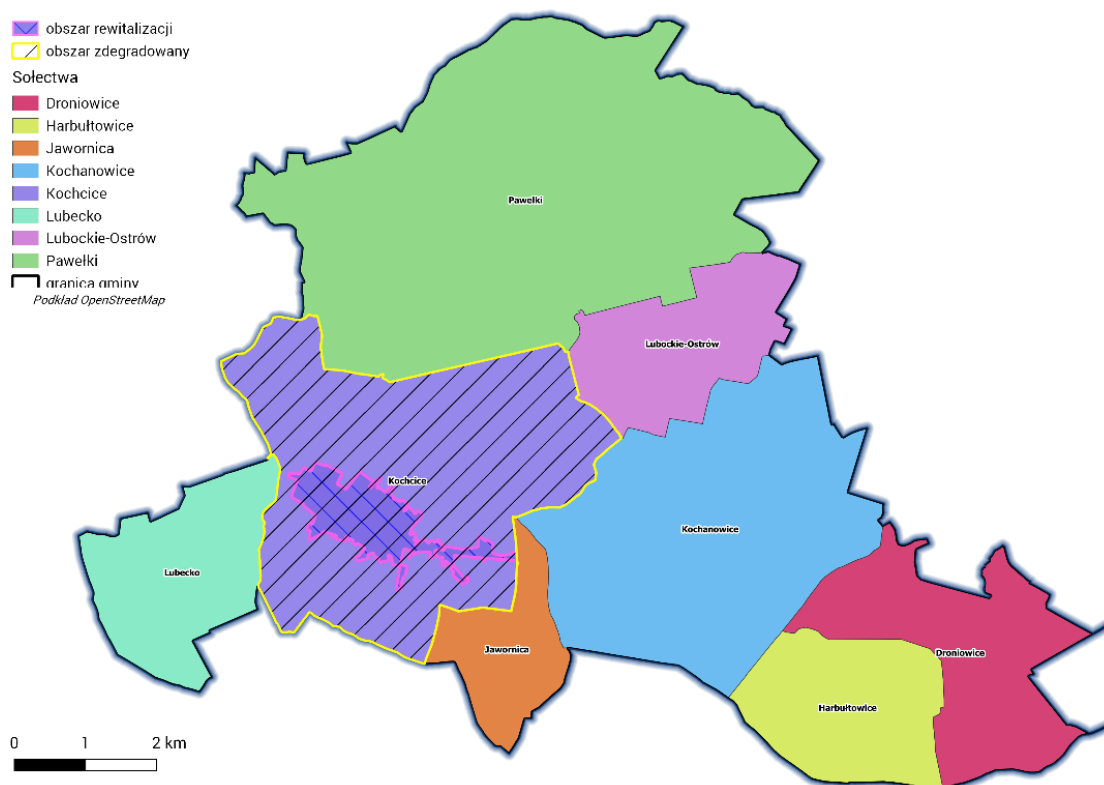
jednocześnie biorąc pod uwagę opinie uzyskane w toku partycypacji społecznej, za obszar zdegradowany uznano **sołectwo Kochcice**.

³ Dokument zatwierdzony przez Ministra Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r.

https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/23916/Wytoczne_dot_rewitalizacji_po_aktualizacji-zatwierdzone02082016clear.pdf

Kolejnym etapem prac delimitacyjnych było uwzględnienie partycypacji społecznej dotyczącej pogłębienia analizy obszaru zdegradowanego oraz wyznaczenia obszaru rewitalizacji. W toku tych prac ustalono, że koncentracja zjawisk problemowych w obszarze zdegradowanym, tj. sołectwie Kochcice, ze względu na występowanie znacznej ilości problemów w sferze społecznej oraz w pozostałych sferach, dotyczy strefy o charakterze zurbanizowanym w miejscowości Kochcice, a w zdecydowanie mniejszym zakresie przysiółka Szklarnia. W związku z tym za obszar rewitalizacji uznano teren w miejscowości Kochcice wskazany na poniższej mapie.

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne.

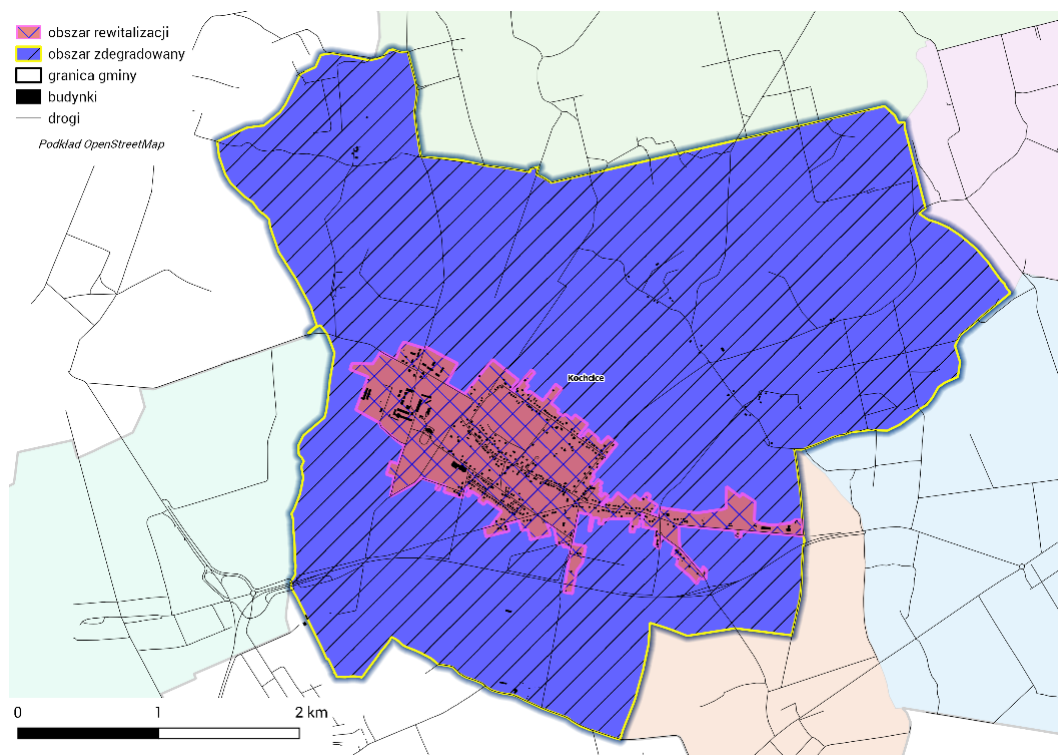
2.8. DIAGNOZA POGŁĘBIONA OBSZARU REWITALIZACJI

Obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 1,744 km², co stanowi 2,2% powierzchni gminy ogółem i jest zamieszkiwany przez 1898 osoby, tj. 27,4% ogólnej liczby ludności w gminie.

Charakterystyka
obszaru
rewitalizacji

Jest to teren w całości znajdujący się w zdelimitowanym obszarze zdegradowanym i obejmuje on swoim zasięgiem terytorium o charakterze zamieszkanym i zurbanizowanym.

Obszar rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne.

Na zdelimitowanym obszarze rewitalizacji koncentrują się problemy w sferze społecznej, gospodarczej oraz funkcjonalnej i środowiskowej.

Obszar charakteryzuje się znacznym odpływem mieszkańców oraz, podobnie jak w całej gminie, starzeniem się społeczeństwa.

Na obszarze rewitalizacji zamieszkuje 47 rodzin liczących 132 osoby objęte wsparciem z systemu pomocy społecznej, co stanowi aż 30% wszystkich typu objętych wsparciem rodzin w gminie i 28% osób w takich rodzinach. Z ogólnej liczby wszystkich korzystających z pomocy z powodu ubóstwa, 29% osób uzyskujących wsparcie z tego tytułu zamieszkuje obszar rewitalizacji. Ponadto na tym terenie występuje również koncentracja korzystających ze wsparcia: z tytułu bezrobocia 31% i niepełnosprawności 27%.

Wyznaczony w toku prac analitycznych i partycypacyjnych obszar charakteryzuje się również niskim poziomem przedsiębiorczości. Obszar cechuje niższy niż przeciętny w gminie wskaźnik liczby osób fizycznych prowadzących działalność - wynosi on 5,21 przy średniej 5,87. Przekłada się to na niską koncentrację

podmiotów w obszarze. Z ogólnej liczby podmiotów gospodarki narodowej tylko 26,1% jest zlokalizowanych w obszarze, a 99% z nich to podmioty zatrudniające poniżej dziewięciu osób.

Na wyznaczonym terenie można wskazać również problemy związane z występowaniem miejsc, działek (ok. 43) z przynależnymi im obiektami, których elementy zawierają azbest. Obszar ze względu na położenie w bezpośrednim sąsiedztwie dwóch dróg krajowych narażony jest również na negatywny wpływ transportu drogowego, w tym w zakresie uciążliwości hałasu oraz niskiej emisji.

W delimitowanej przestrzeni występują tereny wymagające działań w sferze odtworzeniowej i modernizacyjnej, dotyczy to w głównej mierze byłego PGR (dawny folwark), który stanowi zasób o znacznym potencjale, lecz jego stan techniczny uniemożliwia jego wykorzystanie.

Równocześnie w odniesieniu do koncentracji mieszkańców, niewystarczająca jest tutaj infrastruktura rekreacyjna, jak również brak miejsc umożliwiających w wystarczającym zakresie rozwijanie aktywności społecznych i gospodarczych.

Charakterystyka ilościowa obszaru rewitalizacji.

		obszar rewitalizacji (OR)	udział OR w gminie
Liczba ludności		1898	27,4%
Powierzchnia		1,744	2,20%
Ludność w wieku	0-18	374	26,6%
	19-65	1316	27,9%
	66-100	208	25,5%
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej		47	30,1%
Liczba osób w rodzinie korzystających z pomocy		132	27,9%
Wg powodu przyznania pomocy	ubóstwo	75	29,4%
	bezrobocie	75	30,7%
	długotrwała choroba	7	10,1%
	niepełnosprawność	29	26,9%
Bezrobotni	ogółem	79	35,5%
	w tym kobiety	49	35,6%
	długotrwale bezrobotni	40	31,5%
	bezrobotni absolwenci	3	33,3%
	liczba stowarzyszeń	5	22,7%
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą		99	24,3%

Podmioty gospodarki narodowej	ogółem	128	26,1%
	0 - 9	127	26,8%
	10 - 49	1	5,9%
	50 - 249	0	0,0%
	pow. 250	0	0,0%
	1000 i więcej	0	0,0%
	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3	25,0%
	przemysł i budownictwo	41	25,8%
	pozostała działalność	84	26,3%
Liczba placów zabaw		1	12,5%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG i GUS.

W oparciu o konsultacje i partycypację społeczną zdefiniowano grupę czynników, które mogą wspierać oraz stanowić przeszkodę w realizacji procesów rewitalizacji obszaru.

Potencjały
i bariery

Wymiary rewitalizacji	Jakie zasoby / czynniki można wykorzystać na rzecz rewitalizacji? potencjały rewitalizacji	Jakie bariery / czynniki mogą utrudnić / blokować ich rewitalizację? bariery rewitalizacji
Kapitał ludzki, kapitał społeczny, sytuacja społeczna, warunki życia w miejscu zamieszkania	• działające aktywnie podmioty pozarządowe w tym Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich, SANUS VIVERE, „Nasze Kochalice”, • działające kluby sportowe, • liczne wydarzenia i imprezy organizowane przez samorząd, NGO i mieszkańców	• niska skłonność do podnoszenia poziomu wykształcenia i kompetencji wśród mieszkańców, • niskie kompetencje w zakresie rozwoju organizacji pozarządowych, • słabnące więzi międzypokoleniowe,
Struktura gospodarcza, warunki dla rozwoju przedsiębiorczości i przyciągania inwestycji, rynek pracy	• kwalifikacje zawodowe mieszkańców, • działający szpital specjalistyczny i świadczone na wysokim poziomie usługi rehabilitacyjne, w tym elektrolecznictwo, parafinoterapia, światłolecznictwo, kinezyterapia, muzykoterapia,	• niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców, • brak gminnych terenów inwestycyjnych,

ład przestrzenny, wyposażenie infrastrukturalne, łączność komunikacyjna	• istniejące tereny i obiekty o znacznym stopniu zdegradowania możliwe do zagospodarowania na cele społeczne, kulturalne i gospodarcze, • bliskość szlaków drogowych DK11 i DK46,	• istniejące tereny i obiekty o znacznym stopniu zdegradowania, • słaba dostępność komunikacyjna sołectwa do placówek publicznych, • brak odpowiednich środków na realizację zamierzeń inwestycyjnych, • brak włączenia się mieszkańców i organizacji pozarządowych w działania rewitalizacyjne,
Środowisko, jakość życia	• historia i marka rodu Ballestremów • położenie bezpośrednio przy obszarze Parku Krajobrazowego Lasy nad górną Liswartą	• brak wystarczającej ilości miejsc do uprawiania aktywności fizycznej, • niska emisja – spalanie śmieci.

Źródło: Opracowanie własne.

Terenem stanowiącym z jednej strony problem w wymiarze infrastrukturalnym, ze względu na bardzo duży stopień degradacji technicznej terenów i przynależnych im obiektów, jest terytorium po byłym Państwowym Gospodarstwie Rolnym – dawny folwark.

Stan obiektów wymaga podjęcia intensywnych prac remontowych, odtworzeniowych i adaptacyjnych do nowych funkcji. Z drugiej strony zasób ten stanowi znaczny, niewykorzystany potencjał mogący sprzyjać rozwiązywaniu problemów w sferze społecznej, poprzez adaptację pomieszczeń na cele tego typu działalności oraz stworzenie nowej, atrakcyjnej przestrzeni, pozwalającej na pobudzanie aktywności społecznej oraz podniesienie walorów turystycznych i inwestycyjnych tego obszaru.

Droga dojazdowa do terenu folwarku

Budynek byłej gorzelni

Zabudowa folwarczna

Budynki na obszarze folwarku cd. w tym ujeżdżalnia

Budynki na obszarze folwarku cd.

Źródło: Zdjęcia własne z przeprowadzonej wizji lokalnej.

2.9. KLUCZOWE PROBLEMY OBSZARU REWITALIZACJI I ICH ŹRÓDŁA

Kluczowe problemy obszaru rewitalizacji zostały zidentyfikowane w oparciu o dane ilościowe i informacje jakościowe. Szczególnie ten drugi typ źródeł był użyteczny dla szczegółowego zdiagnozowania występujących problemów. Część z problemów jest trudna do wyrażenia ilościowego – ze względu na deficyty informacyjne lub naturę zjawiska – i ujawnia się dopiero w toku dialogu z zainteresowanymi mieszkańcami. Źródła informacji wykorzystywane w diagnozowaniu problemów objęły:

Źródła informacji umożliwiające określenie problemów

- dane ilościowe uzyskane z Urzędu Gminy,
- dane ilościowe oraz informacje jakościowe uzyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kochanowicach,
- informacje uzyskane w toku warsztatów strategicznych z reprezentantami różnych środowisk lokalnych,
- wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców gminy,
- informacje uzyskane w wyniku spotkań z mieszkańcami obszaru rewitalizacji,
- informacje zebrane w toku spacerów studialnych.

W oparciu o przeprowadzone badania ilościowe oraz pogłębione badania jakościowe, obejmujące warsztaty, wywiady, ankiety oraz wizje obszaru, do głównych problemów w obszarze rewitalizacji zaliczono:

Kluczowe problemy i ich źródła

- **w sferze społecznej:**
 - starzenie się lokalnej populacji,
 - rosnącą liczbę osób z niepełnosprawnościami, wynikającą ze starzenia się społeczeństwa,
 - zmianę modelu rodziny, wpływającą na ograniczenie pomocy między członkami rodziny,
 - znaczną liczbę osób korzystających z pomocy społecznej - zagrożenie ubóstwem,
 - osoby o niskim poziomie dochodów - zagrożenie ubóstwem,
 - stygmatyzację osób pochodzących ze środowisk popegeerowskich,
 - marginalizację społeczną osób o niższym statusie materialnym,
 - dezaktualizujące się kwalifikacje osób bezrobotnych,
 - osoby bez doświadczenia zawodowego,
 - utrwalone postawy bierności zawodowej u osób długotrwale bezrobotnych,
 - skłonność do emigracji i słabe postrzeganie gminy jako miejsca kariery zawodowej lub biznesowej,
 - niski poziom zaangażowania w sprawy publiczne i rozwój wspólnoty,
 - niski poziom integracji mieszkańców,
 - niską aktywność społeczną i udział w przedsięwzięciach partnerskich,
 - brak zainteresowania partycypacją społeczną w procesach decyzyjnych.
- **w sferach: funkcjonalnej, środowiskowej, przestrzennej i gospodarczej:**
 - niepełne wykorzystanie walorów kulturowych obszaru,
 - marginalizację znaczenia terenu w skali gminy - skrajna degradacja obiektów stanowiących dziedzictwo historyczno-gospodarcze,
 - brak ukształtowania przestrzeni wspólnych,
 - niedoinwestowanie przestrzeni w urządzenia służące rekreacji,

- utratę funkcjonalności przestrzeni obszaru, nieużytkowane tereny i obiekty,
- niską emisję i świadomość mieszkańców w tym zakresie,
- niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców,
- niedofinansowanie obiektów zarządzanych przez Szpital Rehabilitacyjny w Kochcicach (kompleks pałacowo-parkowy),
- degradację obiektów stanowiących dziedzictwo historyczno-gospodarcze gminy,
- przemiany gospodarcze, które spowodowały utratę miejsc pracy na lokalnym rynku oraz powstanie grupy osób długotrwale bezrobotnych (w tym z konsekwencjami w postaci problemów społecznych),
- ograniczony rynek wewnętrzny utrudniający wykreowanie większej ilości funkcji i usług komercyjnych,
- niską atrakcyjność obszaru dla biznesu.

CZĘŚĆ 3: UKIERUNKOWANIE REWITALIZACJI

- wizja obszaru po rewitalizacji
 - cele rewitalizacji

3.1. WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI W WYNIKU ZREALIZOWANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Wizja obszaru rewitalizacji jest rozumiana jako formuła, która:

Istota wizji

- odzwierciedla przyszłość obszaru rewitalizacji w wyniku zrealizowania Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- wyrasta z oceny potencjałów obszaru rewitalizacji i odpowiada na zidentyfikowane problemy,
- wyraża wspólne dążenia mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- określa przyszłą pozycję obszaru w gminie i szerszym otoczeniu,
- stanowi podstawę dla określenia kolejnych części Programu Rewitalizacji, w szczególności celów i kierunków,
- mieści się w ramach wyznaczanych dla rewitalizacji przez zewnętrzne uwarunkowania formalne i prawne.

Wizja obszaru rewitalizacji opiera się na czterech wzajemnie współzależnych i wzmacniających się fundamentach tworzących mechanizm procesu rewitalizacji i nawiązujących do zidentyfikowanych problemów.

Fundamenty wizji

Źródło: Opracowanie własne.

Wizja obszaru w wyniku przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych została skonstruowana na czterech określonych wcześniej fundamentach.

Wizja
obszaru po
rewitalizacji

Mieszkańcy obszaru rewitalizacji podejmujący działania na rzecz poprawy swojego położenia, zdolni do wykorzystywania nadarzających się szans, odnajdujący się w rzeczywistości społecznej i gospodarczej. Mieszkańców cechuje:

- pielęgnowanie i przekazywanie następnym pokoleniom pozytywnych wzorców,
- aktywność na rynku pracy,
- odpowiedzialność za swoich sąsiadów oraz wspólną przestrzeń

Zlokalizowane w obszarze rewitalizacji obiekty o wartości historycznej lub symbolicznej są doceniane przez mieszkańców oraz wykorzystywane dla realizacji ważnych dla społeczności lokalnej celów. Materialne dziedzictwo obszaru rewitalizacji służy:

- integrowaniu mieszkańców,
- rozwojowi przedsiębiorczości i powstawaniu nowych miejsc pracy,
- tworzeniu wyróżników gminy w otoczeniu i podnoszeniu poczucia wartości mieszkańców obszaru rewitalizacji

Mieszkańcy obszaru rewitalizacji są integralną częścią wspólnoty lokalnej gminy Kochanowice. Udział w procesach rewitalizacji wspiera budowanie pozycji dzisiejszych grup problemowych oraz grup zagrożonych problemami w społeczności lokalnej. Proces ten wspiera:

- realizacja przedsięwzięć wspólnie przez mieszkańców obszarów rewitalizacji oraz innych mieszkańców gminy,
- realizacja wydarzeń na obszarze rewitalizacji służących integrowaniu mieszkańców różnych części gminy,
- przywrócenie wiedzy mieszkańcom gminy na temat historycznego znaczenia obszaru rewitalizacji dla rozwoju gminy

Wzrost atrakcyjności obszaru rewitalizacji służący zachowaniu i wzmacnianiu jego potencjałów oraz tworzeniu nowych impulsów rozwoju dla obszaru i jego mieszkańców. Podstawowe wymiary atrakcyjności obszaru kreowanej w procesie rewitalizacji dotyczą:

- możliwości znalezienia mieszkań przez osoby młode, rodziny, osoby chcące osiedlić się na obszarze rewitalizacji, a tym samym wzmocnić jego kapitał ludzki,
- możliwości podejmowania działalności gospodarczej i wykorzystywania potencjału przedsiębiorczości,
- możliwości wykorzystywania posiadanych kwalifikacji na lokalnym rynku pracy, realizacji karier zawodowych zgodnych z aspiracjami i rozwijanymi kompetencjami mieszkańców,
- dostępu do szeregu usług społecznych wspierających funkcjonowanie rodzin oraz elastyczność rynku pracy.

3.2. CELE REWITALIZACJI

W Programie stworzono trzy poziomy celów:

- cel główny – swego rodzaju misja dla obszaru rewitalizacji,
- cele strategiczne – odzwierciedlające najważniejsze stany do osiągnięcia na obszarze rewitalizacji,
- cele operacyjne – odzwierciedlające częściowe stany do osiągnięcia w ramach celów strategicznych.

Cele
rewitalizacji –
struktura
i miejsce
w Programie

Zarówno cele strategiczne, jak też odpowiadające im cele operacyjne zostały określone w nawiązaniu do zidentyfikowanych problemów oraz wartości zapisanych w wizji.

Przyjęto dwa cele strategiczne dla Kochanowic, odpowiadające opisanym filarom wizji rewitalizacji:

- pierwszy cel strategiczny powiązany z filarem pierwszym (zwiększanie aktywności i samodzielności mieszkańców) oraz filarem trzecim (integrowanie mieszkańców obszaru rewitalizacji z mieszkańcami całej gminy),
- drugi cel strategiczny odpowiadający filarowi drugiemu (wykorzystywanie dziedzictwa lokalnego dla animowania aktywności i integrowania mieszkańców) oraz filarowi czwartemu (zwiększanie atrakcyjności obszaru dla młodych mieszkańców i osób przedsiębiorczych).

Relacje między celami a problemami zostaną zaprezentowane na poziomie celów operacyjnych, które treściowo są tożsame z celami strategicznymi, a jednocześnie są bardziej szczegółowe niż cele strategiczne; pozwala to lepiej przedstawić powiązania między zidentyfikowanymi problemami odczuwanymi dzisiaj przez społeczność lokalną obszaru rewitalizacji, a pożądanymi stanami, których osiągnięcie powinno nastąpić w wyniku realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji nowym, wielofunkcyjnym centrum gminy o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, kształtowanym dzięki aktywności społecznej i ekonomicznej swoich mieszkańców.

Cel główny
rewitalizacji

Cel strategiczny 1

- Wysoki poziom kapitału ludzkiego i kapitału społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz integracja społeczności lokalnych w skali całej gminy.

Strategiczne
cele
rewitalizacji

Cel strategiczny 2

- Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji dla mieszkańców, przedsiębiorców i odwiedzających, budowana na jego dziedzictwie kulturowo-historycznym oraz nowo kreowanych udogodnieniach.

Operacyjne
cele
rewitalizacji
dla
wyznaczonych
celów
strategicznych

Cele operacyjne dla celu strategicznego 1 - Wysoki poziom kapitału ludzkiego i kapitału społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz integracja społeczności lokalnych w skali całej gminy.

- C1.1. Stale podnoszone kompetencje umożliwiające funkcjonowanie mieszkańców na rynku pracy.
- C1.2. Silne więzi łączące mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz ich odpowiedzialność za wspólnotę lokalną i miejsce zamieszkania.
- C1.3. Dostępność udogodnień dla grup mieszkańców o ograniczonych możliwościach zaspokajania swoich potrzeb.
- C1.4. Współdziałające społeczności lokalne gminy i wyeliminowane zjawiska wykluczenia i alienacji.

Cele operacyjne dla celu strategicznego 2 - Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji dla mieszkańców, przedsiębiorców i odwiedzających budowana na jego dziedzictwie kulturowo-historycznym oraz nowo kreowanych udogodnieniach

- C2.1. Ożywione gospodarczo tereny i obiekty, które pełniły ważne funkcje w historycznym rozwoju gminy.
- C2.2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji dla realizacji pomysłów i aspiracji mieszkańców.
- C2.3. Uporządkowana i funkcjonalna przestrzeń obszaru rewitalizacji, podnosząca prestiż mieszkańców oraz przyciągająca uwagę podmiotów z otoczenia.

CELE OPERACYJNE	PROBLEMY, Z KTÓRYMI CELE SĄ POWIĄZANE	GRUPY DOCELOWE CZERPIĄCE KORZYŚCI Z REALIZACJI CELÓW	Cele operacyjne – problemy i ich źródła – grupy docelowe
C1.1. Stale podnoszone kompetencje umożliwiające funkcjonowanie mieszkanców na rynku pracy.	▪ przemiany gospodarcze, które spowodowały utratę miejsc pracy na lokalnym rynku oraz powstanie grupy osób długotrwale bezrobotnych (w tym z konsekwencjami w postaci problemów społecznych), ▪ zagrożenie ubóstwem, ▪ dezaktualizujące się kwalifikacje osób bezrobotnych, ▪ utrwalone postawy bierności zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, ▪ osoby bez doświadczenia zawodowego	▪ osoby długotrwale bezrobotne, ▪ osoby mające problemy z wejściem na rynek pracy, ▪ osoby o kwalifikacjach niedostosowanych do wymagań współczesnego rynku pracy, ▪ osoby o niskim poziomie dochodów, ▪ osoby z rodzin przekazujących wzorce bierności zawodowej	
C1.2. Silne więzi łączące mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz ich odpowiedzialność za wspólnotę lokalną i miejsce zamieszkania.	▪ niski poziom zaangażowania w sprawy publiczne i rozwój wspólnoty, ▪ niska aktywność społeczna i udział w przedsięwzięciach partnerskich, ▪ brak zainteresowania partycypacją społeczną w procesach decyzyjnych, ▪ niski poziom integracji mieszkańców	▪ osoby z wyalienowanych grup społecznych, zamknięte w wąskich społecznościach, ▪ młodzież o niskim poziomie zainteresowania działalnością społeczną, ▪ osoby o niskim statusie materialnym, izolujące się od reszty społeczności lokalnej, bez poczucia wpływu na rzeczywistość	
C1.3. Dostęp do udogodnień dla grup mieszkańców o ograniczonych możliwościach zaspokajania swoich potrzeb.	▪ starzenie się lokalnej populacji, ▪ rosnąca liczba osób z niepełnosprawnościami wynikająca ze starzenia się społeczeństwa,	▪ osoby starsze o coraz niższej sprawności i małym wsparciu ze strony rodziny, wymagające pomocy w codziennym funkcjonowaniu oraz dostosowaniu do	

	▪ zmiana modelu rodziny wpływająca na ograniczenie pomocy między członkami rodziny, ▪ ograniczony rynek wewnętrzny utrudniający wykreowanie większej ilości funkcji i usług komercyjnych	zmieniającego się świata, ▪ osoby z niepełnosprawnościami, ▪ rodziny o słabych więziach międzypokoleniowych
C1.4. Współdziałające społeczności lokalne gminy i wyeliminowane zjawiska wykluczenia i alienacji.	▪ stygmatyzacja osób pochodzących ze środowisk popełnierskich, ▪ osoby o niskim poziomie dochodów ▪ zagrożenie ubóstwem ▪ marginalizacja społeczna osób o niższym statusie materialnym,	▪ osoby z wyalienowanych grup społecznych, zamknięte w wąskich społecznościach, ▪ osoby i rodziny dotknięte ubóstwem, ▪ osoby o niskim poziomie dochodów ▪ bezrobotni
C2.1. Ożywione gospodarczo tereny i obiekty, które pełniły ważne funkcje w historycznym rozwoju gminy.	▪ skrajna degradacja obiektów stanowiących dziedzictwo historyczno-gospodarcze gminy, ▪ marginalizacja znaczenia terenu w skali gminy, ▪ niska atrakcyjność obszaru dla biznesu, ▪ niedofinansowanie obiektów zarządzanych przez Szpital Rehabilitacyjny w Kochcicach (kompleks pałacowo-parkowy), ▪ rosnąca atrakcyjność ofert miast i aglomeracji w regionie	▪ osoby o utrudnionym dostępie do rynku pracy – osoby o ograniczonej mobilności zawodowej, ▪ osoby o niskim potencjale przedsiębiorczości, zależne ekonomicznie od możliwości podjęcia pracy
C2.2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji dla realizacji pomysłów i aspiracji mieszkańców.	▪ niepełne wykorzystanie walorów kulturowych obszaru, ▪ degradacja obiektów stanowiących	▪ osoby o niskim potencjale przedsiębiorczości, ▪ osoby i rodziny dotknięte problemem ubóstwa,

	dziedzictwo historyczno-gospodarcze gminy, ▪ skłonność do emigracji i słabe postrzeganie gminy jako miejsca kariery zawodowej lub biznesowej	▪ osoby i rodziny dotknięte utratą pracy,
C2.3. Uporządkowana i funkcjonalna przestrzeń obszaru rewitalizacji podnosząca prestiż mieszkańców oraz przyciągająca uwagę podmiotów z otoczenia.	▪ utrata funkcjonalności przestrzeni obszaru, nieużytkowane tereny i obiekty, ▪ brak ukształtowania przestrzeni wspólnych, ▪ niedoinwestowanie przestrzeni w urządzenia służące rekreacji	▪ wszyscy mieszkańcy obszaru, ▪ mieszkańcy z grup wyalienowanych i wykuczonych

Cel główny: Obszar rewitalizacji nowym, wielofunkcyjnym centrum gminy o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, kształtowanym dzięki aktywności społecznej i ekonomicznej swoich mieszkańców.

Cel strategiczny 1: Wysoki poziom kapitału ludzkiego i kapitału społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz integracja społeczności lokalnych w skali całej gminy.

Cel strategiczny 2: Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji dla mieszkańców, przedsiębiorców i odwiedzających, budowana na jego dziedzictwie kulturowo-historycznym oraz nowo kreowanych udogodnieniach.

C1.1. Stale podnoszone kompetencje umożliwiające funkcjonowanie mieszkańców na rynku pracy i pobudzające przedsiębiorczość.

C1.2. Silne więzi łączące mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz ich odpowiedzialność za wspólnotę lokalną i miejsce zamieszkania.

C1.3. Dostęp do udogodnień dla grup mieszkańców o ograniczonych możliwościach zaspokajania swoich potrzeb.

C1.4. Współdziałające społeczności lokalne gminy i wyeliminowane zjawiska wykluczenia i alienacji.

C2.1. Ożywione gospodarczo tereny i obiekty, które pełniły ważne funkcje w historycznym rozwoju gminy.

C2.2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji dla realizacji pomysłów i aspiracji mieszkańców.

C2.3. Uporządkowana i funkcjonalna przestrzeń obszaru rewitalizacji podnosząca prestiż mieszkańców oraz przyciągająca uwagę podmiotów z otoczenia.

CZĘŚĆ 4: REALIZACJA REWITALIZACJI

- kierunki działań
- przedsięwzięcia rewitalizacyjne

4.1. KIERUNKI REWITALIZACJI

W ramach prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Kochanowice określono kierunki wskazujące rodzaje aktywności, których podjęcie wspierać będzie osiągnięcie celów operacyjnych. Kierunki umożliwiły wyznaczenie przedsięwzięć opisanych w następnych częściach Programu. Kierunki tworzą też podstawową informację dla podmiotów, które w kolejnych horyzontach wdrażania Programu kreować będą nowe przedsięwzięcia. Można je więc traktować jako główne kryterium oceny pomysłów na przedsięwzięcia zgłaszane w przyszłości przez lokalne podmioty.

Istota
kierunków
rewitalizacji

CELE OPERACYJNE LPR	KIERUNKI REWITALIZACJI	Kierunki rewitalizacji dla celów operacyjnych
C1.1. Stale podnoszone kompetencje umożliwiające funkcjonowanie mieszkańców na rynku pracy i pobudzające przedsiębiorczość.	K1. Kształtowanie proaktywnych postaw mieszkańców na rynku pracy. K2. Poprawa dostępu do oferty podnoszenia kompetencji zawodowych i przedsiębiorczych w gminie lub w jej otoczeniu. K3. Wspieranie młodych pokoleń w procesie przerywania dziedziczenia pasywnych postaw edukacyjnych i zawodowych. K4. Działania ułatwiające wejście na rynek pracy.	
C1.2. Silne więzi łączące mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz ich odpowiedzialność za wspólnotę lokalną i miejsce zamieszkania.	K5. Wprowadzanie rozwiązań umożliwiających partycypację społeczną. K6. Wdrażanie narzędzi poprawiających przepływ informacji między podmiotami lokalnymi. K7. Podejmowanie działań umożliwiających aktywizację i inkluzję społeczną osób z grup zagrożonych wykluczeniem. K8. Uruchamianie inicjatyw zorientowanych na społeczną aktywizację dzieci i młodzieży.	
C1.3. Dostęp do udogodnień dla grup mieszkańców o ograniczonych możliwościach zaspokajania swoich potrzeb.	K9. Działania na rzecz rozwoju usług opiekuńczych, ułatwiających funkcjonowanie rodzin oraz osób wymagających wsparcia.	
C1.4. Współdziałające społeczności lokalne gminy i wyeliminowane zjawiska wykluczenia i alienacji.	K10. Podejmowanie działań integrujących mieszkańców obszarów rewitalizacji z mieszkańcami gminy. K11. Promowanie w gminie inicjatyw i sukcesów mieszkańców obszaru rewitalizacji. K12. Podejmowanie działań wzmacniających poczucie wartości mieszkańców obszaru rewitalizacji.	

C2.1. Ożywione gospodarczo tereny i obiekty, które pełniły ważne funkcje w historycznym rozwoju gminy.	K13. Przywracanie wartości użytkowej obiektom o historycznym znaczeniu. K14. Promowanie w gminie i otoczeniu wartości inwestycyjnej obszaru. K15. Wspieranie powstawania miejsc pracy w oparciu o tereny i obiekty o znaczeniu historycznym.
C2.2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji dla realizacji pomysłów i aspiracji mieszkańców.	K16. Tworzenie przestrzeni i infrastruktury dla realizacji aktywności społecznych. K17. Tworzenie przestrzeni i infrastruktury dla realizacji aktywności gospodarczych.
C2.3. Uporządkowana i funkcjonalna przestrzeń obszaru rewitalizacji, podnosząca prestiż mieszkańców oraz przyciągająca uwagę podmiotów z otoczenia.	K18. Włączanie mieszkańców w działania podnoszące jakość przestrzeni. K19. Doposażenie przestrzeni i obiektów w urządzenia sprzyjające aktywizacji i integracji mieszkańców.

4.2. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE ROZWIĄZUJĄCE PROBLEMY

Dla realizacji wyznaczonych celów (operacyjnych i strategicznych), w ramach określonych powyżej kierunków sformułowano zbiór przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Przedsięwzięcia stanowią trzon systemu wdrażania Programu. W dokumencie określono wyjściową listę przedsięwzięć; w kolejnych horyzontach wdrażania lista ta będzie uzupełniana, w szczególności o projekty zgłaszane przez podmioty lokalne.

Istota
przedsięwzięć
rewitaliza-
cyjnych

Przedsięwzięcia zostały sformułowane w wyniku konsultacji społecznych, w których udział wzięli mieszkańcy i przedstawiciele podmiotów wpływających na sytuację społeczną i ekonomiczną obszaru rewitalizacji oraz całej gminy. Wyodrębniono dwa typy przedsięwzięć:

- podstawowe – uznawane za kluczowe dla procesu rewitalizacji, a jednocześnie cechujące się wysokim zainteresowaniem lokalnych podmiotów (w tym w aspekcie bezpośredniego udziału w realizacji);
- uzupełniające – wspierające proces rewitalizacji, planowane do realizacji w sytuacji pojawienia się konkretnych możliwości wdrożeniowych (środki finansowe, zainteresowanie lokalnych podmiotów bezpośrednim udziałem w procesie wdrażania).

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały przedyskutowane z partnerami lokalnymi (podmiotami zainteresowanymi udziałem w realizacji projektów oraz ich przewidywanymi rezultatami) i przeanalizowane w następujących aspektach:

- nazwa przedsięwzięcia,
- lokalizacja projektu – konkretne miejsce realizacji projektu lub zasięg obszarowy odnoszący się do zasięgu oddziaływania projektu (zwłaszcza w przypadku projektów miękkich),
- zadania składające się na projekt,
- lider projektu oraz partnerzy realizacji projektu,
- okres realizacji projektu (rok rozpoczęcia i rok zakończenia projektu),
- cele operacyjne, na realizację których projekt wpływa,
- prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny (korzyści dla społeczności lokalnej i wskaźniki ich pomiaru w odniesieniu do celów rewitalizacji),
- szacunkowy koszt realizacji projektu,
- planowane (potencjalne) źródła finansowania projektu (w tym: krajowe środki publiczne, środki EFRR, EFS, FS, środki prywatne, środki z innych źródeł).

Informacje te zostały zawarte i opisane w szczegółowy sposób w przygotowanych kartach projektu; podstawowe informacje z kart projektu zawarto w kolejnych tabelach.

Podstawowe przedsięwzięcia/projekty rewitalizacyjne – założenia realizacyjne.

NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA/PROJEKTU	LOKALIZACJA	ZADANIA SKŁADAJĄCE SIĘ NA PRZEDSIĘWZIĘCIE/PROJEKT	LIDER - REALIZATOR	PARTNERZY	OKRES REALIZACJI
Przedsięwzięcia/projekty podstawowe					
P1. Klub Seniora w Kochcicach	Obszar rewitalizacji. Możliwa lokalizacja to budynki dawnego folwarku - w szczególności ujeżdżalni. Ostateczna decyzja uzależniona będzie od ustaleń dot. zagospodarowania całości infrastruktury po PGR.	• przystosowanie budynku/pomieszczeń na potrzeby organizowania spotkań i imprez dla 300 osób, • wyposażenie techniczne pomieszczeń i dostosowanie ich do potrzeb osób starszych, • organizacja kalendarza imprez obejmującego występy artystyczne, • organizacja grup tematycznych, w tym artystycznych, aktywizujących osoby starsze, • organizacja kursów, warsztatów i innych form doskonalenia.	Urząd Gminy	• GMINNE CENTRUM KULTURY I INFORMACJI, • GOPS, • NGO	2018-2022
P2. Inkubator Organizacji Pozarządowych	Obszar rewitalizacji. Możliwa lokalizacja to budynki dawnego folwarku . Ostateczna decyzja uzależniona będzie od ustaleń dot. zagospodarowania całości infrastruktury po PGR.	• przystosowanie budynku/pomieszczeń na potrzeby Inkubatora, • organizacja szkoleń dla liderów i członków podmiotów sektora organizacji pozarządowych, • świadczenie doradztwa prawnego, organizacyjnego oraz finansowego w zakresie uzyskania wsparcia zewnętrznego dla NGO	Urząd Gminy	• NGO	2017-2022
P3. Gminne Centrum Dziedzictwa Kulturowego im. Hrabiego Ludwika von Ballestrema	Obszar rewitalizacji. Możliwa lokalizacja to budynki dawnego folwarku . Ostateczna decyzja uzależniona będzie od ustaleń dot.	• przystosowanie budynku/pomieszczeń na potrzeby Centrum, • organizacja wystaw tematycznych w tym izby pamięci, • opracowanie materiałów informacyjnych i promocyjnych,	Urząd Gminy	• GMINNE CENTRUM KULTURY I INFORMACJI, • NGO	2018-2022

NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA/PROJEKTU	LOKALIZACJA	ZADANIA SKŁADAJĄCE SIĘ NA PRZEDSIĘWZIĘCIE/PROJEKT	LIDER - REALIZATOR	PARTNERZY	OKRES REALIZACJI
	zagospodarowania całości infrastruktury po PGR.	organizacja spotkań i wydarzeń kulturalnych			
P4. Gminny system usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych	Obszar rewitalizacji. Zasięg działań - teren całej gminy.	W ramach przedsięwzięcia planowane jest: - Utworzenie, w tym dostosowanie obiektu i pomieszczeń, Domu Dziennego Pobytu dla Seniora, - organizacja szkoleń dla opiekunów i rehabilitantów, - utworzenie banku czasu.	Urząd Gminy	- GOPS - NGO	2018-2020
P5. Odbudowa zabytkowej ujeżdżalni w Kochcicach	Obszar rewitalizacji - teren po byłym PGR.	Prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku.	Urząd Gminy	- przedsiębiorcy, - NGO	2017-2020
P6. Adaptacja zabytkowych zabudowań z 1903 roku wokół Pałacu Ludwika von Ballestrema	Obszar rewitalizacji - teren po byłym PGR.	Prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku.	Urząd Gminy	- przedsiębiorcy, - NGO	2017-2020
P7. Modernizacja placu zabaw dla dzieci	Obszar rewitalizacji.	Przygotowanie infrastrukturalne terenu oraz wyposażenie placu zabaw aktywizujących dzieci i młodzież, organizacja zajęć integracyjnych.	Urząd Gminy	NGO	2018
P8. Aktywizacja społeczna i ruchowa mieszkańców	Obszar rewitalizacji.	Przygotowanie infrastrukturalne terenu oraz wyposażenia miejsc rekreacji w urządzenia aktywizujące mieszkańców, organizacja zajęć integracyjnych.	Urząd Gminy	NGO	2018
P9. Nowe kwalifikacje – nowa praca	Obszar rewitalizacji, zasięg działań - teren całej gminy.	Organizacja cyklu szkoleń i staży dla osób bezrobotnych, umożliwiających nabycie podstaw teoretycznych oraz praktycznych umiejętności w zawodach poszukiwanych na lokalnym rynku pracy.	Urząd Gminy	- GOPS - NGO	2018 - 2020

NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA/PROJEKTU	LOKALIZACJA	ZADANIA SKŁADAJĄCE SIĘ NA PRZEDSIĘWZIĘCIE/PROJEKT	LIDER - REALIZATOR	PARTNERZY	OKRES REALIZACJI
P10. Lokalny przedsiębiorca	Obszar rewitalizacji, zasięg działań - teren całej gminy.	Organizacja, wyposażenie i działania punktu doradczego, szkoleniowego na potrzeby osób chcących podjąć działalność gospodarczą. W punkcie, poza skorzystaniem z porad o charakterze prawnym, finansowym oraz organizacyjnym, przedsiębiorcy mogliby w pierwszej fazie działalności korzystać z ogólnodostępnych urządzeń biurowych. Ponadto punkt prowadziłby pomoc w zakresie pozyskania środków finansowych na rozpoczęcie i rozwój działalności.	Urząd Gminy	• przedsiębiorcy, • NGO	2018 - 2020
P.11 Utworzenie spółdzielni socjalnej - wzmocnienie potencjału społeczności lokalnej gminy Kochanowice, w szczególności zamieszkującej tereny poPGRowskie.	Obszar rewitalizacji, zasięg działań - teren całej gminy.	Organizacja warsztatów i szkoleń, jak również świadczenie indywidualnej pomocy doradczej przez specjalistów w zakresie psychologii, aktywizacji zawodowej, nabycia niezbędnych kompetencji społecznych, kwalifikacji zawodowych.	Urząd Gminy	• przedsiębiorcy, • NGO	2018 - 2020

Podstawowe przedsięwzięcia/projekty rewitalizacyjne – powiązanie z problemami i celami oraz wskaźniki realizacji.

NAZWA	PROBLEM, KTÓREGO ROZWIĄZANIE WSPIERANE JEST PRZEZ REALIZACJĘ PRZEDSIĘWZIĘCIA/PROJEKTU	CEL POWIĄZANY Z PRZEDSIĘWZIĘCIEM/PROJEKTEM	PROGNOZOWANE REZULTATY	SPOSÓB MONITOROWANIA
Przedsięwzięcia/projekty podstawowe				na podstawie sprawozdań realizatora
P1. Klub Seniora w Kochcicach	- starzenie się lokalnej populacji, - rosnąca liczba osób z niepełnosprawnościami, wynikająca ze starzenia się społeczeństwa, - zmiana modelu rodziny wpływająca na ograniczenie pomocy między członkami rodziny, - ograniczony rynek wewnętrzny utrudniający wykreowanie większej ilości funkcji i usług komercyjnych	C1.3. Dostęp do udogodnień dla grup mieszkańców o ograniczonych możliwościach zaspokajania swoich potrzeb.	podniesienie aktywności mieszkańców 65+, wzmocnienie więzi pomiędzy osobami młodymi i starszymi, podniesienie jakości życia	liczba osób korzystających z klubu – 50, liczba imprez zorganizowanych przez podmiot - 12
P2. Inkubator Organizacji Pozarządowych	- niski poziom zaangażowania w sprawy publiczne i rozwój wspólnoty, - niska aktywność społeczna i udział w przedsięwzięciach partnerskich, - brak zainteresowania partycypacją społeczną w procesach decyzyjnych, - niski poziom integracji mieszkańców	C1.2. Silne więzi łączące mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz ich odpowiedzialność za wspólnotę lokalną i miejsce zamieszkania.	podniesienie aktywności społecznej mieszkańców, rozwój sektora NGO	liczba nowo działających podmiotów pozarządowych – 5, liczba osób uczestniczących w działaniach NGO - 50
P3. Gminne Centrum Dziedzictwa Kulturowego im. Hrabiego Ludwika von Ballestrema	- niepełne wykorzystanie walorów kulturowych obszaru, - degradacja obiektów stanowiących dziedzictwo historyczno-gospodarcze gminy	C2.2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji dla realizacji pomysłów i aspiracji mieszkańców.	podniesienie atrakcyjności obszaru, przyciągnięcie nowych odwiedzających	liczba osób zwiedzających centrum – 500/rocznie
P4. Gminny system usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych	- starzenie się lokalnej populacji, - rosnąca liczba osób z niepełnosprawnościami, wynikająca ze starzenia się społeczeństwa, - zmiana modelu rodziny wpływająca na ograniczenie pomocy między członkami rodziny, - ograniczony rynek wewnętrzny utrudniający wykreowanie większej ilości funkcji i usług komercyjnych	C1.3. Dostęp do udogodnień dla grup mieszkańców o ograniczonych możliwościach zaspokajania swoich potrzeb.	poprawa jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych	liczba osób korzystających ze wsparcia – 50/rocznie

P5. Odbudowa zabytkowej ujeżdżalni w Kochcicach	• skrajna degradacja obiektów stanowiących dziedzictwo historyczno-gospodarcze gminy, • marginalizacja znaczenia terenu w skali gminy, • niska atrakcyjność obszaru dla biznesu	C2.1. Ożywione gospodarczo tereny i obiekty, które pełniły ważne funkcje w historycznym rozwoju gminy. C2.3. Uporządkowana i funkcjonalna przestrzeń obszaru rewitalizacji, podnosząca prestiż mieszkańców oraz przyciągająca uwagę podmiotów z otoczenia.	podniesienie atrakcyjności przestrzeni, ożywienie gospodarcze gminy, stworzenie możliwości rozwoju i działalności społecznej mieszkańcom	liczba podmiotów i organizacji mających siedzibę w obiekcie – 5, liczba osób korzystających z infrastruktury - 500
P6. Adaptacja zabytkowych zabudowań z 1903 roku wokół Pałacu Ludwika von Ballestrema	• skrajna degradacja obiektów stanowiących dziedzictwo historyczno-gospodarcze gminy, • marginalizacja znaczenia terenu w skali gminy, • niska atrakcyjność obszaru dla biznesu	C2.1. Ożywione gospodarczo tereny i obiekty, które pełniły ważne funkcje w historycznym rozwoju gminy. C2.3. Uporządkowana i funkcjonalna przestrzeń obszaru rewitalizacji, podnosząca prestiż mieszkańców oraz przyciągająca uwagę podmiotów z otoczenia.	podniesienie atrakcyjności przestrzeni, ożywienie gospodarcze gminy, stworzenie możliwości rozwoju i działalności społecznej i gospodarczej mieszkańcom	liczba podmiotów i organizacji mających siedzibę w obiekcie - 5, liczba osób korzystających z infrastruktury - 500
P7. Modernizacja placu zabaw dla dzieci	• utrata funkcjonalności przestrzeni obszaru, nieużytkowane tereny i obiekty, • brak ukształtowania przestrzeni wspólnych, • niedoinwestowanie przestrzeni w urządzenia służące rekreacji	C2.3. Uporządkowana i funkcjonalna przestrzeń obszaru rewitalizacji podnosząca prestiż mieszkańców oraz przyciągająca uwagę podmiotów z otoczenia	podniesienie atrakcyjności przestrzeni, poprawa sprawności ruchowej dzieci i młodzieży	liczba korzystających z infrastruktury - 100
P8. Aktywizacja społeczna i ruchowa mieszkańców	• utrata funkcjonalności przestrzeni obszaru, nieużytkowane tereny i obiekty, • brak ukształtowania przestrzeni wspólnych, • niedoinwestowanie przestrzeni w urządzenia służące rekreacji	C2.3. Uporządkowana i funkcjonalna przestrzeń obszaru rewitalizacji, podnosząca prestiż mieszkańców oraz przyciągająca uwagę podmiotów z otoczenia	podniesienie atrakcyjności przestrzeni, poprawa aktywności ruchowej dorosłych, w tym seniorów	liczba korzystających z infrastruktury - 100
P9. Nowe kwalifikacje – nowa praca	• przemiany gospodarcze, które spowodowały utratę miejsc pracy na lokalnym rynku oraz powstanie grupy osób długotrwale	C1.1. Stale podnoszone kompetencje umożliwiające funkcjonowanie mieszkańców na rynku pracy.	obniżenie poziomu bezrobocia,	liczba osób długotrwale bezrobotnych

	bezrobotnych (w tym z konsekwencjami w postaci problemów społecznych), • zagrożenie ubóstwem, • dezaktualizujące się kwalifikacje osób bezrobotnych, • utrwalone postawy bierności zawodowej u osób długotrwale bezrobotnych, • osoby bez doświadczenia zawodowego		spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej, podniesienie aktywności zawodowej mieszkańców	podjmujących pracę - 20
P10. Lokalny przedsiębiorca	• przemiany gospodarcze, które spowodowały utratę miejsc pracy na lokalnym rynku oraz powstanie grupy osób długotrwale bezrobotnych (w tym z konsekwencjami w postaci problemów społecznych), • zagrożenie ubóstwem, • dezaktualizujące się kwalifikacje osób bezrobotnych, • utrwalone postawy bierności zawodowej u osób długotrwale bezrobotnych, • osoby bez doświadczenia zawodowego	C1.1. Stale podnoszone kompetencje umożliwiające funkcjonowanie mieszkańców na rynku pracy i pobudzające przedsiębiorczość.	obniżenie poziomu bezrobocia, spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej, rozwój lokalnej bazy gospodarczej	liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - 15
P11. Utworzenie spółdzielni socjalnej -wzmocnienie potencjału społeczności lokalnej gminy Kochanowice, w szczególności zamieszkującej tereny poPGRowskie	• niski poziom zaangażowania w sprawy publiczne i rozwój wspólnoty, • przemiany gospodarcze, które spowodowały utratę miejsc pracy na lokalnym rynku oraz powstanie grupy osób długotrwale bezrobotnych (w tym z konsekwencjami w postaci problemów społecznych), • zagrożenie ubóstwem, • dezaktualizujące się kwalifikacje osób bezrobotnych, • utrwalone postawy bierności zawodowej u osób długotrwale bezrobotnych, • osoby bez doświadczenia zawodowego.	C1.1. Stale podnoszone kompetencje umożliwiające funkcjonowanie mieszkańców na rynku pracy i pobudzające przedsiębiorczość.	obniżenie poziomu bezrobocia, podniesienie aktywności społecznej mieszkańców, spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej, rozwój lokalnej bazy gospodarczej	liczba nowo zarejestrowanych podmiotów - 10

Źródło: Opracowanie własne.

Obok wyżej wymienionych przedsięwzięć/projektów podstawowych w procesie rewitalizacji można wskazać również grupę przedsięwzięć, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są pożądane dla realizacji celów Programu. Mają one charakter komplementarny w stosunku do listy podstawowej i są wynikiem pracy interesariuszy procesu rewitalizacji. Projekty były zgłaszane podczas spotkań konsultacyjnych, badań ankietowych i wywiadów oraz warsztatów. Do głównych typów uzupełniających przedsięwzięć zaliczyć należy:	Pozostałe rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych
---	--

RODZAJ PRZEDSIĘWZIĘCIA I JEGO ZAKRES TEMATYCZNY	ZAGADNIENIE/PROBLEM OBSZARU NA KTÓRY UKIERUNKOWANY JEST RODZAJ PRZEDSIĘWZIĘCIA	CEL POWIĄZANY Z PRZEDSIĘWZIĘCIEM
przygotowanie i wdrożenie inicjatyw wspierania rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	- niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców, - niska atrakcyjność obszaru dla biznesu.	C2.2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji dla realizacji pomysłów i aspiracji mieszkańców.
przywracanie na rynek pracy, wsparcie mobilności zawodowej mieszkańców – kształcenie ustawiczne	- znaczna liczba osób korzystających z pomocy społecznej - zagrożenie ubóstwem, - osoby bez doświadczenia zawodowego, - utrwalone postawy bierności zawodowej u osób długotrwale bezrobotnych,	C1.1. Stale podnoszone kompetencje umożliwiające funkcjonowanie mieszkańców na rynku pracy i pobudzające przedsiębiorczość.
rozwój oferty aktywnego spędzania czasu wolnego mieszkańców, w tym rozwój infrastruktury oraz organizacja imprez i zajęć aktywizujących mieszkańców	niedoinwestowanie przestrzeni w urządzenia służące rekreacji,	C2.3. Uporządkowana i funkcjonalna przestrzeń obszaru rewitalizacji, podnosząca prestiż mieszkańców oraz przyciągająca uwagę podmiotów z otoczenia.
edukacja ekologiczna i budowanie postaw i świadomości ekologicznej mieszkańców	niska emisja i świadomość mieszkańców w tym zakresie,	C2.3. Uporządkowana i funkcjonalna przestrzeń obszaru rewitalizacji, podnosząca prestiż mieszkańców oraz przyciągająca uwagę podmiotów z otoczenia.
poszerzenie zaplecza infrastrukturalnego dla realizacji usług społecznych i kulturalnych umożliwiających integrację mieszkańców oraz rozwój sektora organizacji pozarządowych	- niski poziom integracji mieszkańców, - niska aktywność społeczna i udział w przedsięwzięciach partnerskich,	C2.2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji dla realizacji pomysłów i aspiracji mieszkańców.
rozwój usług opiekuńczych skierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych	- starzenie się lokalnej populacji, - rosnąca liczba osób z niepełnosprawnościami, wynikającą ze starzenia się społeczeństwa,	C1.3. Dostęp do udogodnień dla grup mieszkańców o ograniczonych możliwościach zaspokajania swoich potrzeb.

wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego do rozwoju aktywności społecznej, gospodarczej oraz oferty edukacyjnej, w tym działania inwestycyjne i organizacyjne	• niepełne wykorzystanie walorów kulturowych obszaru, • marginalizacja znaczenia terenu w skali gminy - skrajna degradacja obiektów stanowiących dziedzictwo historyczno-gospodarcze,	C2.3. Uporządkowana i funkcjonalna przestrzeń obszaru rewitalizacji, podnosząca prestiż mieszkańców oraz przyciągająca uwagę podmiotów z otoczenia.
--	--	---

CZĘŚĆ 5: SYSTEM WDRAŻANIA I ZARZĄDZANIA PROGRAMEM

- mechanizmy kształtujące wdrażanie Programu
 - system wdrażania
 - podmioty wdrażania
 - indykatywne ramy finansowe
- system monitoringu i ewaluacji Lokalnego Programu Rewitalizacji

5.1. MECHANIZMY WDRAŻANIA PROGRAMU

Wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji wymaga podejścia systemowego umożliwiającego:

- skoncentrowanie się na problemach, grupach problemowych, obszarze o ponadprzeciętnej skali problemów,

[Proces wdrażania Programu](#)

- łączenie różnych wymiarów rewitalizacji,
- włączanie w proces rewitalizacji podmiotów lokalnych,
- tworzenie warunków dla elastycznego wdrażania Programu, uwzględniającego zmianę kontekstu rozwojowego oraz postępy w realizacji Programu,

Podstawy systemu wdrażania Programu tworzone są przez:

- wyjściowy zbiór przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- system monitorowania, ewaluacji i modyfikacji Programu,
- system partycypacji.

5.1.1. Mechanizm komplementarności

Podstawową cechą Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Kochanowice jest wielowymiarowo rozumiana komplementarność. Jest to cecha nakładana na LPR przez wymogi zewnętrzne, ale także charakterystykę poprawnie organizowanego procesu rewitalizacji.

Wymiary
komplemen-
tarności

Cechę komplementarności rozumieć można w kilku aspektach:

- aspekcie przestrzennym oznaczającym:
 - powiązania między przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze rewitalizacji, jak również znajdującymi się poza nim, ale na niego oddziałującymi;
 - efektywne oddziaływanie Programu na cały obszar kryzysowy, a nie tylko oddziaływanie punktowe; nakłada to obowiązek poszukiwania przedsięwzięć, które są względem siebie synergiczne i dopełniające się przestrzennie;
 - dążenie do realnej poprawy sytuacji mieszkańców obszaru rewitalizacji przy równoczesnym zapobieganiu zjawiskom przesuwania (wypychania) problemów na inne obszary oraz generowania niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna i wykluczenie;
 - wdrażanie Programu wsparte ciągłą analizą następstw decyzji przestrzennych w skali całej gminy oraz ich wpływu na skuteczność Programu Rewitalizacji;
- aspekcie programowym dotyczącym:
 - powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach; dotyczy to zarówno koordynacji tematycznej jak i organizacyjnej działań podejmowanych przez administrację lokalną;
 - tematycznego dopełniania się projektów; respektowanie tego założenia sprawia, że Program będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym i kulturowym, ekonomicznym, przestrzennym i technicznym, środowiskowym); w ramach tego założenia uwzględnia się więc przeciwdziałanie fragmentacji działań, to jest „jednowymiarowości” rewitalizacji (np. skupienie się na działaniach remontowych bądź poprawiających estetykę obiektów i przestrzeni);
 - organizowania procesu rewitalizacji w oparciu o wielowymiarową wizję określającą pożądany stan, do którego mają doprowadzić obszar przedsięwzięcia rewitalizacyjne; w tym kontekście ważne jest także stworzenie warunków do parametryzacji procesu rewitalizacji, to jest wyboru odpowiednich wskaźników, dzięki którym jakościowe zapisy mogą być weryfikowane w procesie wdrożeniowym;

- aspekcie proceduralno-instytucjonalnym związanym z takim zaprojektowaniem systemu zarządzania Programem, który pozwala na efektywne współdziałanie w ramach procesu rewitalizacji różnych podmiotów lokalnych oraz osadzenie systemu zarządzania Programem w przyjętym przez gminę ogólnym systemie zarządzania;
- aspekcie problemowym odnoszącym się do ujmowania problemów w sposób umożliwiający identyfikację relacji między nimi; wypracowane rozwiązania danego problemu wpływać powinny na ograniczanie innych problemów uznanych za ważne dla społeczności zamieszkującej obszar rewitalizacji;
- aspekcie międzyokresowym, który uwzględnia powiązanie rozwiązań zawartych w LPR z innymi rozwiązaniami na szczeblu lokalnym – wdrażanym w przeszłości oraz planowanym na przyszłość;
- aspekcie finansowania związanym z poszukiwaniem różnych źródeł finansowania projektów – zarówno lokalnych, jak również ponadlokalnych; komplementarność finansowa to także dążenie do takiego wykorzystywania środków publicznych, aby możliwe było uruchomienie środków prywatnych.

Aspekty komplementarności w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne.

WYMIAR KOMPLEMENTARNOŚCI	SPOSÓB UWZGLĘDNIENIA WYMIARU KOMPLEMENTARNOŚCI W LPR	Uwzględnienie wymiarów komplementarności w LPR Gminy Kochanowice
przestrzenny	▪ skupienie projektów rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji, jednocześnie zakładając pozytywny wpływ tych działań zarówno na ten teren, jak również na inne obszary zdegradowane i całą gminę; ▪ sformułowanie przedsięwzięć, które wzmacniają pozycję obszaru rewitalizacji w gminie i szerszym otoczeniu (przejście od filozofii rozwiązywania problemów do	

	podejścia kreatywnego, związanego z odtwarzaniem i wzmacnianiem rangi i pozycji obszaru oraz związanych z nim społeczności lokalnych);
programowy	▪ wypracowanie z podmiotami lokalnymi wielowymiarowej wizji obszaru rewitalizacji; ▪ uwzględnienie w procesie formułowania Programu innych opracowań planistycznych w gminie; powiązanie procesu rewitalizacji z całościową polityką rozwoju lokalnego, zdefiniowaną w Strategii Rozwoju umożliwia efektywną współpracę lokalną w zakresie jego realizacji oraz przyszłych aktualizacji; umożliwia to uzyskanie efektów mnożnikowych i zwiększenie skali oddziaływania oraz skuteczności podejmowanych działań rewitalizacyjnych;
proceduralno-institutionalny	▪ stworzenie możliwości partycypacji mieszkańców w opracowaniu Programu, a tym samym oparcie Programu na rzeczywiście odczuwanych problemach, reprezentowanych potrzebach oraz zainteresowaniu podmiotów lokalnych włączeniem się w proces wdrażania Programu; ▪ uwzględnienie w systemie wdrażania podmiotów lokalnych, w szczególności wdrażanie przedsięwzięć poprzez szerokie zaangażowanie podmiotów lokalnych oraz tworzenie nowych przedsięwzięć kreowanych oddolnie; ▪ oparcie systemu wdrażania na włączeniu w ten proces podmiotów reprezentujących różne sektory, opiniowanie procesu wdrażania przez podmioty reprezentujące różne punkty widzenia i różne pomysły; zaprojektowany model zarządzania i monitorowania procesami rewitalizacji można określić mianem otwartego; w realizację Programu zaangażowana jest struktura administracyjna samorządu lokalnego – Urząd Gminy, lokalne instytucje edukacyjne i kulturalne, podmioty pomocy społecznej; planuje się opracowanie i wdrażanie nowych partycypacyjnych form współpracy ze społecznością lokalną; ponadto, zakłada się głębokie włączenie w działania wdrożeniowe przedsiębiorców, podmiotów sektora pozarządowego, parafii;
problemowy	▪ sformułowanie wiązki przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających w sposób umożliwiający traktowanie problemów kompleksowo (wpływanie w sposób zintegrowany na przeobrażenia obszaru w kilku sferach, w tym społecznej, gospodarczej, infrastrukturalnej i środowiskowej);
międzyokresowy	▪ sformułowane przedsięwzięcia nawiązują do projektów określonych w Strategii Rozwoju i wykorzystują ich rezultaty; Lokalny Program Rewitalizacji aktualizuje podejście do problemów gminy uwzględniając uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne oraz

	wykorzystuje dorobek w zakresie przygotowania i realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Kochanowice na lata 2007 – 2013 z perspektywą do 2020 roku; - planowane przedsięwzięcia i projekty są komplementarne wobec kluczowych projektów realizowanych przed 2016 rokiem z udziałem środków pomocowych UE, w tym z projektami: - Budowa wiejskiego domu spotkań wraz z placem zabaw oraz parkingiem w Droniowicach, - Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu oraz wyrównanie szans mieszkańców Gminy Kochanowice, - Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych, - Indywidualizacja nauczania dla dzieci w klasach I-III w Gminie Kochanowice, - Ochrona dorzecza Małej Panwi i Liswarty poprzez modernizację gospodarki ściekowej polegającej na modernizacji i budowie oczyszczalni ścieków wraz z systemem kanalizacji sanitarnej. - wykorzystanie analiz i koncepcji przygotowanych dla obszaru rewitalizacji, w tym projektów opierających się na partnerstwie z biznesem oraz podmiotami sektora pozarządowego;
finansowa	dla sformułowanych przedsięwzięć dokonano określenia źródeł finansowania opierając się na zróżnicowaniach źródłach, w tym środkach własnych oraz montażu środków zewnętrznych, m.in. pochodzących z EFS i EFRR; celem takiego podejścia jest zwiększenie efektywności podejmowanych działań dla społeczności i beneficjentów działań rewitalizacyjnych; aspekty te zostały opisane w rozdziale Plan finansowy Programu – Indykatywne ramy finansowe.

Komplementarność przedsięwzięć.

NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	GŁÓWNE PRZEDSIĘWZIĘCIA/ PROJEKTY KOMPLEMENTARNE	PROBLEMY W SFERZE			
		społ.	gosp.	środ.	przest.- infr.
P1. Klub Seniora w Kochcicach	P4, P5, P8	X			X
P2. Inkubator Organizacji Pozarządowych	P5, P6	X	X		X
P3. Gminne Centrum Dziedzictwa Kulturowego im.	P5, P6,	X	X		X

NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	GŁÓWNE PRZEDSIĘWZIĘCIA/ PROJEKTY KOMPLEMNATARNE	PROBLEMY W SFERZE			
		społ.	gosp.	środ.	przest.- infr.
Hrabiego Ludwika von Ballestrema					
P4. Gminny system usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych	P1, P8	X	X		X
P5. Odbudowa zabytkowej ujeżdżalni w Kochcicach	P1,P2, P3, P6,	X	X	X	X
P6. Adaptacja zabytkowych zabudowań z 1903 roku wokół Pałacu Ludwika von Ballestrema	P3, P5,	X	X	X	X
P7. Modernizacja placu zabaw dla dzieci	P8,	X			X
P8. Aktywizacja społeczna i ruchowa mieszkańców	P1, P7	X			X
P9. Nowe kwalifikacje – nowa praca	P5, P6,P10, P11	X	X		
P10. Lokalny przedsiębiorca	P5, P6, P9, P11	X	X		
P11. Utworzenie spółdzielni socjalnej - wzmocnienie potencjału społeczności lokalnej Gminy Kochanowice w szczególności zamieszkującej tereny po PGR owskie	P2, P5, P6, P9, P10,	X	X		

5.1.2. Mechanizm partycypacji - mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji

Partycypacja i partnerstwo w formułowaniu i wdrażaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Kochanowice mogą być traktowane zarówno jako konieczny warunek, jak również jako wartość, którą udało się osiągnąć w toku dotychczas zrealizowanych prac. Zakłada się, że partycypacja i partnerstwo pozostaną filarami procesu rewitalizacji w fazie wdrażania Programu; założono szeroki udział partnerów społeczno-gospodarczych we wszystkich składowych systemu wdrażania.

Celem partycypacji i partnerstwa w procesie wdrażania jest rzeczywiste osiągnięcie rewitalizacji wielowymiarowej, to jest rozwiązywanie realnych problemów w sferach społecznej, gospodarczej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcyjnej i technicznej. Władze lokalne w procesie wdrożeniowym będą wykorzystywać i rozwijać dotychczasowe narzędzia partycypacji oraz wypracowywać nowe w oparciu o uzyskiwane doświadczenia. Warto podkreślić, że już obecnie władze gminy stosują różnorodne narzędzia partycypacji kierowane do podmiotów z różnych sektorów: mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, parafii, instytucji działających w gminie.

[Założenia dotyczące partnerstwa i partycypacji](#)

W Programie mówi się zarówno o partnerstwie, jak też o partycypacji ponieważ nie są to pojęcia tożsame. W niniejszym dokumencie rozumie się je w następujący sposób:

- **partycypacja** – możliwość udziału interesariuszy rewitalizacji w formułowaniu pomysłów, diagnozowaniu sytuacji, opiniowaniu zmian do Programu, a przede wszystkim w realizacji przedsięwzięć,
- **partnerstwo** – tworzenie możliwości wymiany informacji oraz kreowania i wdrażania przedsięwzięć łączących interesy różnych podmiotów oraz realizowanych z udziałem wielu partnerów.

Podstawy partycypacji i partnerstwa zostały wypracowane na etapie formułowania Programu. Podkreślić należy zwłaszcza wartość wyników wypracowanych w trakcie spotkań warsztatowych przeprowadzonych w maju 2017 roku. Ich celem było zdefiniowanie kluczowych problemów, ich dogłębna analiza (wskazanie źródeł i ocena skali) oraz wypracowanie i rozpisanie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Komplementarne wnioski wypracowano w trakcie spotkań konsultacyjno-informacyjnych (czerwiec 2017) z udziałem mieszkańców, liderów społeczności lokalnej, sektora publicznego, organizacji pozarządowych i przedsiębiorców.

Organizacja
partnerstwa
i partycypacji

Zastosowane formy partycypacji i partnerstwa pozwoliły nazwać kluczowe problemy, dookreślić granice obszaru rewitalizacji, wykreować nowe przedsięwzięcia służące rozwiązywaniu problemów. W trakcie realizacji prac nad dokumentem na bieżąco opiniowano i konsultowano częściowe wyniki – z przedstawicielami Urzędu Gminy, oraz z innymi kluczowymi podmiotami lokalnymi.

W fazie formułowania dokumentu przyjęto, że stałym kanałem konsultowania treści kolejnych części Programu oraz narzędziem realizacji badań ankietowych będzie Internet. Szczegółowe źródła informacji internetowej to m. in. strona internetowa gminy oraz interaktywna ankieta umieszczona na jednym ze specjalistycznych portali badawczych. Badania ankietowe były realizowane w okresie maj-czerwiec 2017. W badaniach ankietowych mógł wziąć udział każdy z mieszkańców gminy Kochanowice. Istotnych informacji dostarczyły również spotkania z osobami odpowiedzialnymi za prowadzenie polityki lokalnej.

Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji znajdują swoje silne odzwierciedlenie w partycypacyjnym charakterze dokumentu.

Wdrażanie dokumentu kontynuować winno współpracę z podmiotami lokalnymi. Instytucjonalną podstawę dla zapewnienia partnerstwa i partycypacji stanowić będzie organ skupiający reprezentantów różnych środowisk lokalnych - **Kolegium ds. Rozwoju i Rewitalizacji Gminy Kochanowice**. Będzie to wielopodmiotowe gremium włączające reprezentantów różnych sektorów. W skład Kolegium wejdą liderzy lokalni, przedstawiciele organizacji pozarządowych, biznesu, samorządu lokalnego, instytucji lokalnych. Istotą działania Kolegium jest:

- pełnienie funkcji platformy wymiany opinii w zakresie prowadzonych działań rewitalizacyjnych,
- organizowanie otwartych debat z udziałem zainteresowanych mieszkańców i podmiotów działających w sferze wielowymiarowej rewitalizacji,
- rozwijanie koncepcji rewitalizacji,
- integrowanie działań „oddolnych”, inicjowanych przez podmioty lokalne, z działaniami „odgórnymi”, podejmowanymi przez władze lokalne.

Zakres zadań oraz proponowany skład Kolegium przedstawiono w punkcie określającym system wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji.

O ile działalność Kolegium skupiać się będzie na organizowaniu lokalnej dyskusji i dialogu na temat rewitalizacji, o tyle inne podmioty powołane zostaną do operacyjnego wdrażania działań rewitalizacyjnych. Podmiotem takim jest w pierwszym rzędzie powołany w strukturze Urzędu Gminy **Pełnomocnik ds. Rozwoju i Rewitalizacji**. Zadaniem Pełnomocnika będzie utrzymanie stałej współpracy z partnerami, w szczególności z podmiotami realizującymi poszczególne projekty. Pełnomocnik organizować będzie konsultacje w zakresie oceny efektów rewitalizacji, jak też potrzeb mieszkańców.

Wśród narzędzi wykorzystywanych do dialogu będą – podobnie jak na etapie formułowania LPR – okresowo realizowane badania ankietowe zorientowane na ocenę postępów rewitalizacji, identyfikację potrzeb, kreowanie nowych przedsięwzięć. Wszelkie ankiety będą udostępniane na stronie internetowej Urzędu Gminy: www.kochanowice.pl oraz <http://bip.kochanowice.pl/>, będą także udostępniane przy wykorzystaniu innych kanałów dostosowanych do charakterystyki ważnych grup odbiorców.

Przy wykorzystaniu strony internetowej będą realizowane działania promujące wdrażanie Programu, a w szczególności możliwości angażowania się w ten proces podmiotów lokalnych. Strona internetowa zapewni prowadzenie permanentnego oraz cyklicznego procesu konsultacji społecznych – w zakresie aktualizacji okresowej i nadzwyczajnej Programu oraz identyfikacji postulowanego przez mieszkańców zakresu ewentualnych zmian. Tą drogą upubliczniane będą też okresowe raporty monitoringowe i ewaluacyjne.

5.2. SYSTEM WDRAŻANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Proces wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji wymaga stworzenia synergicznych mechanizmów umożliwiających sprawne przekładanie zapisów Programu na konkretne działania oraz stałego rozpoznawania adekwatności Programu i sposobów jego wdrażania do potrzeb lokalnych. Obok opisanego wcześniej mechanizmów komplementarności i partycypacji/partnerstwa, system wdrażania LPR tworzą także:

- struktura podmiotowa odpowiednia do bieżących i długookresowych wyzwań wdrożeniowych,
- system monitoringu i ewaluacji,
- system przepływu informacji.

[Składowe
systemu
wdrażania](#)

System wdrażania LPR to przede wszystkim zachowanie **zasady wielopodmiotowości** interesariuszy rewitalizacji. Wdrażanie jest realizowane z udziałem szerokiego spektrum interesariuszy dostarczających wyprofilowanych informacji o sytuacji na obszarze rewitalizacji oraz zmianach, które zachodzą w wyniku realizacji Programu. Realizacja tej zasady wymaga szerokiego angażowania podmiotów z różnych sektorów, czemu służy:

- utrzymywanie bieżącego kontaktu ze społecznościami lokalnymi w formie cyklicznie realizowanych spotkań oraz różnych form badań ankietowych,
- zachęcanie podmiotów lokalnych do pełnienia funkcji liderów w procesie wdrażania przedsięwzięć, a w ślad za tym wyraźne wskazywanie liderów społecznych (tam, gdzie jest to uzasadnione charakterem projektu) w konkretnych przedsięwzięciach,
- wypracowanie z różnymi instytucjami i organizacjami zakresu informacji, które mogą być udostępniane na rzecz monitoringu procesu rewitalizacji oraz aktualizacji Programu,
- stworzenie spójnego systemu integrującego zebrane z różnych źródeł informacje oraz wypracowanie z podmiotami lokalnymi procedur i narzędzi umożliwiających możliwie szybką interpretację wyników w nawiązaniu do założeń przyjętych w Programie,
- zapewnienie podmiotom lokalnym oraz społeczności lokalnej rewitalizowanego obszaru dostępności do informacji zebranych i uporządkowanych w systemie monitoringu oraz do wyników ich przetwarzania.

[Zasady
organizujące
system
wdrażania LPR](#)

Kolejna zasada dotyczy **spójności programowej**. Wdrażanie Programu oraz jego monitoring odnoszą się do zmian sytuacji i wyników działań na różnym poziomie: począwszy od pojedynczych projektów, poprzez wiązki projektów, aż po dane ilustrujące osiąganie celów Programu oraz zmiany sytuacji rewitalizowanego obszaru. W ramach ewaluacji poddawane analizie powinny być nie tylko proste wyniki; należy także stawiać hipotezy dotyczące relacji między podejmowanymi działaniami, a zmianami sytuacji rewitalizowanego obszaru, zwłaszcza pod kątem efektywności i synergii działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych.

Należy także przyjąć zasadę **spójności strategiczno-planistycznej**. System wdrażania Programu musi być spójny z istniejącym w gminie systemem planowania i wdrażania decyzji strategicznych, w tym związanym z realizacją Strategii Rozwoju Lokalnego.

Wśród dylematów odnoszących się do procesu wdrażania wskazać należy wyważenie proporcji między konsekwentną realizacją zapisów zawartych w dokumencie, a wnoszeniem korekt wywołanych zmianą uwarunkowań. Dlatego, wdrożenie Programu powinna cechować zasada **racjonalnej elastyczności**. Program w jego obecnej formie i treści oparty jest na aktualnie zidentyfikowanych potrzebach oraz zbiorze informacji dostępnych w różnych źródłach. Jednak relatywnie długi horyzont wdrażania Programu wskazuje na konieczność liczenia się ze zmianami kluczowych czynników decydujących o sytuacji i rozwoju obszaru rewitalizacji. Możliwe jest zarówno pojawienie się zmian stopniowych, jak również zmian skokowych oraz nowych zjawisk, które wymagać będą dostosowania sposobu działania. W szczególnym kontekście mogą się także pojawić nowe możliwości konstruowania zbioru danych do monitoringu. W związku z tymi zjawiskami, przewidywane jest modyfikowanie zarówno treści Programu, jak też systemu wdrażania, monitoringu i ewaluacji – zarówno w oparciu o obserwację zjawisk od strony ilościowej, jak również w oparciu o konsultacje z ekspertami z różnych dziedzin związanych z rewitalizacją oraz z liderami lokalnymi lub innymi interesariuszami procesu rewitalizacji.

Zasada elastyczności Programu wyraża się również w założeniu partnerskiej budowy i wypracowywaniu nowych projektów podstawowych służących osiągnięciu zdefiniowanych celów rewitalizacji w szczególności wpisujących się w zakres zdefiniowanych przedsięwzięć uzupełniających. Zakłada się, że projekty takie będą mogły być kreowane w zakresie własnym operatora rewitalizacji jak również przez innych interesariuszy procesu rewitalizacji.

W nawiązaniu do wskazanych powyżej wyzwań należy uwzględnić także **zasadę ciągłości**. Wszelkie działania wdrożeniowe i monitoringowe prowadzone będą w sposób ciągły, umożliwiając obserwowanie procesów i porównywanie danych w ustalonych interwałach czasowych.

Działania monitoringowe i ewaluacyjne będą wykorzystywały **łączenie analiz ilościowych i jakościowych**. Dane statystyczne, a także dane związane z realizacją projektów (zarówno inwestycyjnych jak i nieinwestycyjnych) będą uzupełniane o dane jakościowe, w tym wynikające z ewolucji opinii i aspiracji mieszkańców.

Jako odrębny zbiór zadań uwzględnione będą działania realizujące **zasadę otwartości Programu i jego wdrażania**. Dotyczy to rzetelnego przekazywania informacji mieszkańcom zarówno o procesie rewitalizacji, jak również możliwościach uczestnictwa we wdrażaniu Programu.

5.3. OPERATOR REWITALIZACJI, JEGO KOMPETENCJE, ZADANIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Kochanowice na lata 2017-2022 jest dokumentem łączącym spojrzenie strategiczne z podejściem operacyjnym, zorientowanym na wdrożenie konkretnych interwencji w sytuację obszaru rewitalizowanego, a częściowo także całej gminy. Jego wdrażanie wpisuje się w system zarządzania rozwojem lokalnym stanowiąc jeden z fundamentów kształtowania sytuacji w gminie (w sferach powiązanych z rewitalizacją).

[Operator
rewitalizacji](#)

Lokalny Program Rewitalizacji musi mieć swojego „gospodarza” – organizującego proces wdrażania, podtrzymującego kontakt z podmiotami lokalnymi, biorącego odpowiedzialność za uzyskiwane efekty. W gminie Kochanowice przyjmuje się, że operatorem odpowiedzialnym za realizację LPR jest **Wójt Gminy** wspomagany przez **Pełnomocnika ds. Rozwoju i Rewitalizacji** oraz **Urząd Gminy** i podległe jednostki. Główne zadania operatora obejmują:

- tworzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych do realizacji przez jednostki samorządu lub w partnerstwie z innymi sektorami (przy pełnieniu funkcji lidera przedsięwzięcia przez samorząd lokalny),
- podejmowanie decyzji w zakresie realizacji ujętych w Programie zadań leżących w gestii samorządu gminy,
- określanie ram budżetowych dla realizacji Programu w kolejnych horyzontach wdrażania,
- nadzór nad terminowością i efektywnością zadań podejmowanych w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych – własnych i partnerskich,
- prowadzenie polityki informacyjnej na temat rewitalizacji i dialogu społecznego służącego poprawie efektywności wdrażanych działań i budowaniu partnerstw na rzecz realizacji projektów.

Wielość zadań oraz złożoność systemu monitoringu i ewaluacji wymagają współdziałania w procesie wdrażania szeregu podmiotów o jasno określonych funkcjach. Wewnątrz struktury organizacyjnej Urzędu Gminy powołany zostanie Pełnomocnik ds. Rozwoju i Rewitalizacji oraz Zespół ds. Wdrażania Rewitalizacji. Ciałem kolegalnym, składającym się z przedstawicieli różnych sektorów (liderzy nieformalni, biznes, organizacje pozarządowe) będzie Kolegium ds. Rozwoju i Rewitalizacji Gminy Kochanowice (zadania opisane w punkcie dotyczącym mechanizmu partycypacji). Zadania Pełnomocnika to przede wszystkim:

[Podmioty
partnerskie
w procesie
zarządzania
Programem](#)

- koordynacja prac Zespołu ds. Wdrażania Rewitalizacji,
- organizowanie prac Kolegium ds. Rozwoju i Rewitalizacji Gminy Kochanowice, w tym: zwoływanie posiedzeń Kolegium, przygotowanie materiałów informacyjnych dla członków Kolegium, opracowanie wniosków formułowanych przez Kolegium,
- integrowanie działań różnych gremiów zaangażowanych w zarządzanie procesem rewitalizacji – oprócz wymienionych gremiów specjalnie powołanych w tym celu także współpraca z Radą Gminy.

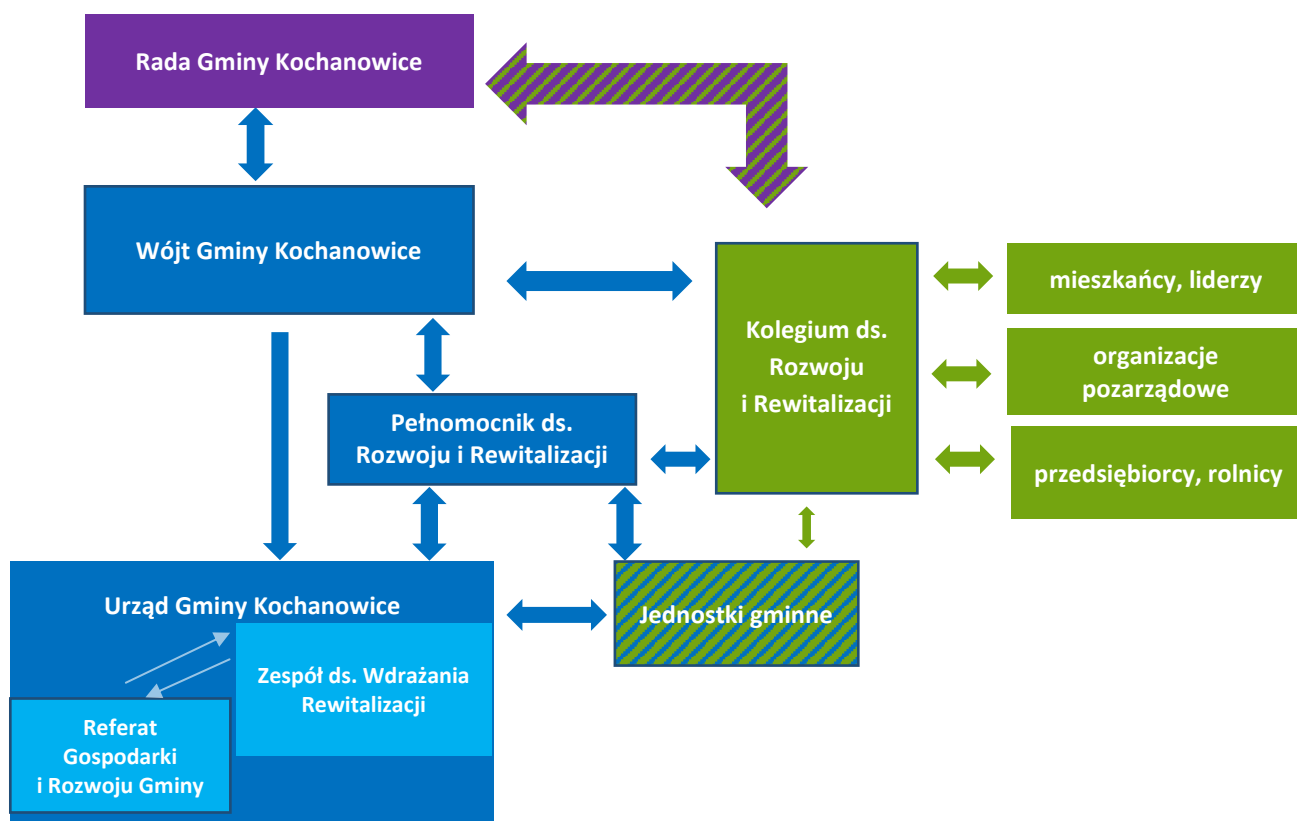
Zadania zespołu ds. Wdrażania Rewitalizacji dotyczą gromadzenia i przetwarzania informacji, przygotowywania projektów w formie kart projektowych, opracowywania

raportów, o których mowa w części monitoringowej i ewaluacyjnej. W skład **Zespołu ds. Wdrażania Rewitalizacji** wejdą:

- przedstawiciele właściwych komórek Urzędu Gminy,
- przedstawiciele GOPS,
- reprezentanci gminnych placówek edukacyjnych oraz kulturalnych.

Pełnomocnik ds. Rozwoju i Rewitalizacji opracuje regulamin działania Kolegium oraz Zespołu ds. Wdrażania Rewitalizacji i przedstawi do zatwierdzenia Wójtowi Gminy.

Struktura podmiotowa procesu wdrażania LPR.

Źródło: Opracowanie własne.

Lista przedsięwzięć/projektów zawartych w programie rewitalizacji, w szczególności projektów podstawowych jest otwarta na kolejne przedsięwzięcia, które będą uzupełniać proces rewitalizacji w kolejnych horyzontach wdrażania. Fundamentem systemu kreowania nowych przedsięwzięć/projektów jest zasada partycypacji i partnerstwa traktująca w sposób priorytetowy beneficjentów i realizatorów procesu rewitalizacji. Podmioty o szczególnym znaczeniu dla rozwijania listy projektów, poza realizatorem, czyli samorządem Gminy Kochanowice to: ▪ osoby, grupy lub organizacje reprezentujące środowiska wykluczone, ▪ organizacje i instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemów społecznych na obszarze poddanym rewitalizacji, ▪ podmioty zdolne do skutecznego promowania procesu rewitalizacji oraz skupiania i aktywizowania różnych osób i środowisk wokół celów zawartych w programie. Uzupełnianie Programu Rewitalizacji następować będzie w korelacji z działaniami związanymi z monitorowaniem, ewaluacją i aktualizacją Programu. Zasadniczo, projekty uzupełniające będą mogły być wprowadzane do programu po każdorazowej zaplanowanej aktualizacji dokumentu. Nie wyklucza to jednak bieżącego generowania nowych przedsięwzięć/projektów. Okoliczności uzasadniające kontekstowe uzupełnienie listy przedsięwzięć/projektów podstawowych to między innymi: ▪ pojawienie się nowych możliwości finansowania, ▪ konieczność zastąpienia przedsięwzięć/projektów wpisanych do Programu przez inne projekty (np. ze względu na ograniczone zainteresowanie realizacją projektu podstawowego przez lokalne podmioty, nadzwyczajne, nieprzewidziane okoliczności wdrożenia takiego projektu, pojawienie się nowych pomysłów skuteczniej rozwiązujących zidentyfikowane problemy), ▪ integracja środowiska lokalnego wokół nowych idei przedsięwzięć wpisujących się w Program Rewitalizacji. Przyjmuje się, że Program uzupełniać będą przede wszystkim przedsięwzięcia/projekty, dla których: ▪ dokonano pełnej analizy oraz zaplanowano w podstawowym zakresie sposób wdrożenia projektu, co oznacza, że sporządzono kompletną, poprawną kartę projektową, zawierającą dokładny opis przedsięwzięcia, uzasadniającą znaczenie projektu dla rozwiązywania problemów lub zaspokojenia potrzeb określonej grupy mieszkańców na obszarze rewitalizacji, ▪ określono orientacyjne koszty realizacji przedsięwzięcia oraz wskazano potencjalne źródła finansowania przy uwzględnieniu potencjałów niefinansowych, w szczególności zaangażowania lokalnych podmiotów, ▪ zaproponowano lidera projektu, który jest gotów wziąć na siebie podstawowe obowiązki organizacyjne, a także pozyskać partnerów do realizacji projektu. Ważną składową systemu uzupełniania listy będą elementy informacji i promocji. Znaczący nacisk w procesie wdrażania położony zostanie na poprawę systemu komunikacji między władzami lokalnymi a podmiotami w gminie i otoczeniu. W tym celu będą podejmowane następujące typy działań: ▪ wypracowanie metod komunikacji z liderami opinii w gminie, to jest podmiotami (osobami), które mogą pełnić rolę pośredników w kontaktach z samorządem przybliżając władzom potrzeby podmiotów lokalnych oraz przekazując do środowisk lokalnych założenia odnoszące się do organizacji procesu rewitalizacji i roli mieszkańców w tym procesie,	Mechanizm włączenia nowych przedsięwzięć projektów
---	---

▪ narzędzia zbierania informacji od podmiotów zainteresowanych procesami rewitalizacji dostosowane do charakterystyki różnych grup podmiotów, ▪ nowe formy komunikacji przy wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi internetowych, w tym narzędzi interaktywnych, Kreowaniu przedsięwzięć/projektów towarzyszyć będzie tworzenie warunków wspierających podmioty lokalne, w szczególności: ▪ określanie w kolejnych horyzontach wdrażania części budżetu lokalnego przeznaczanego na realizację przedsięwzięć partnerskich (na wzór budżetu obywatelskiego) ▪ prowadzenie działań edukujących mieszkańców w zakresie rewitalizacji i myślenia projektowego, ▪ konsultowanie prac nad kartami projektów, ▪ promowanie osiągnięć mieszkańców zaangażowanych w proces rewitalizacji. Opisany powyżej system skupia się na podtrzymywaniu zainteresowania mieszkańców procesem rewitalizacji, które zostało osiągnięte w wyniku przeprowadzenia szerokich konsultacji na etapie tworzenia programu. Celem systemu jest także wykorzystanie najlepszych cech społeczności lokalnych: kreatywności i aktywności, silnych związków z miejscem zamieszkania oraz żywych relacji łączących mieszkańców gminy.	
--	--

5.4. PLAN FINANSOWY LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI - INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE

Lista przedsięwzięć/projektów wskazanych w dokumencie, ma charakter indykatywny i może ulegać aktualizacji. Realizacja poszczególnych zadań uzależniona jest od pozyskania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych, jak również dysponowania przez Gminę Kochanowice i/lub podmioty zewnętrzne uczestniczące w procesie rewitalizacji środkami własnymi. Okresy realizacji poszczególnych projektów oraz ich zakres mogą być aktualizowane.

[Mechanizm finansowy](#)

Do głównych źródeł finansowania przedsięwzięć i projektów należeć będą środki:

- własne budżetu Gminy,
- własne podmiotów zewnętrznych (innych niż Gmina Kochanowice),
- Budżetu Państwa, w tym w ramach programów i działań rządowych realizowanych przez ministerstwa,
- Narodowego, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Funduszy Unijnych, w tym: EFRR i EFS.

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne – indykatywny plan finansowania.

Nazwa	Szacunkowy koszt realizacji	wkład własny	w tym środki publiczne	środki zewnętrzne	w tym: EFS, EFRR
Przedsięwzięcia/projekty podstawowe					
P1. Klub Seniora w Kochcicach	1 200 000,00	180 000,00	180 000,00	1 020 000,00	1 020 000,00
P2. Inkubator Organizacji Pozarządowych	800 000,00	120 000,00	120 000,00	680 000,00	680 000,00
P3. Gminne Centrum Dziedzictwa Kulturowego im. Hrabiego Ludwika von Ballestrema	80 000,00	12 000,00	12 000,00	68 000,00	68 000,00
P4. Gminny system usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych	600 000,00	90 000,00	90 000,00	510 000,00	510 000,00
P5. Odbudowa zabytkowej ujeżdżalni w Kochcicach	1 200 000,00	180 000,00	180 000,00	1 020 000,00	1 020 000,00
P6. Adaptacja zabytkowych zabudowań z 1903 roku wokół Pałacu Ludwika von Ballestrema	6 000 000,00	1 450 000,00	1 450 000,00	4 550 000,00	4 550 000,00
P7. Modernizacja placu zabaw dla dzieci	70 000,00	10 500,00	10 500,00	59 500,00	59 500,00
P8. Aktywizacja społeczna i ruchowa mieszkańców	120 000,00	18 000,00	18 000,00	102 000,00	102 000,00
P9. Nowe kwalifikacje – nowa praca	2 500 000,00	375 000,00	375 000,00	2 125 000,00	2 125 000,00
P10. Lokalny przedsiębiorca	1 200 000,00	180 000,00	180 000,00	1 020 000,00	1 020 000,00
P11. Utworzenie spółdzielni socjalnej - wzmocnienie potencjału społeczności lokalnej gminy Kochanowice, w szczególności zamieszkującej tereny poPGRowskie	240 000,00	40 000,00	40 000,00	200 000,00	200 000,00
suma	14 010 000,00	2 655 500,00	2 655 500,00	11 354 500,00	11 354 500,00

Wszystkie wymienione przedsięwzięcia realizowane będą na obszarze objętym rewitalizacją w Kochcicach przy ul. Ogrodowej na działkach geodezyjnych o numerach 6/50 oraz 6/49 obręb Kochcice krat mapy PGR

5.5. MONITORING I EWALUACJA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Monitoring i ewaluacja to wzajemnie dopełniające się zadania niezbędne dla właściwego sterowania procesem rewitalizacji. Waga tych zadań wynika z następujących przesłanek:

Ogólna
konceptja
monitoringu

- konieczność dokonywania bieżącej i prospektywnej oceny (w kontekście usuwania zidentyfikowanych problemów) skuteczności podejmowanych działań,
- wielopodmiotowość procesu rewitalizacji wymagająca koordynacji działań i podtrzymywania partnerstwa,
- innowacyjność projektów nie mających do tej pory precedensu w działaniach realizowanych w gminie.

System monitorowania procesu wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji obejmuje monitorowanie zmian na dwóch poziomach:

- monitorowanie na poziomie poszczególnych projektów, na którełoży się monitoring rzeczowy (relacja między założonymi a realnymi produktami i rezultatami oraz zachowywanie harmonogramu zadań w ramach przedsięwzięć), a także finansowy (realizacja założeń budżetowych),
- monitorowanie wpływu podejmowanych działań na sytuację w obszarze rewitalizacji, a szczególnie na zmiany w natężeniu zidentyfikowanych problemów.

Zakłada się, że system monitoringu i ewaluacji będzie oparty na partycypacji podmiotów lokalnych. Równocześnie, system ten utrwaląc będzie przyjętą zasadę partycypacji i partnerstwa. System monitoringu i ewaluacji oparty zostanie na permanentnej wymianie informacji między podmiotami lokalnymi. System będzie zasilany informacjami pochodzącymi z różnych źródeł lokalnych, będzie odzwierciedlał różne oczekiwania i opinie, a równocześnie dostarczać będzie wszystkim zainteresowanym podmiotom, nie tylko bezpośrednio zarządzającym wdrażaniem Programu, aktualnych i rzetelnych informacji pomagających podejmować racjonalne decyzje.

Monitoring i ewaluacja to fundamentalne składowe systemu zarządzania wdrażaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji. Jest to warunek stałego nadzoru nad skutecznością działań wdrożeniowych oraz kompleksowej oceny efektów, które przynosi realizacja Programu dla obszaru rewitalizacji i jego mieszkańców. Dobrze zorganizowany, a co za tym idzie, efektywny system monitorowania dostarcza niezbędnych informacji o postępie rzeczowym i finansowym, stopniu zrealizowania projektów rewitalizacyjnych, w tym identyfikujących pojawiające się bariery i ograniczenia oraz nieprawidłowości procesu decyzyjnego.

Cele systemu
monitoringu
i ewaluacji

Wymiary procesu monitorowania

adekwatność programu do uwarunkowań	•rozpoznawanie zmian sytuacji na obszarze rewitalizacji, w gminie i w otoczeniu pod kątem czynników wpływających na proces rewitalizacji, •monitorowanie czynników ryzyka
finansowanie programu	•identyfikowanie pojawiających się możliwości finansowania Programu, •przesuwanie środków między przedsięwzięciami w zależności od możliwości ich wdrażania i aktywności realizatorów
elastyczność programu	•podejmowanie bieżących działań korygujących oraz - w przypadku wystąpienia przesłanek/odchylenia od założeń - systemowa zmiana kierunków działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych
wzmacnianie partnerstwa	•obserwacja zaangażowania podmiotów lokalnych, wyciąganie wniosków z doświadczeń partnerstwa i partycypacji, wdrażanie nowych rozwiązań włączających podmioty lokalne w proces rewitalizacji
skuteczność programu	•rozpoznawanie relacji między sytuacją obszaru rewitalizacji, a działaniami realizowanymi w ramach Programu, •ocena poziomu osiągnięcia postawionych celów
promocja programu	•rzetelne informowanie mieszkańców o postępach procesu rewitalizacji, •promowanie aktywnych postaw mieszkańców i wzmacnianie zainteresowania udziałem w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych

Źródło: Opracowanie własne.

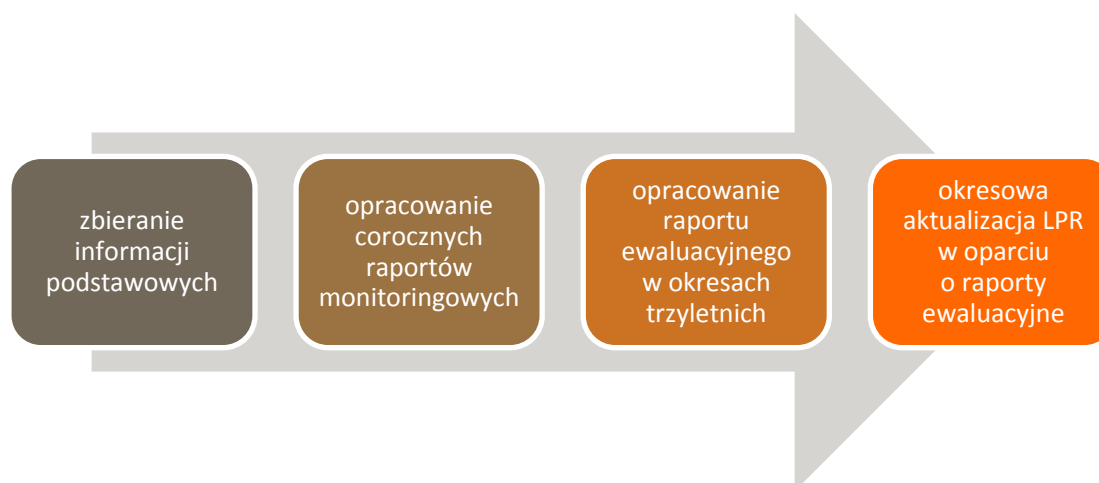
Można uznać, że działania monitoringowe zostały rozpoczęte z chwilą podjęcia prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji, w szczególności zrealizowania prac diagnostycznych. Należy przyjąć, że struktura diagnozy wyznacza zakres prac analitycznych wykonywanych w ramach permanentnego monitoringu. Monitoring wdrażania zostanie uruchomiony w chwili przyjęcia Programu oraz podjęcia pierwszych przedsięwzięć.

Monitoring Programu – podobnie jak działania monitorujące realizowane w ramach innych dokumentów lokalnych – realizowany będzie w komórkach organizacyjnych Urzędu Gminy. Główne podmioty zaangażowane w proces monitoringu i ewaluacji to:

- Zespół ds. Wdrażania Rewitalizacji – zbierający i porządkujący informacje na temat wdrażania Programu, utrzymujący stały kontakt z liderami przedsięwzięć, wykonujący zestawienia umożliwiające przygotowanie odpowiednich raportów;
- Pełnomocnik ds. Rozwoju i Rewitalizacji – odpowiedzialny za przygotowanie corocznego raportu z realizacji LPR oraz raportu ewaluacyjnego (w okresach trzyletnich), łączący Zespół ds. Wdrażania Rewitalizacji z Kolegium ds. Rozwoju i Rewitalizacji;
- liderzy przedsięwzięć – dostarczający informacji o wykonaniu projektów, dokonujący wstępnej diagnozy uwarunkowań i efektów realizacji,
- Kolegium ds. Rozwoju i Rewitalizacji Gminy Kochanowice – opiniujący przebieg procesu rewitalizacji, tworzy wnioski do raportu ewaluacyjnego, formułuje propozycje do aktualizacji LPR.

Zakłada się, że w oparciu o wyniki prowadzonego monitoringu i ewaluacji okresowa aktualizacja Programu powinna nastąpić w 2020 roku. Decyzję o zakresie i treści okresowej aktualizacji (lub jej braku) podejmie Rada Gminy, w oparciu o sporządzony zbiorczy raport z realizacji Programu w latach 2017-2019 oraz wnioski sformułowane przez Kolegium ds. Rozwoju i Rewitalizacji i opracowane w ostatecznej formie przez Wójta Gminy. Ponadto, jeżeli zostaną stwierdzone krytyczne odchylenia w uwarunkowaniach lub poziomie wdrażania Programu zarówno Wójt Gminy, jak również Rada Gminy będą mogły zainicjować nadzwyczajną aktualizację Programu, niezależną od aktualizacji okresowej.

Etapy procesu monitoringu i ewaluacji

Źródło: Opracowanie własne.

Monitoring Programu Rewitalizacji uwzględnia wskaźniki produktu określone w charakterystyce poszczególnych przedsięwzięć/projektów i wskaźniki efektu określone do celów rewitalizacji. Wskaźniki efektu zaprezentowano w kolejnej tabeli.

Wskaźniki realizacji celów rewitalizacji.

WSKAŹNIK	CEL MONITOROWANY PRZEZ WSKAŹNIK	WARTOŚĆ BAZOWA	POŻĄDANY KIERUNEK ZMIAN WSKAŹNIKA
▪ Liczba mieszkańców	C2.2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji dla realizacji pomysłów i aspiracji mieszkańców. C2.3. Uporządkowana i funkcjonalna przestrzeń obszaru rewitalizacji podnosząca prestiż mieszkańców oraz przyciągająca uwagę podmiotów z otoczenia.	1898	wzrost
▪ Liczba organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców	C1.2. Silne więzi łączące mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz ich odpowiedzialność za wspólnotę lokalną i miejsce zamieszkania.	0,25	wzrost
▪ Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	C2.2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji dla realizacji pomysłów i aspiracji mieszkańców. C2.3. Uporządkowana i funkcjonalna przestrzeń obszaru rewitalizacji podnosząca prestiż mieszkańców oraz przyciągająca uwagę podmiotów z otoczenia.	55,6	spadek
▪ Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	C1.3. Dostęp do udogodnień dla grup mieszkańców o ograniczonych możliwościach zaspokajania swoich potrzeb. C1.4. Współdziałające społeczności lokalne gminy i wyeliminowane zjawiska wykluczenia i alienacji.	2,5	spadek
▪ Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	C1.3. Dostęp do udogodnień dla grup mieszkańców o ograniczonych możliwościach zaspokajania swoich potrzeb. C1.4. Współdziałające społeczności lokalne gminy i wyeliminowane zjawiska wykluczenia i alienacji.	3,9	spadek
▪ Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z tyt. bezrobocia na 100 mieszkańców	C1.1. Stale podnoszone kompetencje umożliwiające funkcjonowanie mieszkańców na rynku pracy i pobudzające przedsiębiorczość. C1.3. Dostęp do udogodnień dla grup mieszkańców o ograniczonych możliwościach zaspokajania swoich potrzeb.	3,9	spadek

	C1.4. Współdziałające społeczności lokalne gminy i wyeliminowane zjawiska wykluczenia i alienacji.		
▪ Liczba osób bezrobotnych ogółem na 100 mieszkańców	C1.1. Stale podnoszone kompetencje umożliwiające funkcjonowanie mieszkańców na rynku pracy i pobudzające przedsiębiorczość .	4,06	spadek
▪ Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców	C1.1. Stale podnoszone kompetencje umożliwiające funkcjonowanie mieszkańców na rynku pracy i pobudzające przedsiębiorczość .	2,05	spadek
▪ Liczba oddanych nowych mieszkań na 100 mieszkańców	C2.3. Uporządkowana i funkcjonalna przestrzeń obszaru rewitalizacji podnosząca prestiż mieszkańców oraz przyciągająca uwagę podmiotów z otoczenia.	0,32	wzrost
▪ Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców	C1.1. Stale podnoszone kompetencje umożliwiające funkcjonowanie mieszkańców na rynku pracy i pobudzające przedsiębiorczość . C2.1. Ożywione gospodarczo tereny i obiekty, które pełniły ważne funkcje w historycznym rozwoju gminy.	5,22	wzrost
▪ Liczba nowo zarejestrowanych w ciągu roku podmiotów na 100 mieszkańców	C1.1. Stale podnoszone kompetencje umożliwiające funkcjonowanie mieszkańców na rynku pracy i pobudzające przedsiębiorczość . C2.1. Ożywione gospodarczo tereny i obiekty, które pełniły ważne funkcje w historycznym rozwoju gminy.	0,42	wzrost

ZAŁĄCZNIKI

- ankieta
- scenariusz warsztatów
- scenariusz spotkań z mieszkańcami

ZAŁĄCZNIK 1: RAMOWY UKŁAD ANKIETY REALIZOWANEJ W TOKU PRAC PRZYGOTOWAWCZYCH LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Co jest najważniejszym problemem gminy Kochanowice, który może ograniczać możliwości rozwoju gminy?

Jak oceniasz jakość życia w gminie Kochanowice?

	Źle	Przeciętnie	Dobrze
warunki mieszkaniowe			
możliwość podjęcia pracy			
oferta placówek kultury i rekreacji			
dostęp do placówek edukacyjnych			
możliwość skorzystania z komunikacji publicznej w celu skorzystania z usług w innych gminach			
jakość infrastruktury drogowej			
dostępność i jakość infrastruktury komunalnej			
jakość środowiska naturalnego			
dostęp do placówek ochrony zdrowia			

Jakie problemy Twoim zdaniem występują w gminie w sferze technicznej i infrastrukturalnej?

	1. Nie odczuwam takiego problemu	2. Niska skala problemu	3. Średnia skala problemu	4. Wysoka skala problemu
braki w infrastrukturze wodno-kanalizacyjnej				
braki w infrastrukturze gazowej				
braki w infrastrukturze telekomunikacyjnej, w tym internetowej				
zdeprawowane i opuszczone budynki				
zdeprawowane i opuszczone tereny				
zły stan dróg i chodników				
brak miejsc i infrastruktury rekreacyjnej				
brak terenów zielonych i spacerowych				
brak ścieżek rowerowych				
niedostateczna liczba miejsc parkingowych				
ograniczone zasoby mieszkaniowe				
zły stan zabytków				
zanieczyszczenie środowiska				

Proszę o wskazanie obszarów (np. ulic, osiedli) szczególnej koncentracji w/w problemów oraz wskazanie, innych problemów występujących w gminie w sferze technicznej i infrastrukturalnej.

Jakie problemy społeczne Twoim zdaniem występują w gminie?

	1. Nie odczuwam takiego problemu	2. Niska skala problemu	3. Średnia skala problemu	4. Wysoka skala problemu
alkoholizm				
narkomania				
przemoc w rodzinie				
bezdomność				
ubóstwo				
chuligaństwo, wandalizm, przestępczość				
słaba integracja lokalnej społeczności				
słaba współpraca między instytucjami publicznymi a mieszkańcami				
emigracja młodych				
brak infrastruktury edukacyjnej				
brak infrastruktury kulturalnej				

Proszę o wskazanie obszarów (np. ulic, osiedli) szczególnej koncentracji w/w problemów oraz wskazanie, innych problemów występujących w gminie w sferze problemów społecznych.

Jaki jest w gminie najważniejszy z wyżej wymienionych braków / deficytów / problemów, który może znacząco utrudniać rozwój gminy? Proszę o szczegółowy opis (2-3 zdania) w jaki sposób skutecznie zniwelować ten deficyt / brak / problem.

Jakie duże przedsięwzięcie / projekt / inwestycja mogłoby radykalnie zmienić gminę Kochanowice (poprawić sytuację mieszkańców, zwiększyć atrakcyjność miejscowości) ? – proszę wpisać swoją propozycję przedsięwzięcia (inwestycji).

Jaki teren / obiekt wymaga podjęcia działań rewitalizacyjnych w pierwszej kolejności? Na czym te działania powinny polegać?

Jakiej oferty / jakich usług w gminie Kochanowice najbardziej brakuje ?

miejsca wypoczynku i rekreacji	
usługi gastronomiczne	
usługi handlowe	
usługi oświatowe (np. żłobek, przedszkole, szkoła)	
usługi rozrywkowe (np. klub, dyskoteka)	
usługi rzemieślnicze (np. szewc, krawiec)	
obiekty sportowe i urządzenia rekreacyjne	
usługi wsparcia biznesu i przedsiębiorczości	
usługi zdrowotne	
w gminie nie brakuje żadnej oferty / usług	
inne, jakie?	

Jak powinny być rozdzielone środki dostępne na rozwój gminy Kochanowice ? Co powinno stanowić szczególny priorytet w wydatkowaniu środków?

	wysoki	średni	niski
bezpieczeństwo			
edukacja			
infrastruktura drogowa			
infrastruktura techniczna - media			
ochrona środowiska			
poprawa estetyki			
przedsiębiorczość i miejsca pracy			
sport i rekreacja			
Inne jakie?			

Czy jesteś zainteresowana/y rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej w gminie przy wsparciu doradczym /finansowym/ organizacyjnym?

Nie	
Tak	
Jakiego wsparcia oczekujesz?	

Gdyby Pani/Pan miał/a uczestniczyć aktywnie w realizacji zadań związanych z poprawą warunków życia w gminie Kochanowice, to w jakie działania chciałby się włączyć – np. indywidualnie, ze swoją rodziną, z grupą innych mieszkańców lub organizacji działających w gminie/ sołectwie?

WARSZTATY – CYKL PIERWSZY

Uczestnicy:

- mieszkańcy gminy reprezentujący różne obszary gminy oraz grupy społeczne,
- reprezentanci instytucji zajmujących się rozwojem społeczności lokalnej, w tym GOPS i organizacje pozarządowe,
- liderzy lokalni,
- władze lokalne.

Metoda:

- otwarta dyskusja,
- prezentacje podnoszące wiedzę na temat procesu rewitalizacji,
- moderacja wizualna.

Tematyka:

- przedstawienie istoty rewitalizacji i roli społeczności lokalnej w procesie rewitalizacji,
- rozpoznanie głównych problemów wymagających rozwiązania w procesie rewitalizacji – z uwzględnieniem sfer rewitalizacji,
- wskazanie obszarów w gminie, na których występują problemy, w tym społeczne o ponadprzeciętnym natężeniu,
- przyporządkowanie problemów grupom społecznym na terenie gminy i na potencjalnych obszarach rewitalizacji,
- określenie interesariuszy procesu rewitalizacji oraz przedyskutowanie ich roli i pozycji w procesie rewitalizacji,
- określenie pożądanych i oczekiwanych przemian, które powinny zajść w wyniku procesu rewitalizacji,
- wskazanie roli, którą powinien pełnić potencjalny obszar rewitalizacji w gminie i w szerszym otoczeniu,
- wykreowanie ram kluczowych projektów.

WARSZTATY – CYKL DRUGI

Uczestnicy:

- mieszkańcy gminy reprezentujący różne obszary gminy oraz grupy społeczne,
- reprezentanci instytucji zajmujących się rozwojem społeczności lokalnej, w tym GOPS i organizacje pozarządowe,
- liderzy lokalni,
- władze lokalne.

Metoda:

- otwarta dyskusja,
- prezentacje wprowadzające w zagadnienia projektów rewitalizacyjnych,
- praca nad kartą projektu.

Tematyka:

- przedstawienie istoty projektów rewitalizacji,
- stworzenie listy potencjalnych projektów rewitalizacji,
- wskazanie projektów kluczowych,
- opracowanie kart projektu dla projektów kluczowych.

ZAŁĄCZNIK 3 SCENARIUSZ SPOTKAŃ KONSULTACYJNYCH Z MIESZKAŃCAMI

Cel główny:

Wzbogacenie i weryfikacja założeń do Lokalnego Programu Rewitalizacji w oparciu o wiedzę i pomysły społeczności lokalnej.

Tematyka spotkania:

- przedstawienie istoty rewitalizacji,
- weryfikacja zasięgu obszarów kryzysowych wyznaczonych w oparciu o metody ilościowe i prace warsztatowe,
- weryfikacja głównych problemów na wskazanych obszarach zamieszkanym w oparciu o opinię mieszkańców:
 - problemy utrudniające codzienne życie w miejscu zamieszkania,
 - problemy utrudniające rozwój osobisty, rodzinny, zawodowy,
 - problemy społeczne, gospodarcze, miejsca pracy, bezpieczeństwo, jakość życia, jakość zamieszkania, stan obiektów / przestrzeni, środowisko przyrodnicze, ...,
- określenie pożądanych i oczekiwanych przemian w poszczególnych obszarach wraz ze wskazaniem roli, którą obszary powinny pełnić w gminie i szerszym otoczeniu,
- określenie ram kluczowych projektów, w tym projektów realizowanych z udziałem grup problemowych.

